

AZ
ERDÉLYI RÓM. KATH. STÁTUS

SZÉKELYUDVARHELYI
FŐGIMNÁZIUMÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

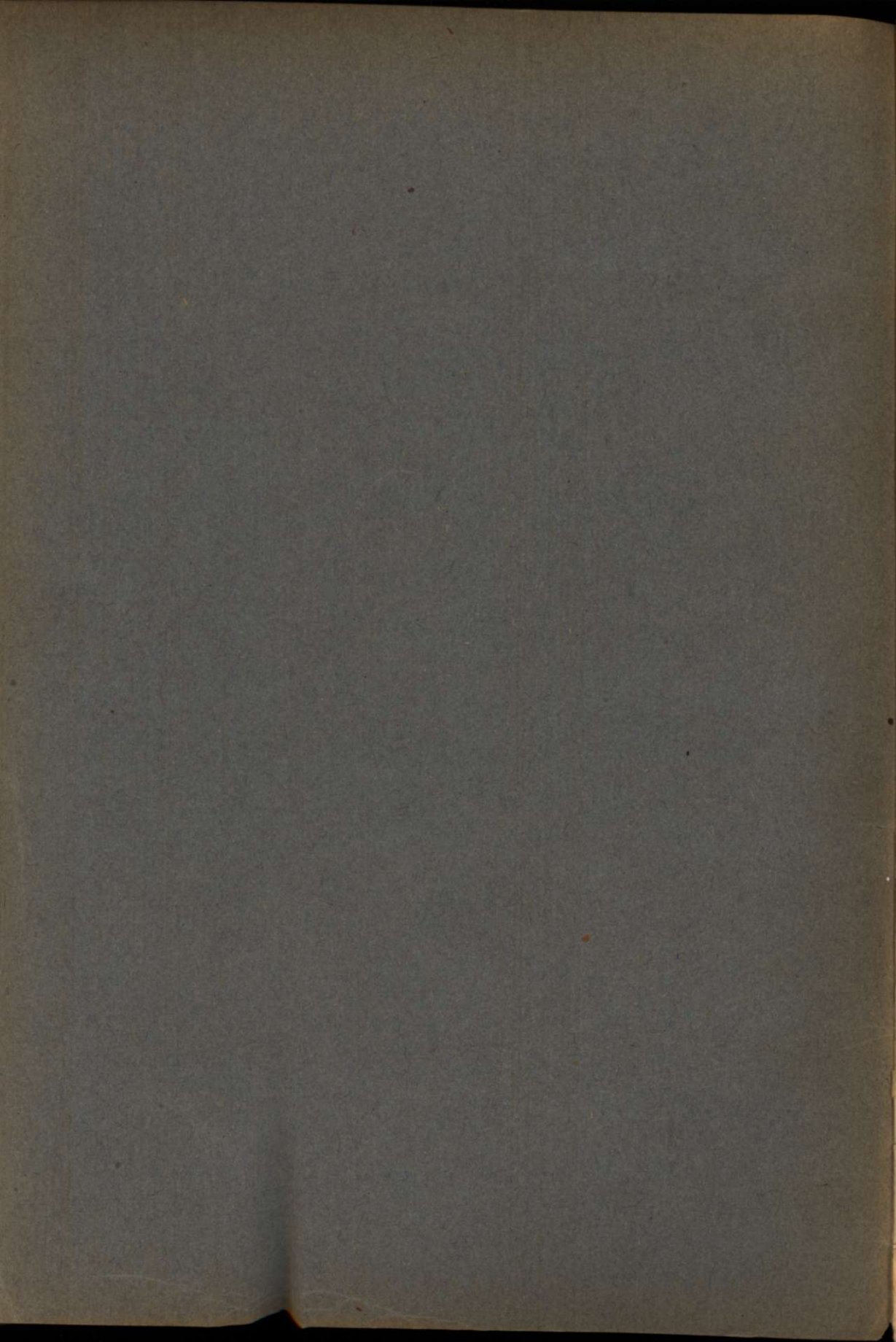
AZ 1912/13. TANÉV VÉGÉN.

KÖZREBOCSÁTJA:
AZ IGAZGATÓSÁG.

SZÉKELYUDVARHELY,
BECSEK D. FIA KÖNYVNYOMDÁJA
1913.

AZ
ERDÉLYI RÓM. KATH. STÁTUS

SZÉKELYUDVARHELYI
FŐGIMNÁZIUMÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1912/13. TANÉV VÉGÉN.

KÖZREBOCSÁTJA:
AZ IGAZGATÓSÁG.

SZÉKELYUDVARHELY,
BECSEK D. FIA KÖNYVNYOMDÁJA
1913.

42909

Gróf Mailáth Gusztáv Károly.

Ünnepi beszéd. Az intézet Szent Imre ünnepélyén elmondotta *Szemlér Ferencz* főgimn. tanár.

Mindeneket magához ragad s minden sziveket meghódít a legnagyobb, a legtisztább, a legszentebb hatalom: a szeretet. S mert ezt a szeretetet mi is mindannyian éreztük és érezzük: ezért állok én ma itt a szeretet jegyében, mint e főgimnázium tanári karának és ifjuságának egyszerű szószólója. Itt állok pedig a szeretet jegyében a ker. magyar ifjuságnak mindenkori ideálja, Szent Imre herceg iránt és itt állok a szeretet jegyében Erdély főpásztora, püspöke: a mi jószágos atyánk iránt, aki a magyar ifjuságot s különösen a székely ifjuságot ennek a mindenkori ideálnak a megközelítésében oly végtelen szeretettel és önfeláldozással vezeti, buzdítja és támogatja.

Szent Imre herceg az égi szent és az ő erényeinek földönjáró apostola, Erdély püspöke tehát méltán foglalhatnak helyet egy ünneplésnek a keretében.

Mert Mailáth Gusztáv Károly gróf pappá szenteltetésének 25 éves és püspökké szenteltetésének 15 éves jubiláris fordulója éppen abban birja legfőbb, legigazabb jelentőségét, hogy e két időponthoz fűződik, illetve belőlük indul ki valójában a ker. magyar ifjuságnak Szent Imre erényei szerint való életrekiható gyökeres megújrodása.

Igaz, voltak ez iránynak előtte is munkásai. De ő volt a legelső és talán ma is az egyetlen, aki mindene akart és tudott

lenni az ifjuságnak. A pappálevés szentelt olaja és a püspökké-
válás szent krizmája legelőször benne és általa lett igazán a
magukra hagyott, bűnös veszedelmek között bukácsoló, töré-
keny gyermeklelkek sebeinek gyógyító balsamává.

Es ha én most itt összegyűjthetném mindazokat, akiknek
lelkére ebből a gyógyító balsamból csak egy csöpp is esett:
elhagynám ezt a helyet, mert akkor itt a szeretetnek és hálá-
nak olyan ujjongó, égbeszárnyaló szimfóniája csendülne meg,
amely minden emberi ékesszólásnál szebben és lelkesebben hir-
detné azt, hogy miye ennek a hazának, miye a különösen a
ker. ifjuságnak szerte az országban a mi jóságos atyánk: Gróf
Mailáth Gusztáv Károly . . .

M. T. Ü. K. és K. I.! A mi jubiláns püspökünk az ifjuság-
nak okulására sokszor elmondotta, hogy gyermeklelkének jóra
való irányításában mily sokat köszönhetett az atya szigorú és az
anya végtelenül gyöngéd szeretetének; ez az istenáldotta kettős
erő emelte őt is, mint ahogy minket is kell hogy emeljen, a
szebb, a nemesebb élet felé. Vallásos szülők és jó testvérek
között tehát imádkozni és dolgozni tanult a szülői házban. De
hogyan élte igazi irányát megtalálta, hogy ráléphetett a Krisztust ön-
magát és embertársait kialakítani akaró önfeláldozásnak sokszor
nagyon tövises útjára, ezt annak az irtózatosságnak köszön-
hette, mely mint a derült égből lezuhanó villám, lelkét akkor
érte, mikor édes atyját, Mailáth György országbirót gonosz em-
berek orozva meggyilkolták. Más ember tépett reményekkel, talán
kétségsébeesve áll meg szeretteinek ravatalánál: a Mailáth hitben
erős lelke, mialatt atyja tetemére a fiúi szeretet könnyeit hullatta,
szárnyakat kapott s olyan magaslatokra jutott, ahová csak az
igazán nemes lelkek emelkedhetnek. A Mailáth püspök ajkán
tehát nem üres frázis, de lélekben gyökerező szent meggyőződés,
ha sokszor azt is mondja, hogy az Isten ránk nehezedő keze
nem átok, hanem olyan nagy és gazdag kegyelmeknek ki nem
apadó forrása, amelyért csak hálával adózhatunk a Mindenhatónak.

Fölszentelése után az esztergomi papnevelő-intézetbe kerül,
mint a növendékek tanulmányi felügyelője. Ugyancsak itt műkö-
dik mint theologiai tanár és lelkiigazgató Prohászka Ottokár:
két egymást kiegészítő ritka nemes lélek. Ők ketten nevelik és

küldik ki az életbe azt a papi nemzedéket, amely először indítja meg hathatósan s ma is lelkesen munkálja a katholicizmus renesszánszát Magyarországon.

Már itt pazar bőkezűséggel osztogatja szive nagy szeretetét. Gyöngye szervezetét nehéz kór lepi meg; nagyfoku vérömlései vannak, de elfelejti önmagát s ha kell, éjeket tölt virrasztó ápolgatások közt nehéz beteg növendékei mellett. Mikor pedig gyógyulni küldik, magával viszi, vagy más neves fürdő-üdülőhelyre küldi azokat az ifjakat, akik erre rászorulnak. A gyermekeik testi-lelki jóvoltáért remegő szülők örömére hányat mentett meg így a boldog munkás életnek, ki tudná megmondani. S ki tudná megszámlálni azokat, akiket már innen a papnevelőintézet falai közül a saját költségén küldött Róma, Bécs, Innsbruck egyetemeire, hogy nemes vágyaikat teljesítve, egykor egyházuk tudományban képzett kimagasló alakjaivá lehessenek.

Pár év múlva így kerül el Komáromba plebánosnak. Anyagi és szellemi kincseivel, a krisztusi lélek tuláradó szeretetével itt is mindene akart lenni hiveinek. Azzá is lett s vezetése mellett a komáromi hitközség az elevenen pezsgő hitéletnek olyan magas fokára emelkedik, hogy párját kell keresni az országban. Mint Krisztusnak méltó szolgája és tanítványa, nap-nap után a tevékeny ker. felebaráti szeretet utjait járja. Télen-nyáron hajnali öt órakor már a templom gyóntató székében ül, félnyolckor misézik, azután hivatalos ügyeit intézi, iskolákat látogat s délig a hozzá folyamodó ügyes-bajos embereket s szegényeket fogadja. Délben már tudja név, rang, házszám szerint, hogy ki beteg a plebánia területén s délután jó időben- rossz időben sorra látogatja őket. Mindennapi vendége a kórháznak, amelynek betegei pontos időre várják s a boldog vigasztalások idejének mondják azt az órát, melyet rendszeren náluk eltölt. Egyenlő meleg szeretettel hajol a dúsgazdag és a nyomorult koldus betegágya fölé s nincs az a fülledt levegőjű cigányviskó, melybe be ne térne, ha abban egy beteg test s beteg lélek várakozik a Krisztus szolgájának vigasztaló ígéire. Ruháról, ételről, gyógyszerről, rendes ápolásról a legtöbbször maga vagy az általa alapított Szent Vince-egyesület gondoskodik jóságosan. Estéit az ugyancsak általa létesített kath. legényegyesület helyiségében tölti, ahol barátságosan elbeszélget,

majd pedig valami hasznos előadást tart a köréje gyűlt iparos segédeknek. Hiveinek apraját-nagyját személyenként ismeri. Mikor csak szerét teheti, beköszönt a családokhoz, érdeklődik sok gondjuk s egyszerű örömeik iránt. Egyszóval körüljárt — mint Krisztus — jót cselekedvén. Csoda-e, ha az önzetlen szeretet ennyi személyes szolgálata után a hálának és viszonszeretetnek páratlanul gazdag gyümölcseit szakíthatta.

Szakított azonban mást is. Az alávaló lelkek ördögi örömmel igyekeztek ennek a nagy léleknek tiszta életét, nemes cselekvéseit nap-nap után a nemtelen gyanusítás s vakmerő rágalom piszkos sarával bemocskolni s a mi örök szégyene marad a magyar sajtónak, akadtak lapok, neves hirlapok, amelyek nem egy ízben a legigazságtalanabbul meghurcolták.

Hogy pedig ezeket a nemtelen gyanusításokat és vakmerő rágalmakat a magyar katolikusoknak legalább 50 százaléka készpénz gyanánt vette, az a mi katolikus lelkünk önmagunkat s a mieinket eléggé megbecsülni nem tudó gyenge hitének soha el nem muló röstelkedése.

K. I. ! Mikor két héttel ezelőtt itt járt közöttünk, milyen szépen mondta a mi jószágos atyánk, hogy amiért minden nap hálát ad az Istennek, kiváltképpen az, hogy soha haragudni nem tudott s mindig megbocsátott. Higgyetek neki ! Igazat mondott. Mert amikor a leggonoszabbul támadták s ellenfelei azt hitték, hogy diadalt ülhetnek fölötte : ő eltudott menni legnagyobb ellenfele halálos ágyához, hogy ott letérdeljen és szíve megbocsátó szeretetével imádkozzék.

Igy jutott el tövises és virágok, folytonos önfeláldozó munka és megbocsátás között, aránylag rövid idő alatt, a püspöki méltóságra.

Tíz éves pap volt, mikor az apostolok utódává fölkenték s bár ennek a tíz évnek krisztusi fáradalmai minden tekintetben érdemessé tették e nagy méltóságra : alázatos szerénységében tépelődve állott meg : vajjon a felajánlott püspöki széket elfogadja-e ? Mert ő a püspöki méltóságban nem a diszt, az előkelő állást, a főuri életmódot látta. Neki a püspöki szék felelősséges munkakörben a nagy és szent kötelességek végnélküli folyamatát jelentette s megdöbbsent : vajjon e nagy kötelességeknek meg

tud-e majd felelni úgy, hogy lelkiismeretében ez iránt mindig megnyugodhasson? De nagy hite és bizalma legyőzték féltő remegését. »Nem kerestem a kitüntetést; Isten akarja, hogy menjek; tehát megyek« — mondotta. És hála Istennek, hogy jött. Mert ha mint papnevelőintézeti prefektus és komáromi plebános sokat és nagyot cselekedett: azt az apostoli munkát, amit tizenöt éves püspöksége alatt kifejtett, a miáldást és boldogságot ez idő alatt emberszivekben fakasztott: nem tudjuk fölmérni az emberi értékelés véges arazaival.

Mert jól értjük meg, M. T. Ü. K. és K. I. a mi jóságos atyánk nem a grófi címmel, az előkelő származással, nem is a püspöki állás fényével nyerte meg az embereket. Mindeneket magához ragad és minden sziveket meghódít a legnagyobb, a legtisztább, a legszentebb hatalom: a szeretet. Ő is meghódította a lelkeket a szíve túlláradó, meleg, közvetlen szeretetével s azzal a végletekig menő, határtalan kötelességtudással, hogy Erdély minden rendű és rangu papjai közül ő legyen az első, aki az Úr szőlőjében a lelkek vigasztalására és megmentésére a legtöbbet tesz és fáradozik. Igaz, utját nem jelölik a legtöbbször rideg humanizmus monumentális alkotásai, arról sem igen hallunk, hogy jövedelméből nagy összegű alapítványokat létesítene. Ő kikerülte a nyilvános dicséret- és hódolataratásnak ezt a kitaposott országutját, de rálépett helyette a ker. felebaráti szeretet személyes szolgálatainak elhagyatott, de annál nehezebben megjárható ösvényére. Mert mélyen meg van győződve arról, hogy minden kath. intézmény e hazában — bármily gazdag legyen is — holt kincs, ha hiányzik belőle az egyén eleven hite s tiszta erkölcsisége. Ezért akarja mindig és mindenütt ezeknek akadályait: a nyomoruságot, betegséget, bűnöket, kishitőséget, testi-lelki szegénységet az egyén utjából elhárítani, hogy ez fogékony s egy munkás életre képes alanya lehessen az eleven hitnek és tiszta erkölcsiségnek.

Nem természetes dolog-e hát, ha többet ül a testet-lelket emésztő munkától terhes gyóntatószékben, mint a püspöki trónus selyemfodrai között; ha több időt tölt a kórházak betegágyai s a nyomoruság viskói között, mint palotája termeiben s ha beteg, törődött testtel is folyton jár-kelel szerte az egyház-

megyében, az országban, hogy segítője, vigasztalója, bátorítója lehessen azoknak, akik nem a fényes szólamokban, de a személyes jócselekedetekben megnyilvánuló ker. szeretetért esengenek.

Az erdélyi róm. kath. Státus a maga jelentéseiben évről-évre felsorolja azokat az ezreket, amiket Erdély püspöke iskolákra, templomokra, hitközségek fölsegítésére fordított, de nem tud beszámolni azokról a százezrekről, amiket ez a nagy lélek titkon, a nyilvánosság teljes kizárásával osztogat ki évről-évre, nap-nap után valláskülönbség nélkül a szegények között. Mi büszkén szeretnők hirdetni, hogy ime százan meg százan a mi püspökünknek köszönhetik a boldog, elégedett élet nagy ajándékát s ő néma könnyeket sír azért az egyetlen egyért, aki lelki gyermekei közül — minden fáradozása ellenére — erkölcsileg elbukott. Mi, ker. társadalom a felebaráti szeretet hangoztatása mellett olyan könnyen kiközösítjük magunk közül eltévelyedett testvéreinket, ő — óh be hányszor — még a börtön falai közé is utánok ment, s boldog örömben úszott, ha csak egyet is a becsületes, munkás életnek újra megnyerhetett.

Ezek azok az aranyszálak a melyekből az erdélyi püspök nemes jellemének és fenkölt egyéniségének értékes szövete összefonódik. De hogy ez a nagy lélek a maga eredeti tökéletes szépségében ragyoghasson előttünk, egy fényes sugárkévét kell rábocsátanunk abból a mélységesen meleg szeretetből, a mellyel ő az egész magyar ifjuság iránt viseltetik. Boldog hazát, virágzó egyházat, megelégedett társadalmat nem az intézmények tesznek, hanem teszik azok az ezrek és milliók, akik ez intézmények keretében élnek és munkálkodnak. A legszentségebb és leghazafiasabb munkát végzik tehát azok, akik a társadalom, az egyház és így a haza számára minél több tetőtől-talpig egész embert akarnak és tudnak fölnevelni.

Ennek a legszentebb és leghazafiasabb munkának pedig itt e hazában épen az erdélyi püspök egyik legkiválóbb apostola. Vagyonának, idejének, tetterejének legjavát szenteli erre a munkára s ha fáj neki valami, fáj az, hogy a nemzet jövője, reménye: a magyar ifjuság javára még többet nem tehet.

Katholikusan érző, öntudatos keresztény életet élő magyar ifjuság: ez az a gazdagon ömlő tiszta forrás, melyből a haza fejlődő, virágzó, boldog élete folyton megújodhatik. Ezt a forrást tágitani, mélyíteni, hittől, erkölcstől duzzadó életenergiákkal megtölteni: csakugyan óriási munka, amely sok türelmet, még több személyes áldozatot követel. Mailáth püspök szívesen meghozta és meghozza mindakettőt.

Aki a fejlődni akaró, a boldogságos élet felé törtető, de a sok erkölcsi bukáson olyan könnyen letörő gyermeki lelkek legszentebb érdekeit mindeneknél többre becsüli: ennek a püspöknek alakját soha nem fakuló színekkel ő rajzolja be először a magyar kath. hierarchia történetébe.

Ki látott valaha ilyen egyházfejedelmet? Legkedvesebb ideje az, amit a gyermekek, az iskolás diákok körében tölthet. Legszívesebben végzett munkája az, mikor a gyónás jellemalakító szentségében lelküket a józan, tiszta életre szoktathatja. Széles e házában nincs olyan messzi hely, ahová még beteg is örömmel el ne menne, ha tudja, hogy ott gyermekszívek váraкоznak reá, akik atyai tanácsait lesik s a szíve bátorító, vigasztaló szeretetére áhítoznak. Diáknak, még a legszegényebbnek is sohasem kell ajtaja előtt váraкоznia. Ha a szíve nehéz, ha valami bántja, bejelentés nélkül bemehet hozzá: ez a püspök magához fogja ölelni és meg fogja vigasztalni. Nagy uraknak a titkárral irat levelet: de lelki fiait mindig maga keresi fel sajátkezű soraival s ha utjai arra felé viszik, ahol lelki fiaik élnek és küzdenek, legelső üdvözlését, legmelegebb érdeklődését mindig nekik ajándékozza. Bárhová érkezzék, első kérdése: Fiuk, van-e beteg közöttetek? s ha mindjárt koldusnak a gyermeke is, ez a nagy apostol az irgalmas szamaritanus bibliai érzésével közeledik betegágyához, megigazítja vánkósát, forró homlokát simogatja, ha még oly undorító kór gyötörné is, kimosogatja sebeit, letérdel hozzá, vigasztalja, s vele imádkozik.

Láttak Önök már betegszobát, ahol kisebb nagyobb iskolásfiúk feküsznek és sinylődnek távol, messze a szülői háztól az anyának mindent tűrő s minden jóra kész ápolása, szeretete nélkül? Mint szárnyaszegett madárfiókák pihegnek vánkosaikon láztól

kipirultan s csak álmukban röppen el ajkukról az anyaszeretet remegő óhajtása: »Édes anyám!« Ezek a legszomorubb betegszobák... És az örömmek, a vigasztalásnak, a lelki fölemelkedésnek milyen meleg otthonává lesznek ezek, ha ajtajukon a Mailáth püspök alakja besurran. Hogy ülnek föl azok a kis gyermekek mindjárt az ágyukon, hogy néznek ragyogó, bizó tekintettel a szemébe s mialatt a jóságos püspök bácsi a kezöket fogja, az arcukat simogatja, lázas fejöket a szívéhez szorítja, mennyi közvetlenséggel panaszojják el neki: hol fáj, mi fáj, mért fáj...

M. T. Ü. K., K. I. ha akad valamikor művész, aki Mailáth püspököt a legjellemzőbb helyzetben szeretné megörökíteni, ajánlom neki, fesse le Mailáth püspököt a beteg gyermekek között, mert ennél szebbet, ennél megindítóbbat, ennél jellemzőbbet úgy sem fog találni sehol.

Mit mondjak még? A budapesti gyermekek nevelő intézetét, a »Regnum Marianum«-ot óriási áldozatokkal ő létesíti; az ő anyagi erejével indul el hódító útjára a magyar ifjuság európai hírű folyóirata a »Zászlónk«; ő teszi általánossá a magyar középiskolákban az ifjuság intenzív lelkigyakorlatait, az ő lelkes izgatása teremti meg egyre-másra mindenfelé a lelkinemesedés gyakorló iskoláit, az ifjusági Mária-kongregációkat, amelyeknek működésében csak a rövidlátó tudatlanság vagy a feneketlen gyűlölet akadhat fön igazságtalanul. Szóval ő sürgeti és ő teremti meg azt a liliomos magyar ifjuságot, mely szent Imre példáján és szent Imre földön járó apostolának áldozatos munkáján nagyra nőve és megizmosodva dolgozhatik majd igazán e hazának modern, egészséges, keresztény, magyar szellemben való továbbfejlesztésén.

Ha van tehát hála, amelynek soha kiapadnia nem lehet és nem szabad, ez az a kettős hála, amellyel mi magyar szülők és mi magyar ifjuság Mailáth püspök iránt együttesen tartozunk.

Ha mindaz a meleg szeretet, amellyel a mai napon a magyar társadalom a huszonötéves papság minden nagy és nehéz munkájáért Mailáth püspök iránt érez, drágagyöngyökké változ-

nék, ezekből a gyöngyökből egy valóban páratlanul fényes fejedelmi koronát készíthetnénk. És merem állítani, hogy korona királyi homlokot még soha méltóbban nem érintett, mint amilyen méltóan ez a korona Erdély püspökének homlokát érintené.

És még se adjunk neki koronát! Minden drágagyöngynél értékesebb előtte az imádság, amely az ő Krisztus szerint igazodó s munkás életet élő hiveinek, gyermekeinek lelkéből száll föl az egek magasához.

Imádkozunk hát érte tiszta szivből, mint ahogy ő is mindig mi érettünk dolgozik és imádkozik.

I.

Adatok a főgimnázium történetéhez az 1912–13 tanévben.

1. **Az iskolai év kezdete.** A tanári testület az új iskolai évet előkészítő értekezletet 1912 augusztus 29-én tartotta. A beiratások, javító-, pótló- és magánvizsgálatok augusztus 30., 31-én, továbbá szeptember 2., 3., 4-ikén mentek végbe. Az ünnepélyes »Veni Sancte« szeptember 5-én folyt le. Az istentisztelet után az ifjúság a tornaterembe vonult, hol az igazgató az iskolai évet megnyitotta. A rendes tanítás a törvényes szünetek leszámításával zavartalanul folyt a tanév végéig.

2. **Változás a tanári karban.** A lefolyt tanévben a tanári karban az a változás történt, hogy Dr. Schreiber Miklós tanár a tanév elején a szegedi kereskedelmi iskolához rendes tanárrá lett kinevezve. Szeptember 13-án eltávozott és tantárgyait helyettesítettük. Időközben a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr önmaga a Schreiber eltávozásával megüresedett magyar-német tanszékre a fennálló szerződésből kifolyólag Weinmann Sándor kézdívásárhelyi római katolikus főgimnáziumi tanárt rendes tanárrá nevezte ki, aki azonban állását csak a jövő iskolai évben fogja elfoglalni. Tantárgyait tehát az egész tanév folyán helyettesítettük.

3. **Főigazgatói-, főtanhatósági- és más látogatások.** Kuncz Elek tank. kir. főigazgató úr helyett 1913. február hó 21–25-ig főt. Ratkovszky Pál c. főigazgató, szatmárnémeti kir. kath. főgimn. igazgató látogatta meg hivatalosan intézetünket, mint akit a kolozsvári tank. főigazgatóság felterjesztésére, a vallás- és közokt. Miniszterium intézetünknek folyó tanévi hivatalos meglátogatására

kiküldött. Nevezett főigazgató úr a látogatása folytán szerzett tapasztalatait, valamint az iskola külső és belső életére kiterjedő nézeteit a febr. 25-én tartott ülésben közölte a tanártestülettel.

Püspök úr ő nagyméltósága október 21-én az esti vonattal váratlanul körünkbe érkezett. Másnap 22-én a főgimnázium tornacsarnokában összegyűlt ifjúsághoz beszédet intézett. Öröm volt látni, mint repes a szíve a gondolattól a legkisebb tanulónak is, hogy közöttük a jószágos püspök úr megjelent. Szünni nem akaró éljenzéssel fogadták, melynek elcsendesedése után újra egy kedvező alkalom kínálkozott arra, hogy az ifjúság abba a meleg szivbe, mely olyan mélységes szeretettel dobog feléje, bepillantást tehessen. A kegyelmes püspök úr beszélt hozzájuk. Azzal a közvetlenséggel szólt, mellyel beszélni szokott. Rámutatott a társadalom vérző sebeire s egyben intette az ifjúságot, ha meg akar menekülni ezeknek a sebeknek mérgező hatásától, akkor őrizze meg ifju korának legdrágább kincsét, az erkölcsi élet tisztaságát, az ő életerejét. Maradjon tiszta és érintetlen minden káros behatással szemben, nehogy a gondtalan éveknek bűnös könnyelműségeért valamikor egy jobb sorsra hivatott, de már tönkresilányított életnek a boldogságával fizessen. 22-én délután gyóntatta, 23-án megáldoztatta az ifjúságot és az egész tanári kart s elutazott Csikszeredába.

Dr. Fejér Gerő tb. kanonok, státusi referens úr szintén meglátogatta az intézetet nov. 30., továbbá dec. 1. és 2. napjain. Megjelent mindenik osztályban, megtekintette az intézet felszerelését, az igazgatói ügykezelést, bennlakást és 2-án a tanári karral értekezletet tartott.

4. Tanári tanácskozások. A tanártestület rendes tanácskozásait a »Rendtartás«-ban meghatározott időben, rendkívüli tanácskozásait szükség szerint tartotta meg; amazokon a tanításra, nevelésre és fegyelmezésre s az intézet egyéb ügyeire vonatkozó dolgokat intézett el, emezeken pedig felmerült konkrét eseteket tárgyalta és javaslatokat tett.

5. Igazgatói látogatások. Igazgató az év folyamán minden tanár előadását ismételten meghallgatta, a tanulók előmeneteléről és viseletéről puhatolózott s ahol intézkedés szük-

ségessége fordult elő, azt megtette; az írásbeli dolgozatokat átnézte ugyszintén a tanulmányi és fegyelmi naplókat is.

6. Tanulmányi állapot. A főgimnázium az erdélyi róm. kath. státus által elfogadott országos tantervhez alkalmazkodott s a nmlgu vall.- és közoktatásügyi miniszterium által kiadott utasításokat követte. Az ifjak a rendkívüli tárgyak közül az éneket, zenét és az egészségtant tanulták, mintázásra néhányan a helybeli kő- és agyagipari szakiskolába jártak be hetenként egyszer. A tanítás egyfolytában, naponkint délelőtt 8—1 óráig történt.

7. Valláserkölcsei állapot. A gimnáziumi ifjuság valláserkölcsei érzésének ápolása és fejlesztése érdekében intézetünk a maga hatáskörében minden lehetőet elkövetett. Megvilágította az utat, mely Krisztushoz vezet s aggodó szeretettel örködött azon, hogy az ifjuság lelki világát, erkölcsi magatartását és minden ténykedését lehetőleg Krisztus szelleme és lelke töltse ki.

A jelen tanévet is, ősi szokásunkhoz hiven, ünnepies »Veni Sancte«-val vezettük be, melyet a nagyközönség bevonásával, plebániatemplomunkban tartottunk. Ifjuságunk a tanév kezdetén Szent Imre napjáig s a meleg tavaszi napok beköszöntésével, ápr. 10-től a tanév végeig naponkint hallgatott szentmisét. A zord téli időben azonban csak vasárnapokon jelent meg a szentmisén. Mindazonáltal az ifjuság téli napokon sem volt megfosztva a lehetőségétől, hogy a legszentebb áldozaton részt vegyen, mert a finevelőintézet kápolnájában naponkint mutattak be szentmisét.

A vasárnapi istentiszteletet rendszeren buzdító s az ifjak lelki életére jótékonyan ható szentbeszéddek előzték meg, melyeket az I—IV. oszt. tanulóinak Fazakas Gáspár, a felsőbb osztályosoknak pedig Szabó János, vallástanár tartottak.

Az év folyamán az ifjuság négyszer végzett közös szentgyónást és áldozást, u. m.: 1912. szept. 12—13.; dec. 14—15.; 1913. márc. 8—9. és husvétii szentgyakorlatok alkalmával, márc. 8-án. A husvétii lelkigyakorlatokat nt. Neimann Sándor főgimnáziumi tanár tartotta, kinek lelkes, szívhez szóló beszédek az ifjuság mindvégig feszült figyelemmel és nagy érdeklődéssel hallgatta. Az utolsó gyónást a tanév méltó befejezéséül 1913. jun. 14-én végezte az ifjuság.

Még egy rendkívüli gyónást is végeztek a tanulók ősszel, okt. 22-én kegyelmes püspök urunk magas látogatása alkalmával, mely által az ifjuság mély háláját és szeretetét juttatta kifejezésre a jubiláló főpásztor iránt. A kegyes főpásztor jubileumának emlékéül ugyanakkor Szuszai Antal »Kalauz a Krisztusi életre« c. könyvvel ajándékozta meg egyenkint a felsőbb osztályok tanulóit, mely körülmény nagyban hozzájárult az ifjuság erkölcsi érzésének fokozásához.

A »Máriatársulat«, vagy a bolds. Szűzről nevezett ifjusági Kongregáció ő nagyméltósága Gr. Mailáth G. Károly erdélyi püspök úr védőszárnyai alatt, ft. Pál István apátplebános védnöksége és Szabó János valiástanár szeretetteljes vezetése mellett az elmúlt évben is szép eredménnyel működött.

A Mária habfehér lobogója alatt küzdő ifjak október hó folyamán két izben jelentek meg testületileg a ferencrendiek templomában a déleesti ájtatosságon. Ugyancsak ott ülték meg a szeplőtelenfogantatás ünnepét is, mely alkalommal a kongregáció praesese lelkes beszédet intézett a hívekhez és kongregánistákhoz, melyben híven ecsetelte a szeplőtelenfogantatás jelentőségét s egyszersmind buzdította a kongregánistákat, hogy a fehér lobogó alatt, mint Mária lovagjaihoz illik, mindvégig kitartsanak.

Ezután következett a kongregáció külső életének legfontosabb mozzanata: a dec. 15-én tartott kongregációi ünnepély. Fontos ez az ünnepély, mert sikerült a kongregációnak egy kifogástalan — az erkölcsi mértéket minden tekintetben ütő műsorral lépni a nagy nyilvánosság elé. Ennek a napnak meg volt úgy az erkölcsi, mint anyagi sikere s már csak azért is nagyon emlékezetes marad, mert lehetővé tette, hogy a kongregánisták szellemi táplálékukat ezután saját könyvtárukban is megtalálhassák. A befolyt 160 K összeget ugyanis vallásos könyvek beszerzésére fordítottuk.

Résztvett még a kongregáció a májusi ájtatosságokon is minden szombaton, hogy itt is Ierója a Szűz Anya iránt érzett szeretetét és háláját.

Említésre méltó továbbá, hogy a kongregáció kötelékében lévő növendékek minden hónap első vasárnapján testületileg, mellükön díszes éremmel járultak az Úr asztalához. Különböznéltek közöttük, sőt a kongregáción kívül esők között is többen

olyanok, akik hetenkint gyóntak s napokon át járultak az Úr testének vételéhez. A havi és heti gyónások alkalmával a gyóntásban a vallástanárnak nagy segítségére voltak a ferencrendi szerzetesek: P. Ágoston, P. Diomedes, P. Gergely, valamint Dézsi Lajos és Székely János s. lelkészek.

A kongregációben a rendes heti gyűléseket különben szombatokon tartottuk, melyeknek tárgyát az előirt imák elvégzésén kívül a praeses rövid, lelkesítő beszéde képezte. Említésre méltó, hogy Szemlér Ferenc és Jaklovszky Dénes gimn. tanárok is két-két ízben tartottak beszédet a kongregánistáknak, mi a növendékek osztatlan tetszésével találkozott.

Az említett gyűléseken kívül a kongregánisták többször tartottak még magistrátusi gyűléseket is, főleg amikor súlyosabb természetű vétség merült fel, ami hála Istennek csak alig egy-két esetben történt meg.

A magistratus tagjai:

Védnök: Ft. Pál István apát-plebános.

Praeses: Szabó János vallástanár.

Praefectus: Révffy Andor VIII. o. t.

I. assistens: Kovács Ferenc VIII. o. t.

II. assistens: Mosonczy Jenő VIII. o. t.

Konsultorok: Druneg János VII. o. t., Jakab Albert VII. o. t., János Áron VI. o. t., Maráth József VI. o. t.

Lector: Márton Mózes VII. o. t.

Secretarius: Csergő Benedek VIII. o. t.

Könyvtáros: Taiermaier Emil VII. o. t.

Sacristarius: Boldizsár László V. o. t.

Janitor: Vinceffy Pál VII. o. t.

8. Fegyelmi állapot. A kellő fegyelem érdekében a tanári testület megtett mindent, ami csak hatáskörében állott s intézkedéseit a Rendtartás szellemében és utasításai nyomán foganatosította. A tanuló ifjuság magaviselete általában megfelelő volt, s remélhető, hogy a szülők a rend- és fegyelem fenntartásában a jövőben is segítő társaink lesznek s a gondjainkra bizottak erkölcsi nevelésében, a legjobb akarattal kifejtett munkálkodásunk-

ban, lelkiismeretes közreműködéssel támogatnak, hogy így az ifjúságot minden ártalmas befolyástól megvédhessük.

9. Egészségi állapot. Az egészségi állapot elég kedvező volt. Nagyobbszabásu mulasztás vagy számbavehető járványos betegség nem fordult elő a tanulóknál.

A szemvizsgálatot az intézet orvosa és egészségtan tanára szept. 13-án tartotta meg; ugyanakkor megvizsgálta orvosilag az egész ifjúságot, hogy egyeseket szükség szerint tanáccsal elláthasson s az egészséges fejlődést biztosítsa, vagy legalább a káros befolyástól óvja s ugyanekkor a torna aluli felmentésre javaslatba hozta a szervi bántalmakban szenvedő és gyenge tanulókat. E tekintetben a felmentések száma az idén is elég nagy, több mint 10⁰/₀; ennek okát a különböző vidékekről jövő tanulóknál bizonyos járványos betegségek utóbajaiban kell keresni.

10. Iskolai ünnepek. A tanártestület és az ifjúság a tanév ünnepélyes megnyitásán és bezárásán kívül ünnepélyt istentisztelettel megülte Apostoli királyunk Őfelségének nevenapját, megünnepelte továbbá október 6-át. November 3-án a felsőbb tanhatóság intézkedése folytán Szent Imrének, az ifjúság védőszentjének tiszteletére és Erdély szeretett főpásztorának Székelyi Gr. Mailáth G. Károly püspök úr 25 éves papi — 15 éves püspöki működésének emlékére ünnepélyt tartottunk.

Az ünnepségek már a templomban megkezdődtek, ahol méltóságos Pál István apát-kanonok fényes segédlettel misézett s ezt Szabó János vallásanár beszéde követte, melyben Szent Imrét, a magyar ifjúság védőszentjét ismertette az ifjúsággal s annak tündöklő erényeit tárta szemei elé, mint követendő példákat. Az ünnepély az istentisztelet befejezése után az intézet tornacsarnokában folyt le, ahol nagy közönség s a város teljes katolikus intelligenciája is megjelent. A műsort zene nyitotta meg, majd pedig Benedek János főgimn. VIII. o. t., mint az ifjúság képviselője, alkalmi ódát szavalt. A szavalat után a vegyeskar által előadott ünnepi dal következett, melyet Szemlér Ferenc főgimn. tanár ünnepi beszéde követett. Beszédében ismertette a Főpásztor életét, apostoli buzgóságát s az ifjúság érdekében kifejtett áldásos működését. Majd kérte az eget Urát, hogy még sokáig tartsa meg

hazánknak, egyházunknak, főként azonban a magyar ifjuságnak, melyért annyi sok áldozatot hozott. A műsort egy melodráma, különféle ének- és zeneszámok egészítették ki s Pál István apát-kanonok lelkesítő szavai zárták be, melyeknek elhangzása után az ifjuság és a közönség a Főpásztor lelkes éljenzése mellett szétoszlott.

Ünnepet tartottunk Erzsébet királyné Őfelsége gyászos elhunytának évfordulóján, mely alkalommal Kulcsár Ferenc tanár tartott beszédet; április 11-én az ünnep fontosságát Fazakas Gáspár és május 18-án a Békenap jelentőségét Frölich Ottó tanárok ismertették. Megünnepeltük márc. 15-ét is. A nyilvános ünnepélyeken a közönség is résztvett s élénk érdeklődéssel és figyelemmel jutalmazta az ifjuság működését.

11. Osztályvizsgálatok. A VIII. osztály osztályvizsgálata május 7. és 8. napjain folyt le, a hittani érettségi vizsgálat, melyen Pál István apát-kanonok főesperes plebános püspöki biztos elnökölt, május 13-ikán volt. A többi osztály osztályvizsgálata, valamint a magánvizsgálatok június 13—14., továbbá 19—24. napjain tartattak meg.

12. Az ifjusági »Baróthi Szabó Dávid Önképzőkör« az 1912—13. iskolai évben 39. évébe lépett. Vezetője Kovács János főgimn. tanár volt.

Az 1912. okt. 4-én tartott alakuló gyűlésen a tisztviselőket választotta meg a Kör. Elnök: Révffy Andor VIII. o. t., alelnök: Petrovay István VIII. o. t., főjegyző: Jakab Albert VII. o. t., ellenőr: Csergő Benedek VIII. o. t., pénztáros: Mosonczky Jenő VIII. o. t., aljegyzők: Ilyés Balázs és Lőrinczy Sándor VII. o. tanulók. A bíráló testület a következő tagokból alakult: főszerkesztő: Révffy Andor VIII. o. t., szerkesztők: Józsa János, Paschek Viktor, Petrovay István, Szabó Károly VIII. o. tanulók, alszerkesztők: Druneg András, Márton Mózes, Szeless Pál VII. o. tanulók, segédszerkesztők: Szegedy József VIII. o. t. és Vinczeffy Pál VII. o. t.

A Kör tagjainak száma 110 volt; ezek közül 61 rendes és 49 hallgató tag. Tartott 7 rendes, 1 rendkívüli és 1 díszgyűlést.

A rendes gyűlések tárgya: szabadelőadás, felolvasás, szavalat, vitatkozás. Valamennyit két vagy több tag szokta megbírálni.

Az önképzőkör tagjai tehetségüket irodalmi téren is érvényesíthették. A beérkezett munkákból a bíráló testület 32-t fogadott el: próza: 21, vers: 4, verses fordítás németből: 7. Az elfogadott munkák az »Ébredés« c. lapban jelentek meg. A prózai munkák nagyobb része értekezés s jobbára Csergő Benedek és Szegedy József VIII. o. tanulók szorgalmát dicsérik.

A gyűlések műsoraiból érték szerint leginkább a szabadelőadások tűnnek ki; számuk 6; ezekből dicséretesen sikerült 2, sikerült 4. Felolvasás volt 3, dicséretesen sikerült 2, sikerült 1. Az év folyamán elhangzott 10 szavalat. Ezek közül dicséretesen sikerült 7, sikerült 2, kevésbé sikerült 1. Monolog volt 2, dicséretesen sikerültek. Egy dialog szintén dicséretesen sikerült.

A szabadelőadás terén különösen Csergő Benedek VIII. o. t. tűnt ki theologiai tárgy értekezéseivel, a szavalatban pedig Benedek János, Kerestély István, Paschek Viktor és Péter Dénes VIII. o. tanulók.

Az önképzőkör a legszorgalmasabb tagok közül Csergő Benedeket és Szegedy Józsefet 10—10, Kerestély Istvánt és Paschek Viktort pedig ügyes szavolataikért 5—5 koronával jutalmazta. 10 koronát szavazott meg Jakab Albert főjegyzőnek, 5—5 koronát Ilyés Balázs és Lőrinczy Sándor aljegyzőknek és szintén 5 korona jutalomban részesítette Mosonczy Jenő pénztárost.

A Kör ifjúsági elnöke 10 korona pályadíjat tűzött ki az »Eötvös József br. élete és művei« c. tétel legjobb kidolgozójának. A pályadíjat Petrovay István nyerte el.

A Kör tagjai szellemi művelődésének, ismeretszerzésének céljából szépirodalmi lapokat is járatott. Ilyenek az »Élet«, »Új Idők«. Járt az »Udvarhelyi Hiradó« is.

A Kör működése 1913. máj. 15-én a zárógyűléssel végződött.

13. Ösztöndíjas tanulók. Az 1912—13. tanévben ösztöndíjat élveztek a következő tanulók: Szilágyi Ignác VII. o. t. (Jövedéki birság, 300 kor.); Ferenczi Kálmán VII. o. t. (Sternegh Ignác-féle, 240 kor.); Tózsér Béla IV. o. t. (Jövedéki birság, 200 kor.); Ádám Károly II. o. t. (Jövedéki birság, 200 kor.); Kocsuba Jenő

III. o. t. (Jövedéki birság, 200 kor.); Csibi Ferenc I. o. t. (Jövedéki birság, 200 kor.).

14. Tandíjmentesség. *Egész tandíjmentességben részesültek* (7212—1912. püsp. sz. a.): Józsa János, Mosonczy Jenő, Petrovay István, Szabó Károly VIII. o., Druneg András, Jakab Albert VII. o., Beke András, Maráth József, Thott László VI. o., Kézsmárky Ferenc, Petrovay Zoltán, Szélyes Domokos V. o., Balázs Dániel, Dobai Imre, József Lajos, Miklósi István IV. o., Hajdu Kálmán, László Ferenc, Mihalovics Sándor, Stark András, Virág Bálint, Petrovay Gyula III. o., Antal János, Bálint József, Both Jenő, Petrovay Tibor és Soó Dénes I. o. tanulók. Összesen: 27.

Féltandíjmentességben részesültek: Kovács Ferenc, Péter Dénes, Candea János VIII. o., Márton Mózes, Szeles Pál, Vinczei Pál VII. o., Dakó Sándor, Jakab Dénes, János Áron, Máthé Árpád, Tomcsa Sándor VI. o., Boldizsár László, Noll Dezső, Vass Gáspár V. o., Balázs Gábor, Bálint Pál, Lázár Lajos, Noll Jenő, Olasz János, Varga József IV. o., Fazakas Imre, Gondos Gyárfás, Molnár Jenő, Nagy István, Tamás Áron III. o., Asztalos Jenő, Bartha Aladár, Duka András, Göczey István, Roboz Árpád, Tófalvi János II. o., Balázs Imre, Bartha Elemér, Bartha József, Borbáth Lajos, Demeter Dénes, Jakab Pál, Köteles Gyula, Mihály Albert, Tódor Mihály, Tófalvi Lajos és Vajda Lajos I. o. tanulók. Összesen: 44.

Tandíjmentességüket elvesztették (1103—1913. sz. a.): Vass Gáspár V. o., Mihalovics Sándor III. o., Bartha Aladár II. o., Antal János, Borbáth Lajos, Bartha Elemér, Both Jenő, Demeter Balázs, Jakab Pál, Soó Dénes és Tódor Mihály I. o. tanulók.

15. Torna tanulása alól felmentettek (7179—1912. püsp. sz. a.): Borger Imre, Embery István, Erdős Béla, Kerestély István, Kovács Ferenc, Paschek Viktor, Sándor István, Stotter Pál, Zakariás Gerő VIII., Metesán Vazul VII., Benedek Géza, Hauser László VI., Székelyhidny László V., Ambrus Domokos, Tőzsér Béla IV., Dobai Miklós, Fazakas Imre, Tamás Áron III., Bokor Ferenc, Gál Gyula, Lakatos Simó II., Kókay Károly, Mihály Albert, Radu János I. oszt. tanulók. Összesen: 24.

Évközben felmentettek: Candea János, Lengyel László VIII., Kellner Henrik, Schissel Albert, Tamás Antal VI., Mátyás Ábel IV., Pap József III., Csendor Jenő, Thott György II., Barabás Antal, Köteles Gyula, Weigel Lajos I. oszt. tanulók. Összesen: 12.

16. **Főtanhatósági leiratok és intézkedések.** 1. 5741—1912. püsp. sz. a. intézkedés a hivatalos pénzeknek takarékpénztárban való elhelyezése tárgyában.

2. 6189—1912. püsp. sz. a. az összes tanerők és szolgák élet- és szolgálati viszonyairól kimutatás készítendő.

3. 7243—1912. püsp. sz. a. a tanulók felvételére nézve utasítások adatnak.

4. 7888—1912. püsp. sz. a. elrendeltetik, hogy az alapok és alapítványok tőkájéből koronajáradék kötvények vásárolandók.

5. 8496—1912. püsp. sz. a. a tornacsarnok felszereléséről készített számadás érvényesített.

6. 8110—1912. püsp. sz. a. az alapítólevelek kiállítása tárgyában utasítás adatik.

7. 4884—1912. püsp. sz. a. értesítés arról, hogy a főgimnázium hivatalos látogatására a nmlgu vall.- és közokt. miniszter úr által Ratkovszky Pál c. főigazgató, szatmári kir. kath. főgimn. igazgató lett kiküldve.

8. 31—1913. püsp. sz. a. a lelkigyakorlatok sorrendje tudomásul vétetett s azokat Weinmann Sándor tanár fogja tartani.

9. 98—1913. püsp. sz. a. rendelet, mely szerint középiskolai tanulók, felnőttek sport stb. egyesületeiben tagok nem lehetnek.

10. 759—1913. püsp. sz. a. értesítés arról, hogy a nmlgu vallás- és közoktatásügyi miniszter úr az üresedésben levő magyar-német tanszékre a fennálló szerződésből kifolyólag Weinmann Sándor tanárt kinevezte.

11. 239—1913. püsp. sz. a. a vallástani érettségi vizsgálatra vonatkozó utasítás megküldetik.

12. 592—1913. püsp. sz. a. értesítés arról, hogy a főgimnázium végleges átvétele márc. 3-án lesz.

13. 1393—1913. püsp. sz. a. értesítés arról, hogy a nmlgu vallás- és közokt. miniszterium a főgimnázium részére 1913. évre 38,000 kor. fenntartási államsegélyt engedélyezett.

14. 1813—1913. püsp. sz. a. az ifjusági könyvtárak revíziója tárgyában kibocsátott min. körrendelet a Szemák-féle hivatalos könyvjegyzékkel együtt megküldetik.

15. 1839—1913. püsp. sz. a. értesítés arról, hogy a III. igazgatói értekezlet Marosvásárhelyen fog megtartatni máj. 5. és 6-án.

16. 2185—1913. püsp. sz. a. leirat közli, hogy a múlt évi Státusgyűlés az ingyenes helyettesítési időt 4 hétre szállította le.

17. 2186—1913. püsp. sz. a. rendelet arról, hogy az iskolaszolgák a magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj egyletébe irandók be.

18. 1090—1913. püsp. sz. a. intézkedés arról, hogy az intézeti telkek és épületek telekkönyvi rendezése céljából tárgyalás tartandó.

19. 2536—1913. püsp. sz. a. értesítés arról, hogy az idei érettségi vizsgálatokat Matskássy József tank. kir. főigazgató úr fogja vezetni.

20. 2048—1913. püsp. sz. a. értesítés arról, hogy a gyulafehérvári papnevelő intézetbe felvétetni kívánó ifjakkal a pályázati vizsgálat jul. 2-án tartatik meg Gyulafehérvárt.

II.

Kimutatás

az igazgató kezelése alatt levő alapítványokról, alapokról és az intézet kebelében működő egyesületek vagyonáról az 1912—13. évi számadás szerint.

Keletkezés éve	A jutalomdíj alapítvány címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
	A) Jutalomdíj alapítványok.				
1880.	1. <i>Botta Györgyné-féle alapítvány.</i>				
	1 Alaptőke 1912. jun. 30-án	1162	82	—	—
	2 Kamat	65	78	—	—
	3 Jutalmazásra adatott	—	—	20	—
	Összesen .	1228	60	20	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	1208	60	—	—
1886.	2. <i>Kovács Antal-féle alapítvány.</i>				
	1 Alaptőke 1912. jun. 30-án	371	51	—	—
	2 Kamat	21	01	—	—
	Összesen .	392	52	—	—

Keletkezés éve	A jutalomdíj alapítvány címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
1868.	<i>3. Simó-féle alapítvány.</i>				
1	Alaptőke 1912. jun. 30-án	124	93	—	—
2	Kamat	7	04	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	5	—
	Összesen	131	97	5	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	126	97	—	—
1888.	<i>4 Daniel Gáborné-féle alapítvány.</i>				
1	Alaptőke 1912. jun. 30-án	413	93	—	—
2	Kamat	23	38	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	16	—
	Összesen	437	31	16	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	421	31	—	—
1891.	<i>5. Az 1889. és 1899-ben jubiláltak által a 25, illetve 35 éves találkozó emlékére tett alapítvány.</i>				
1	Alaptőke 1912. jun. 30-án	462	10	—	—
2	Kamat	26	14	—	—
	Összesen	488	24	—	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	488	24	—	—
1885.	<i>6. Jánosy József-féle alapítvány.</i>				
1	Alaptőke 1912. jun. 30-án	217	51	—	—
2	Kamat	12	29	—	—
	Összesen	229	80	—	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	229	80	—	—

Keletkezés éve	A jutalomdíj alapítvány címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
1891.	<i>7. Laiber Antal-féle alapítvány.</i>				
1	Alaptőke 1912. jun. 30 án	240	93	—	—
2	Kamat	13	61	—	—
	Összesen	254	54	—	—
	Álladék az 1912—13 isk. év végén	254	54	—	—
1894.	<i>8. Az 1904-ben jubiláltak által a 25 éves találkozó emlékére tett alapítvány.</i>				
1	Alaptőke 1912. jun. 30-án	206	17	—	—
2	Kamat	11	65	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	10	—
	Összesen	217	82	10	—
	Álladék az 1912—13. isk év végén	207	82	—	—
1896.	<i>9. Gyertyánffy Albert- és Gábor-féle alapítvány.</i>				
1	Alaptőke 1912. jun. 30 án	236	96	—	—
2	Kamat	14	03	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	10	—
	Összesen	250	99	10	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	240	99	—	—
1904.	<i>10. Erdélyi István-féle alapítvány.</i>				
1	Alaptőke 1912. jun. 30-án	207	95	—	—
2	Kamat	11	73	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	10	—
	Összesen	219	68	10	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	209	68	—	—

Keletke- zés éve	A jutalomdíj alapítvány címe	Bevétel		Kiadás		
		kor.	fil.	kor.	fil.	
1909.	11. <i>Károly Lajos tanár emlékére tett alapítvány.</i>					
	1	Alaptőke 1912. jun. 30 án	311	48	—	—
	2	Kamat	17	60	—	—
	3	Jutalmazásra adatott	—	—	10	—
		Összesen .	329	08	10	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	319	08	—	—	
1904.	12. <i>Farczády K. Lajos-féle alapítvány.</i>					
	1	Alaptőke 1912. jun. 30 án	1014	09	—	—
	2	Kamat	57	39	—	—
	3	Jutalmazásra adatott	—	—	40	—
		Összesen .	1071	48	40	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	1031	48	—	—	
1905.	13 <i>Bálint Gábor-féle alapítvány.</i>					
	1	Alaptőke 1912. jun. 30-án	205	49	—	—
	2	Kamat	11	59	—	—
	3	Jutalmazásra adatott	—	—	10	—
		Összesen .	217	08	10	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	207	08	—	—	
1905	14. <i>Török Albertné Zeyk Lenke-féle alapítvány.</i>					
	1	Alaptőke 1912. július 24-én	468	52	—	—
	2	Kamat	26	49	—	—
	3	Jutalmazásra adatott	—	—	20	—
		Összesen .	495	01	20	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	475	01	—	—	

Keletkezés éve	A jutalomdíj alapítvány és az alapok címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
1908.	15. <i>Tamás Albert jub. alapítvány.</i>				
	1 Alaptőke 1912. jun. 30-án	569	40	—	—
	2 Kamat	32	21	—	—
	3 Jutalmazásra adatott	—	—	20	—
	Összesen .	601	61	20	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	581	61	—	—
1908.	16. <i>Szabó Antal IV. oszt. tanuló emlékére tett alapítvány.</i>				
	1 Alaptőke 1912. jun. 30. án	100	62	—	—
	2 Kamat	5	67	—	—
	3 Jutalmazásra adatott	—	—	5	—
	Összesen .	106	29	5	—
	1 Álladék az 1912—13. isk. év végén	101	29	—	—
1913.	17. <i>Tamás Albertné és fia Andor emlékére tett alapítvány.</i>				
	Álladék az 1912—13. iskolai év végén	300	—	—	—
	B) Alapok.				
	1. <i>Zene alap.</i>				
1868.	1 Alaptőke 1912. jun. 30-án	5663	36	—	—
	2 Kamat	320	51	—	—
	3 Kiadás	—	—	—	—
	Összesen .	5983	87	—	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	5983	87	—	—
1897.	2. <i>Ifjúsági segélyző alap.</i>				
	1 Alaptőke 1912. jun. 30-án	623	78	—	—
	2 Kamat	35	26	—	—
	Összesen .	659	04	—	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	659	04	—	—

Keletkezés éve		Az alapok és az intézet kötelékében működő egyesületek vagyona címe	Bevétel		Kiadás	
			kor.	fil.	kor.	fil.
1886.		3. Ifj. Segélyző könyvtár.				
	1	Alaptőke 1912. jun. 30 án	1885	97	—	—
	2	Kamat	106	72	—	—
		Összesen	1992	69	—	—
1894.		4. Bulorrongálás.				
	1	Alaptőke 1912. jun. 30-án	519	45	—	—
	2	Kamat	29	36	—	—
		Összesen	548	81	—	—
1893.		5. Tintapénz.				
	1	Alaptőke 1912. jun. 30-án	568	01	—	—
	2	Kamat és mult évi maradvány	41	91	—	—
		Összesen	609	92	—	—
		C) Az intézet kebelében működő egyesületek vagyona.				
		1. Önképzőkör.				
	1	Alaptőke 1912. jun. 30-án	962	55	—	—
	2	Kamat és tagsági díjból	130	72	—	—
	3	Kiadás	—	—	95	—
		Összesen	1093	27	95	—
		Álladék az 1912—13. isk. év végén	998	27	—	—
1900.		2. Kirándulási alap.				
	1	Alaptőke 1912. jun. 30-án	2274	79	—	—
	2	Kamat és tagsági díjból	284	53	—	—
		Összesen	2559	32	—	—
		3. Mária-társulat.				
	1	Alaptőke 1912. jun. 30-án	333	88	—	—
	2	Kamat és egyéb bevétel	25	12	—	—
		Összesen	359	00	—	—

III. A főgimnáziummal kapcsolatos Szent Imre finevelő-intézet.

A) A finevelő-intézethez kötött alapítványok.

Sorszám	Az alapítvány címe	Az alapítvány adományozója	Az alapítványi helyek száma	Az alapítvány után járó évi kamatösszeg						Az alapítványt élveztől fizetendő pótló összeg						Megjegyzés
				Egyenkint		Összesen		Egyenkint		Összesen						
				K	f	K	f	K	f	K	f					
1	Közalapítvány	Erd. r. k. status	14	183	—	2562	—	67	—	938	—					
2	Lipót-féle	" "	5	183	—	915	—	67	—	335	—					
3	Mária Terézia-féle	" "	4	183	—	732	—	67	—	268	—					
4	Keserü M.-féle	" "	1	—	—	200	—	—	—	50	—					
5	Keserü Gy.-féle	" "	1	—	—	200	—	—	—	50	—					
6	Gyulaffy L.-féle	" "	1	—	—	96	—	—	—	154	—					
7	Patavína-féle	" "	1	—	—	78	—	—	—	172	—					
8	Apor-féle	" "	1	—	—	192	—	—	—	58	—					
9	Biró A.-féle	" "	1	—	—	192	—	—	—	—	—			Félévkor az élvező elővont		
10	Miklóssy J.-féle	" "	2	200	—	400	—	50	—	100	—			18 K élvező kapott		
11	Mihály F.-féle	" "	1	—	—	268	—	—	—	50	—					
12	Szöcs—Mártonfi-féle	" "	1	—	—	200	—	—	—	100	—					
13	Pál András-féle	" "	2	200	—	400	—	50	—	100	—					
14	Fülöp E.-féle	" "	1	—	—	152	—	—	—	98	—					
15	Szöcs Imre-féle	" "	1	—	—	200	—	—	—	50	—					
16	Szűcs centurio-féle	" "	1	—	—	92	—	—	—	—	—			Kézpénzben adatott ki Nő tanuló élvezte		
17	Biró Béla-féle	" "	1	—	—	—	—	—	—	—	—					
18	Daniel K.-féle	" "	4	*250	—	1000	—	—	—	—	—					
19	Balogh testvérek	" "	1	—	—	200	—	—	—	50	—					
20	Dr. Ujfalussy-féle	" "	1	—	—	200	—	—	—	50	—					
21	Lakatos János-féle	" "	2	200	—	400	—	50	—	100	—					
22	Ágota-féle	" "	1	—	—	200	—	—	—	—	—					
23	Gr. Nemes Ábrahám	Erd r. k. status	2	400	—	800	—	—	—	—	—			Kézpénzben adatott ki 150—150 K élvezők készp. kap		
			Az alapítványok összege			9079	—	—	—	—	2623	—				

B) A finevelő-intézet igazgatóságának kezelése alatt álló alapítványok és alapok.

Keletkezés éve	Az alapítvány vagy alap címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
1894.	<i>1. Internatusi közalap.</i>				
	1 Alaptőke: a) takarékpénztárban	11453	74	—	—
	b) értékpapirban	5040	—	—	—
	2 Kamat	987	43	—	—
	3 Hátrálék a Daniel Károly-féle alapítványból 2523 36	—	—	—	—
	4 A finevelő-intézet szükségleteire	—	—	987	43
	Összesen	17481	17	987	43
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	16493	74	—	—
	<i>2. Udvarhelymegyei takarékpénztár alapítványa.</i>				
	1 Alaptőke	3356	92	—	—
	2 Kamat	189	98	—	—
	Összesen	3546	90	—	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	3546	90	—	—
	<i>3. Zálogkölcson-intézet és betéti pénztár alapítványa.</i>				
	1 Alaptőke	1435	88	—	—
	2 Kamat	79	97	—	—
	Összesen	1515	85	—	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	1515	85	—	—
	<i>4. Soó Gáspár internatusi alapítványa.</i>				
	1 Alaptőke	4113	95	—	—
	2 Kamat	232	84	—	—
	Összesen	4346	79	—	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	4346	79	—	—

Keletke- zés éve	Az alapítvány vagy alap címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
	<i>5. Sebestyén Mózes esperes jub. alapítványa.</i>				
1	Alaptőke	1461	75	—	—
2	Kamat	82	70	—	—
	Összesen .	1544	45	—	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	1544	45	—	—
	<i>6. Lukács Mózes nyug. csendőr- százados alapítványa.</i>				
1	Alaptőke	5000	—	—	—
2	Kamatot az özvegy hasznélvezi .	—	—	—	—
	Összesen .	5000	—	—	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	5000	—	—	—
	<i>7. Daniel Károly alapítványa.</i>				
1	Haszonbér	747	70	—	—
2	Tartozás az internatusi közalapít- ványnak . . . . . 2523'36	—	—	—	—
3	4 alapítványra	—	—	747	70
	Összesen .	747	70	747	70
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	—	—	—	—
	<i>8. Gyógy-alap.</i>				
1	Alaptőke	908	73	—	—
2	Kamat	51	37	—	—
	Összesen .	960	10	—	—
	Álladék az 1912—13. isk. év végén	960	10	—	—

C) **Alapítványos növendékek névsora**: Benedek János VIII. (Közalapítvány), Józsa János VIII. (Pál), Kovács Ferenc VIII. (Köz), Mosonczy Jenő VIII. (Köz), Szabó Gábor VIII. (Fülöp E.), Bokor Ferenc VII. (Pál), Dakó Sándor VII. (Köz), Dénes János VII. (M. Terézia), Druneg András VII. (Mária Terézia), Jakab Albert VII. (Mária T.), Kovács József VII. (Szöcs Imre), Márton Mózes VII. (Köz), Szeles Pál VII. (Köz), Vinczeffi Pál VII. (Lipót), Beke András VI. (Lipót), János Áron VI. (Köz), Máthé Árpád VI. (Köz), Ráduly Lajos VI. (Dr. Ujfalussy), Kézsmárky Ferenc V. (Lipót), Szélyes Domokos V. (Köz), Vass Gáspár V. (Köz), Ambrus Gábor IV. (Daniel Károly), Balázs Dániel IV. (Lipót), Dobay Imre IV. (Szöcs—Mártonfi), Fazakas Ignác IV. (Patavina), József Lajos IV. (Köz), Lázár Lajos IV. (Miklósy), Mátyás Ábel IV. (Lakatos), Noll Jenő IV. (Szüts centurio) készpénzben kapta, Miklósi István IV. (Miklósy), Balázs Gábor IV. (Keserü), Gondos Gyárfás III. (Apor), Fazakas Imre III. (Mihály F.), Hajdu Kálmán III. (Balogh testv.), László Ferenc III. (Köz), Mihálovits Sándor III. (Mária T.), Molnár Jenő III. (Lipót), Nagy István III. (Lakatos), Tamás Áron III. (Köz), Asztalos Jenő II. (Köz), Deák Antal II. (Keserü Gy.) Tófalvi János II. (Gyulafy), Ambrus Pál I. (Daniel K.), Babó Károly I. (Daniel K.), Daniel Áron I. (Daniel K.), Bokor András III. főreálisk. (Gr. Nemes Ábrahám), László Lajos III. főreálisk. (Gr. Nemes Ábr.) Daróczi Dénes III. o. t. (Ágotha) készpénzben kapta.
Az alapítványosok száma: 48.

D) **A fizető növendékek névsora**: Borger Imre, Csergő Benedek, Gyarmathy Lajos, Lengyel László, Sándor István, Szegedy József, Szieghárt Gyula VIII. o. t.

Bányai Sándor, Bódi Ferenc, Ferenczi János, Filep Aladár, Ilyés Balázs, Konnert György, Lengyel Árpád, Lőrinczi Sándor, Szabó Imre, Szabó Gyula, Taiermaier Emil, Zöld Jenő VII. o. t.

Ghib Vazul, Gudra Árpád, Hauser László, Kellner Henrik, Klette Vilmos, Krasznai Zoltán, Marku Péter, Lux János, Piacsek Endre, Piacsek Sándor, Römer Endre, Szász Károly, Tassy Betz Géza VI. o. t.

Baca Aurél, Beder Sándor, Boánder Emmánuel, Boldizsár László, Dichler Ferenc, Faragó Ferenc, Fulea Vazul, Göczey László, Grész Béla, Waitsuk Pál V. o. t.

Ájvász Árpád, Beke Andor, Kovács Béla, Kuttlik Rezső, Piáček János, PISOIU Simon, Sora János, Szabó Jenő, Varga József, Zonda Géza, Ughy Kálmán IV. o. t.

Antal Endre, Bányai Miklós, Barcán Kornél, Csiki János, Deák Ferenc, Graumann Rezső, Henter Károly, Hoprik Gyula, Jakab Gáspár, Kocsuba János, Mártonyi Gyula, Mártonyi Károly, Molnár Imre, Nagy István, Otrobán Attila, Stark András III. o. t.

Ajvász Kálmán, Genie János, Göczey István, Grész Endre, Ilyés Lajos, Lenk Cézár, Majorossy Gusztáv, Rác Albert, Roboz Árpád, Szabó Gábor, Waitsuk József II. o. t.

Antal János, Bálint József, Borbáth Lajos, Csiki Zoltán, Cristia Dániel, Göller Frigyes, Kovács János, Lániczky Sándor, Mihály Albert, Orbán János, Prodán János, Szeles Andor, Timár Gyula, Todor Mihály, Zakariás Andor, Vass Ferenc, Radu János, Gál Gyula I. o. tanulók. *A fizető növendékek száma: 98.*

E) **Servitor növendékek névsora:** Bálint Pál, Biró Péter, Olasz János IV., Barta János III., Borbély Ferenc, Fülöp Alajos, Lőrincz Antal, Trágel Géza II., Barta József, Demeter Balázs, Vajda István I. o. tanulók. *A servitorok száma: 11.*

A finevelő-intézet a következő 1913—14. tanévre, az alapítványos tanulókon kívül még 90 tanulót fogad be, kiknek az intézetben 6 tanuló terem, 6 hálóterem, 4 mosdó, betegszoba, ebédlő, társalkodó és olvasószoba, kápolna áll rendelkezésre. Minden tanulónak íróasztal fiókkal, könyv- és irományszekrénye van a tanulótermekben; a hálótermekben ágya mátráccal, éjjeli szekrénye és ruhaszekrénye; megfelelő számú fogas és esőernyőtartó. Az intézetnek vízvezetéke és fürdője van s minden tanuló havonkint fürdőt kap; a betegek mellett ápoló van. Ágyneműt a tanulóknak kell hozni és pedig: *vastag lepedőt vagy pokrócot a mátrác alá, két lepedőt a mátráccra, két párnát négy huzattal, paplant két lepedővel, ágytakarót. Továbbá evőeszközöket és asztalkendőket.* A mosásról kiki gondoskodni köteles.

A *házi rend* a következő: őszi, tavaszi és nyári időben felkelés öt órakor, téli időben fél hat órakor. Tanulás naponkint fél hattól háromnegyed hétig, délután háromtól négyig, öttől hétig, nyolctól fél kilencig, fél kilenckor lefekvés. A reggeli és esti közös imában köteles mindenki részt venni.

Étkezés. A reggeli áll 25 deka kenyérből és 2·5 deciliter tejből; az ebéd: leves, főttthús mártással, főzelék pecsenyével vagy tésztából, 25 deka kenyér; vacsora: főzelék pecsenyével és 25 deka kenyér.

A felsorolt ellátásért azok a tanulók, kiknek szülői az erdélyi egyházmegye kötelékébe tartoznak, 350 koronát fizetnek, azok pedig, kiknek szülői nem tartoznak ide, 400 koronát. A különbség onnét van, mert az intézetet az egyházmegye, illetve az erdélyi róm. kath. status tulajdonát képező alapítványok tartják fenn, ennek pedig az egyházmegye területén élő róm. kath. vallásu lakosok részesei. A fenntartási költségből némi részt azokra is át kell hárítani, kik az intézet jótéteményeit más vidékről igénybe veszik. A fizetés havonként vagy negyedévenként eszközölhető, de mindig előleges részletekben. Zsebpénz a tanulóknak csak az előljáróság tudtával adható.

A felvételért a kérés az iskolai bizonyítvány csatolása mellett — ha a tanuló más intézetben volt előzőleg — különben egyszerű kérés — *julius 15-ig* nyújtandó be a finevelő-intézet igazgatóságához; felvétel esetében az első havi díj azonnal beküldendő a hely biztosítása céljából. Ez az összeg akkor sem jár vissza, ha az illető elmarad, mert a helyet már lefoglalta s az másnak nem adható, tehát üresen marad. Ha valaki valamely ok miatt — legyen az fegyelmi vétség is — az intézetet elhagyja, a megkezdett negyedévre köteles a díjat megfizetni.

A felvett tanulók a *beiratáskor folyóiratokra, gyógykezelési célokra és fürdő használatáért 8 koronát tartoznak fizetni. Ugyanannyit fizetnek az alapítványos tanulók is.* Ha más vallásuak is felvétetnek, ezeknek az intézet rendjéhez mindenben alkalmazkodni kell.

A felügyeletet az igazgató és három felügyelő tanár végzi a megállapított és főhatóságilag jóváhagyott Rendtartás szerint.

IV.

Az intézet felszerelése.

I. Tanári könyvtár gyarapodása. A) *Ajándék útján*. A reáliskolai tanítás terve s a vonatkozó utasítások. — Révai nagy lexikonának 6 első kötete. — Schönherr Gyula emlékezete. — Zempléni A.: Turáni dalok, A vall.- és közokt. miniszteriumtól. — Berczik Árpád színművei. Szerző nejtől. — A besztercebányai tankerület harmadik, a győri tankerület ötödik igazgatói értekezletének jegyzőkönyve. Az illető főigazgatóságoktól. — Békefy emlékkönyv. Tanítványaitól. — Kovácsy J.: A Kulcsár és a Keszthelyi Kódex szótana. Szerzőtől. — P. Sándor J.: Az E. M. K. E. megalapítása és negyedszázados működése 1885—1910. P. Sándor J.: Az E. M. K. E. negyedszázados. örömmünnepeinek leírása. Az E. M. K. E.-től. — Dr. Sárkány L.: Káprázat és valóság a sorsjátékokban, Szerzőtől. — Szabó—Szádeczky: Székely oklevéltár. A székelyek Történetének Pályadíjalap Bizottságától.

B) *Vétel útján*. Beke M.: Differential és integral számítás. I. k. — Beöthy Zs.: A művészetek története. III. k. — Dr. O. Bolza: Vorlesungen über Variationsrechnung. — Ferenczy Z.: A magyar irodalom története 1900-ig. — Freisingi Ottó krónikája. — R. Fricke—F. Klein: Vorlesungen über die Theorie der Automorphen Funktionen. II. k. — E. Grimsehl: Lehrbuch der Physik. — P. Jánossy B.: Magyar földön. — Dr. G. Kowalewsky: Einführung in die Determinantentheorie. — A magyar szent korona országainak helységnévtára. — Malonyay D.: A magyar nép művészete. IV. k. — F. S. Meyer: Handbuch der Ornamentik. — Ráth Gy.: Az iparművészet könyve. III. k. — Straub S.: Az Electrotechnika 24—30. füzetei. — Szász J.: Politikai Magyaror-

szág. I. k. — Temesvármegye és Temesvár. — Dr. Veress E. : Básta György hadvezér levelezése és iratai. II. k.

C) *Tagilletmény útján.* A. Bain : Neveléstudomány. — Gardner A. E. : A régi Athén. II. k. — Goldziher I. : Előadások az iszlamról. A Magyar Tudományos Akadémiától. — Bonitz F. : Gróf Zichy Nándor. — Dr. Hanauer A. I. : A lelkiismeret. — Hudyma E. : Az élet problémája. — Némethy Gy. : Az ősember a paleonthologia világánál. A Szent István Társulattól. — A magyar királyi földtani intézet évi jelentése 1910-ről. A Földtani intézettől. — Dr. Császár E. : Ányos Pál. — Dr. Dézsi L. : Tinódi Sebestyén. A Magyar Történelmi Életrajzok kiadóhivatalától. — Dr. Aujerszky A. : A baktériumok természetrajza. — Soddy F. : A rádium. A Természettudományi Társulattól.

D) *Az ifjusági könyvtárból átadták.* Gr. Festetich R. : Ember-evők között.

A könyvtár részére a következő folyóiratok jártak : Akadémiai értesítő, Archeologiai értesítő, Állattani közlemények, Botanikai füzetek, Budapesti Szemle, Egyetemes philologiai közlöny, Egyházi műpar, Erdély, Ethnográfia, Földrajzi közlemények, Földtani közlöny, Herkules, Hittudományi folyóirat, Irodalomtörténet, Irodalomtörténeti közlemények, Juventus, Katholikus Szemle, Katonás nevelés, Középiskolai matematikai lapok, Die Kunst, Magyar chemiai folyóirat, Magyar Figyelő, Magyar filozofiai társaság közleményei, Magyar középiskola, Magyar nyelv, Magyar nyelvőr, Magyar paedagogia, Magyar társadalomtudományi szemle, Matematikai és phisikai lapok, Matematikai és természettudományi értesítő, Művészet, Nyelvtudományi közlemények, Nyugat, Országos középiskolai tanáregyesületi közlöny, Századok, Szent Gellért, Természettudományi közlöny, Tornaügy, Uránia, Zeitschrift für mathematischen und naturwissenschaftlichen Unterricht.

A könyvtár gyarapodott e tanévben 59 kötettel 543 korona 80 fillér értékben. A 40 folyóirat értéke 409 korona 90 fillér. Régi folyóiratok hiányainak pótlására fordítottunk 40 koronát, könyvek kötésére pedig 150 koronát.

Dr. Dobos Ferenc, a tanári könyvtár őre.

II. *Az ifjusági könyvtár gyarapodása.* a) *Ajándék útján:* Csengy Gusztáv : A mocsarak királya, a vall.- és közokt. miniszt.

ajándéka. — Kézikönyv a polgári ifjuságnak a katonai hivatásra való előkészítésére (2 péld.), a honvédelmi miniszt. ajándéka.

b) *Vétel útján*: Br. Jósika Miklóstól: Eszter (10 péld.) à 2 K, Zólyomi (5 péld.) à 1 K, A csehek Magyarországon (2 péld.) à 4 K, A nagyszebeni királybíró (5 péld.) à 2 K. — Sebestyén Károly: Henry Morton Stanley (9·60 K). — Fodor Sándor: Napoleon (9·60 K). — Balla Ignác: Edison (9·60 K). — Karrierek: Carnegie, Rockefeller, stb. (9·60 K). — P. Jánossy Béla: Magyar földön (2·20 K).

c) *Tagsági díj fejében* a Szt. István Társulattól: Dr. Hanauer A. István: A lelkiismeret. Hudyma Emil: Az élet problémája. Dr. Némethy Gyula: Az ősemler paleontológiai világánál. Bónitz Ferenc: Gróf Zichy Nándor. Elet c. folyóirat.

d) *Folyóiratok*: Élet (20 K). — Zászlónk (2 K). — Juventus (4. K).

Szász József, az ifjusági könyvtár öre.

III. A klassz. filológiai muzeum. Mintegy 1000 korona költséggel megvetette az intézet a klassz. fil. muzeum alapjait.

Beszereztettek a köv.: a) *Fali képek*: a Cybulszky-féle képek a görög-római régiségek szemléltetésére. — Lehman A. képeiből az ókori történethez, 10 drb. — A. Curlitt 6 drb képe a bellum Gallicumhoz, 6 drb. a Germánia határán eszközölt ásatások feltüntetésére. — Egy pár művészi festmény.

b) *Modellek* az antik élet szemléltetésére (római ház, könyv, öltözet). — A Both Antal-féle hadi gépek modelljei (16 drb).

c) *Görög agyagedények* (19 drb). — Edények a Schlieman-féle ásatásokból (40 drb).

d) *Diapositívek*: a görög-római szobrászat, építészet, festészet és iparművészet köréből, — Magyarországi leletek. — Délolaszországi képek a földrengés előtti és utáni időből.

Fazakas Gáspár, a muzeum öre.

IV. Természettajzi szertár. 1. *Állattani gyűjtemény.* A mult iskolai év végén volt 1951 darab 4176 kor. 50 fill. értékben. Idei gyarapodás: Egy őzbak 90 kor., egy őzborju 30 kor., egy sarki buvár 15 kor. és egy Unio Margaritifera és Röntgen képek a vérkeringés bemutatására 40 kor. értékben.

2. *Növénytani gyűjtemény.* A mult iskolai év végén volt 1282 drb 715 kor. 30 fill. értékben.

3. *Ásványtani gyűjtemény.* A mult iskolai év végén volt 1109 drb 952 kor. 20 fill. értékben. Idei gyarapodás: Egy darab termés arany Abrudbányáról Máté István esperes-plebános úr ajándéka; értéke 20 korona.

Kulcsár Ferenc, a szertár őre.

V. *Vegyteni szertár.* Az újabb felszerelés értéke eszközökben és anyagokban 960 kor. 24 fillér.

Kulcsár Ferenc, a szertár őre.

VI. *Természettani szertár.* A természettani szertár állapota a mult tanév végén az alapleltár szerint a következő volt: 437 drb 6337 kor. 42 fill. értékben. A folyó tanévben hozatott eszközök értéke 250 K.

Jancsó Béla, a szertár őre.

VII. *Történelmi- és földrajzi szertár.* Az *éremtárnak* Mihály Imre IV. o. t. 4 drb, Berze Árpád IV. o. t. 1 drb, Miklóssy István IV. o. t. 6 drb, Kovács Béla és Macskássy László 1—1 drb kevésbé értékes régi pénzt ajándékoztak.

Frölich Ottó, a szertárak őre.

VIII. *Rajzszeretár.* A rajzszeretár az 1911—12-edik tanév végén állott 1173 tárgyból 1976 kor. értékben. Ezidén vettünk 5 drb rajzpadot és 1 drb nagyobb fajta rajztáblát 60 korona értékben. Gyűjtöttek a rajzszeretár részére: Virág B. IV. o. t. 1 drb gyufatartót, Farkas D. III. o. t. 1 drb pisztolyt, Orbán B. VI. o. t. 1 drb sertés koponyát, Orbán I. I. o. t. 2 drb székely pokályt, Szeles A. I. o. t. 1 drb székely pokályt. Ezévi összes gyarapodás 12 drb 75 kor. értékben.

Spanyár Pál, a szertár őre.

IX. *Tornaszertár.* Ez iskolai évben tornaszertárunk két footballabdával szaporodott. A tornaszertár állománya 350 drb 3900 K értékben.

Szabó Ferenc, a tornaszertár őre.

V.

A rendes tárgyak tananyaga.

— A tanterv és utasítás szerint. —

I. Vallástan.

I. osztály. K. k.: Nagyobb katekizmus. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

II. osztály. K. k.: Pokorny E., Ó-szövetségi bibliai történetek. Kis katekizmus. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

III. osztály. K. k.: Pokorny E., Újszövetségi bibliai történetek. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

IV. osztály. K. k.: Pokorny E., A róm. kath. egyházi szer-
tartások kézikönyve. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

V. osztály. K. k.: Matuszka Mihály, Katholikus keresztény
hittan. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

VI. osztály. K. k.: Matuszka Mihály, Katholikus keresztény
erkölcsstan. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

VII. osztály. K. k.: Aubermann Miklós, Egyháztörténelem.
Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

VIII. osztály. K. k.: Uhlyárik Jenő, Apologetika vagy a
kath. vallás alapigazságainak védelme. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

II. Magyar nyelv és irodalom.

I. osztály. K. k.: Bartha József dr.: Magyar nyelvtan VI. jav. kiadás; Prónai Antal dr.: Magyar olvasókönyv IV. kiadás. Heti 5 óra. — Olvasmányok: A jávorfáról. Az okos leány. A kívánságok. Közmondások. Attila, Isten ostora. Attila Itáliában. Lakoma Attilánál. Attila halála és birodalmának bomlása. Szent Imre. Szent Gellért. László, Európa vezére című történelmi olvasmányok. Az alföldi pusztá. Szent Anna tava és környéke. Arató ünnep. Falusi élet. Az öreg Portás. Phrixos és Helle. János vitéz. Krisztus és a madarak. Álmos és Árpád. Szent László hadjárásai. Szent László. A Tisza. Népdalok. A megfagyott gyermek. — Könyv nélkül tanulták a következő költeményeket: Krisztus és a madarak. A haza. Nyalka huszár. Szent László. A megfagyott gyermek. Szülőföldem. — Nyelvtan: Az egyszerű mondat és nemei. A mondat- és beszédrészek. Helyesírás. — Írásbeli dolgozat két hetenként egy készült, összesen: 15. Ezek közül 6 a nyelvtani ismeretek gyakorlására szolgált, 9 pedig kisebb versek és mesék tartalmát foglalta össze.

Tanár: *Szász* József.

II. osztály. K. k.: Bartha József: Magyar nyelvtan VI. kiadás; Prónai Antal: Magyar olvasókönyv III. kiadás. — Heti 5 óra. — Olvasmányok: A) Prózaiak: A fiatal daru. A csikó és anyja. A tücsök és hangya c. mesék; A kecskekörmök. Galamboskő. Veneturné vára c. mondák; A kolozsvári bíró. A koldus gyermek. Bandi c. elbeszélések; A magyar tenger. Mátyás király Gömörben. A vargainas. A keresztes hadjáratok. A tatárok és betörésük. Szt. Erzsébet és Szt. Margit. Nagy Lajos és a nápolyi hadjáratok. Hunyadi János. Mátyás király menyegzője és Solon, Athén törvényhozója c. tört. elbeszélések. B) Költőiek: Kont. Hunyadi halála. A jó öreg korcsmáros. A magyar nyelv. Hymnus. C) Könyv nélkül tanulták: Szózat. Isten. A rab. Végrendelet. A jó öreg korcsmáros. A magyar nyelv és Hymnust c. költeményeket, Nyelvtan: Az összetett mondat, ragok és névutók használata,

szóképzés. — Iskolai írásbeli dolgozat kéthetenként egy, összesen : 15 ; ezek közül rövidebb fogalmazás : 13, nyelvtani ismeretek gyakorlására szolgált : 2.

Tanár : *Szász József.*

III. osztály. K. k. : Bartha József dr. : Rendszeres magyar nyelvtan III. kiadás ; Prónai Antal : Magyar olvasókönyv II. kiadás. — Heti 4 óra. — Olvasmányok : *A) Prózaiak* : A mohácsi ütközet. A kőszegi hősök. Buda elfoglalása. A szigetvári vértanúk. Pázmány Péter. II. Rákóczi Ferenc gyermekkora és félkelése. 1848. március 15. A marathoni csata. A thermopyliai csata című történelmi elbeszélések ; Mit csinál a gólya. Utolsó szó Istenhez. Az öregek. A szovátai berbécsek. A királyné szoknyája. A Tisza. Iskola a pusztán c. elbeszélések. *B) Költőiek* : Szondi. Pipás kántor. Esztergom megvételéről. Őszi harmat után. Rákócziné. Egy falusi nótáriusnak budai utazása. A kis béres. A gólya. Imakönyvem. *C) Könyv nélkül tanulták* : Mohács. Rákosi szántó a török alatt. Pókainé. Himnusz. Családi kör. Hamis tanu. Kis gyermek halálára. Fiamnak c. költeményeket. — Kéthetenként iskolai írásbeli dolgozat, összesen : 15. Tárgyuk részben tartalmi összefoglalás, részben szabad fogalmazás.

Tanár : *Jaklowszky Dénes.*

IV. osztály. K. k. : Bartha József dr. és Prónai Antal dr. : Stilisztika. Heti 4 óra. Havonként két, felváltva házi és iskolai dolgozat. — Tananyag a tanterv szerint. Iskolai olvasmányok a könyvben levő mesék, példák, anekdoták, leírások, erkölcsrajzok és jellemzések. Arany János »Toldi«-ja, bő magyarázatokkal. Házi olvasmányul : Toldi estéje. Petőfi János vitéze. Tompa népregéből. *Aranytól* : Első lopás. Szent László füve. Jóka ördöge. *Jókaitól* : A nagyenyedi két fűzfa. A világ vége. Kötél áztatva jó. *Kisfaludy K.-tól* : Tollagi Jónás viszontagságai Pesten. Könyv nélkül : Toldi I. és II. ének. Előhang. A magyarokhoz. A gólyához.

Tanár : *Fazakas Gáspár.*

V. osztály. K. k. : Dr. Prónai Antal : Rhetorika. Könyv nélkül : A király esküje. Szondi két apródja. Hunyadi. Daliás idők. Prózai olvasmányok és elmélet. Heti 3 óra. Olvasmányok : A Tisza áradása. A magyar halász. Balaton. Id. Wesselényi M. báró. Deák

Ferenc. Árpád legyőzi Zalánt. Budai Ali basa historiája. Pályám emlékezete. Hazánk pusztulása a török időkben. A kereszt jelentősége. A részegségről. Az Isten és haza szeretete. A margitszigeti apáca templom romjai. Zrínyi, a költő utolsó évei. Mit nevezünk valódi műveltségnek. Arany levele Petőfihez. Kossuth Lajos beszéde a nemzeti védelemről. Deák Ferenc beszéde a felirati javaslatról. Kötelező magánolvasmányok: Mikes K. levelei. Gr. Gvadányi I.: Három elb. a Téli éjt.-ból. Vörösmarty életrajza. Kölcsey beszédeiből szemelvények.

Tanár: *Szász* József.

VI. osztály. K. k.: Bartha—Prónai: Poétika olvasmányokkal. Heti 3 óra. Havonként egy írásbeli dolgozat, összesen: 9. Közös olvasmányok voltak a tankönyv szemelvényein kívül a »Zrínyiász«. »Bánk-bán«. »Kérők«. — Magánolvasmányok: Buda halála. Zalán futása. Két szomszédvár. Iréne. Falu rossza. Coriolanus. Elektra. — Könyv nélküliek: Imádság. Ének Szt. István királyról. A feszülethez. A magyarokhoz. Fohászkodás. A magyarokhoz. Vén cigány.

Tanár: *Szász* József.

VII. osztály. K. k.: Prónai Antal: A magyar irodalom története I. k. A legrégibb kortól Kisfaludy Károlyig. Olvasmányokul szolgáltak a tankönyv szemelvényein kívül Zrínyi: Török áfium ellen való orvosság. Besenyei: »Laisz«. Kármán: Fanny hagyományai. Kazinczy leveleiből szemelvények. Kölcsey kritikai munkáiból szemelvények. Katona: Bánk bán. »Tinódi S. válogatott krónikás énekei«. — Könyv nélkül: A halotti beszéd első része. Balassi: Katonaének. Csokonay: A reményhez. Berzsenyi: Fohászkodás. — Kötelező magánolvasmányok voltak: Zrínyi: A szigeti veszedelem. Gyöngyösi: A murányi Vénusz. Kisfaludy Sándor: Cso-báncz. A középkori legendaköltészet. Szemelvények Pázmány Kalauzából. Berzsenyi ódái. Gvadányi »Peleskei nótárius«-a. Csokonai »Dorottya«-ja és a Lilla-dalok.

Tanár: *Kovács* János.

VIII. osztály. K. k.: Dr. Prónai Antal: A magyar irodalom története II. k. Heti 3 óra. Havonként egy írásbeli dolgozat, összesen: 7. Közös olvasmányok voltak a tankönyv szemelvényein

kivül: Gyulai: Vörösmarty életrajza. Riedl: Arany János élete és költészete. Bő szemelvények a népköltési gyűjteményekből. Tompa és Vajda János költeményeiből. — Házi olvasmányok: Vörösmarty: Zalán futása. Czuczor: Botond. Eötvös: Falu jegyzője. Kemény: Zord idők. Rajongók Jókai: Új földesúr. Széchenyi: Hitel. Szigligeti: A mama. Kisfaludy K.: Csalódások. A kérők.

Tanár: *Kovács* János.

III. Latin nyelv és irodalom.

I. osztály. K. k.: Fodor—Székely: Liber Sexti. II. lényegében változatlan kiadás. Heti 6 óra. Fordítottuk az I—XXVI. számú latin olvasmányokat, amelyek egy római diák életének tanulságos eseményeit beszélnek el; az egyes latin olvasmányok elvégzése után magyarból latinra fordítottuk az 1—26. számokkal jelölt szövegeket. — Könyv nélkül tanultuk a IX., XII., XVI., XVIII., XXIV. olvasmányokat, amelyek párbeszédes alakban vannak szerkesztve. — Nyelvtanból az olvasmányokban előforduló alakok összegyűjtése és elemzése után tüzetes tanítás tárgyát képezte az I—V. declinatio; a melléknevek osztályozása, fokozása; a határozók, a számnevek 4 faja; az összes névmások; az I—IV. coniugatio cselekvő alakjai az indicativus és coniunctivusban; a praepositiók. — Írásbeli dolgozat két hetenként egy, összesen: 15. Tárgyuk: magyar mondatok fordítása latinra a szerzett szókincs és nyelvtani ismeretek felhasználásával.

Tanár: *Fazakas* Gáspár.

II. osztály. K. k.: Fodor—Székely: Liber Sexti. — Heti 6 óra. — Fordították az I—XIX., XX—XXI., XXVI., XXVIII—XXX., XXXII—XXXIII. sz. latin s ezeknek megfelelő magyar olvasmányokat. Könyv nélkül tanulták az I., V., X., XIX., XXVI. és XXVIII. sz. alatt közölt latin párbeszédet, illetve kisebb költeményeket. Nyelvtanból tanulták az i és mássalhangzós tövek genusát; a szenvedő igeragozást, az álszenvedő és félig álszenvedő, rendhagyó, hiányos és személytelen igéket, az olvasmányokban előforduló igék a verbo-it megfelelő csoportosításban, az összes ige-

neveket s ezek alkalmazását is főbb vonásokban. Iskolai írásbeli dolgozat két hetenként egy, összesen: 15. Tárgyuk magyar mondatok fordítása a szerzett szókincs és nyelvtani anyag felhasználásával.

Tanár: *Szász József*.

III. osztály. K. k.: Fodor—Székely: Liber Sexti, latin nyelv-könyv a gimnázium III. és IV. osztálya számára. II. kötet, II. kiadás. — Heti 6 óra. — Fordították az 1—4., 6—10., 13—15., 20—22., 25., 28., 32., 37., 39—40., 42—47., 50—53., 59—61. sz. latin olvasmányokat, amelyek részben szemelvények Livius és Cornelius Nepos műveiből, részben Phaedrus meséi, illetve Martialis epigrammái. Ezekkel párhuzamosan haladva magyarból latinra fordították az 1—6., 9—11., 16., 19., 22. és 35. sz. magyar szövegeket. A második félévben a tanulók maguk szerkesztette latin modatokba foglalták az olvasmányok tartalmát s a latin órakon a kérdezés és a felelés latin nyelven történt. Könyv nélkül tanulták az 1., 20., 22., 25., 28., 32., 37., 43., 60. sz. alatt közölt meséket, illetve epigrammákat. A nyelvtanból az I. és II. osztály anyagának ismétlése után az esettant tanulták. Iskolai írásbeli dolgozat két hetenként egy, összesen: 15. Tárgyuk: magyar mondatok fordítása latinra a szerzett nyelvtani ismeretek felhasználásával.

Tanár: *Jaklowszky Dénes*.

IV. osztály. K. k.: Liber Sexti II. kötete. Szerkesztették: Dr. Fodor Gyula és Dr. Székely István. Heti 6 óra. A) *Költői olvasmányok*: Sextus görögországi utazásának keretében Ovidiusból vett szemelvények: Quattuor aetates. Diluvium. Deucalion et Pyrrha. Daedalus et Icarus. Philemon et Baucis. Midas. B) *Prózaik*: C. Julius Caesar »Commentarii de bello Gallico« c. művéből bő szemelvényekben a helvétiusok ellen viselt hadjárat. A gallok általános felkelése. Avaricum városának ostroma. Könyvnélkül: Quattuor aetates. Caesar válasza a helvétiusok követeknek. Nyelvtan: a névszók összefoglaló átismétlése után az igék: idők és módok. Főnévi és melléknévi igenevek használata. Mellékmondatok. Oratio recta et obliqua. Írásbeli dolgozatok két hetenként.

Tanár: *Fazakas Gáspár*.

V. osztály. K. k.: 1. Cicero »de imperio Gn. Pompei« c.

beszéde. Magyarázta Zsámboki Gyula. 2. Szemelvények Ovidius műveiből. Magyarázta Dr. Csengeri János. Heti 6 órában. *A) Költői olvasmányok* : 1. *Tristia* : A megváltás percei. A tél Tomiban. A költő önéletrajza. 2. A »*Metamorphoseon libri*«-ből : Niobe. Orpheus és Eurydice. 3. A »*Fasti*«-ből : Romulus és Remus kitevése. A Lupercalia eredete. A város alapítása. A rómaiak és sabinok kibékülése. A Fabiusok veszte. Terminalia. Arion. *B) Prózaiak* : Az *Oratio Pompeiana*. Könyv nélkül : A Fabiusok veszte és egy pár fejezet Cic. beszédéből. Írásbeli dolgozatok két hetenként.

Tanár : *Fazakas Gáspár*.

VI. osztály. K. k. : Cserép József dr. : Szemelvények P. Vergilius Maro *Aeneis*-éből és Kalmár Elek : T. *Livii ab urbe condita* II. XXI—XXII. Wagner—Horváth : Római régiségek. Heti 5 óra. Két hetenként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen : 15. Költői olvasmányok : Szemelvények Vergilius *Aeneis*-ének I. és II. könyvéből. Prózai olvasmányok : Szemelv. *Livius* XXI—XXII. könyvéből.

Tanár : *Kovács János*.

VII. osztály. K. k. : Szemelvények P. Vergilius Maro *Aeneis*-éből, Cserép J. dr. — *In Catilinam oratio*. — C. Sallustius Crispus *De coniuratione Catilinae*. Segédkönyv : Horváth—Wagner : Római régiségtan. *Olvasmány* : Vergilius *Aeneis*-éből a IV. és VI. könyv, bő szemelvényekben. Cicero *In Catilinam oratio prima*. *Könyv nélkül* : Válogatott helyek V. *Aeneis*-éből. *Írásbeli dolgozatok* : Magyarról latinra és viszont.

Tanár : *Kovács János*.

VIII. osztály. K. k. : Wirth Gyula : Szemelvények Qu. Horatius Fl. műveiből II. kiadás. Gyomlay Gyula : Szemelvények P. Cornelius Tacitus műveiből III. kiadás. Cserép József dr. : Római régiségek. VI. k. — Heti 4 óra. — A tárgyalás anyagát képezték : Hor. *Carm.* I. 1., 3., 4., 10., 11., 14., 22., 24., 31., 34.; II. 3., 10., 16., 18.; III. 1., 2., 3., 30; IV. 30. *Carmen saeculare*. *Epodon* : 2., 7. *Satirarum* : I. 1.; II. 8. *Ars proetica* 1—190., 250—270., 295—365. Könyv nélkül a válogatottabb ódák. — Tacitus *Annales*-éből szemelvények. A ré-

giségtan rendszeres átisméltése, irodalomtörténet. — Kéthetenként egy írásbeli dolgozat.

Tanár: *Kovács János.*

IV. Görög nyelv és irodalom.

V. osztály. K. k.: Maywald József Görög nyelvtana, V. kiadás és Görög gyakorló és olvasókönyve, I. rész, IV. kiadás. — Heti 5 óra. — Az olvasókönyv 1—5., 7—13., 15—29., 31—39., 41—44., 47—63., 65—66., 69—70., 72., 73., 75., 78., 79. és 87. sz. olvasmányainak szemelvényes fordításával kapcsolatban tárgyaltuk a hangtant, a névragozást, a mellénevek fokozását, a névmásokat, a számneveket, a tematikus igék ragozását. Iskolai írásbeli dolgozat két hetenként egy, összesen: 15. Tárnyuk: magyar mondatok fordítása göröggre.

Tanár: *Jaklouszky Dénes.*

VI. osztály. K. k.: Maywald József dr. Görög nyelvtana és olvasókönyv. Heti 5 óra. Két hetenként egy iskolai írásbeli dolgozat göröggre, májusban magyarra is, összesen: 15. Tananyag: A *mu* végű és rendhagyó igék. Szemelvények az olvasókönyvből Xenophon nyomán és az Anthologia (Anakreon kivételével) egészen. Memoriter: a Miatyánk és Hiszekegy, Herakles 12 munkája (hexameterben) és több gnóma.

Tanár: *Embery Árpád.*

VII. osztály. K. k.: Kempf József: Szemelvények az Iliasból, II. kiadás. Dávid István Herodotos művéből való szemelvények, IV. kiadás. Heti 5 óra. Homeros Iliasából olvastuk az I—III. éneket, Herodotosból pedig a marathoni ütközet, a thermopylai csata. Salamis, Kambyses Aegyptomban. Dareios királlyá választása. (Dávidnál a 3—7. fejezet). Könyv nélkül tanulták: az Iliasból az 1—7., Herodotosból a thermopylainál elesettek sírfeliratait, azonkívül a Homeros nevéhez fűződő hagyományok, az eposok sorsa, a homerosi kérdés, az Ilias énekeinek tartalma, az Ilias chronológiája, az Ilias helyrajza, az ó ion nyelvjárás sajátosságai, homéri állam, versenyjátékok. Hadügy stb. Herodotos olvasásánál az ese-

mény részletes megbeszélésén kívül újabb történelmek leírásai is figyelembe vétettek. Az új-ion nyelvjárás, a herodotosi történetírás jellemző sajátosságai, Herodotos életrajza, munkája. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat; tárgya: fordítás magyarból görögre és viszont, összesen: 8.

Tanár: *Embery Árpád.*

VIII. osztály. K. k.: Csengeri János dr.: Sophokles Antigonéja. Kemenes József Odysseiája. Heti 4 óra. Az Odysseiából olvastuk az 1. ének 1—157 sorait, a 2. ének 413—434 sorait, az egész 6. éneket; az Antigonéból az 1—600 sorokat. Az olvasottakkal kapcsolatban tárgyaltuk a homerosi kor műveltségét, erkölceit, szokásait, vallási nézeteit, az eposz énekeinek tartalmát, a szerkezetet; az Odipusz mondát, az Antigone tartalmát; a görög tragoedia fejlődését, a tragikus triász tagjait, a színházi régiségeket. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat; tárgya: fordítás magyarból görögre és viszont, összesen: 8.

Tanár: *Embery Árpád.*

V. Görög nyelv helyett választott irodalmi tanulmányok.

V. osztály. K. k.: Csengery János dr.: Homeros Iliasa; Gyomlai Gyula dr.: Homeros Odysseiája; Badics Ferenc: Magyar irodalmi olvasókönyv. — Heti 3 óra — Homeros két eposza bő szemelvényekben, a homeroszi reáliák rendszeres összefoglalása az olvasmányok alapján; részletek Herodotos művéből: Kroisos bukása, Arion sorsa. Hadjárat a skythák ellen; termopylai csata; Herodotos mint történetíró; műve és annak alapeszméje. Tinódi: Buda veszéséről; Gyöngyösi, Cserei és Apor műveiből szemelvények, az írók életrajza, a műfaji sajátosságok összeállítása. Félévenként egy házi dolgozat.

Tanár: *Dobos Ferenc dr.*

VI. osztály. K. k.: Badics F. dr.: Magyar irodalmi olvasókönyv II. kiadás. Csiky: Antigone. Losonczy: Elektra. Schill. S. Görög irodalomtörténet. Heti 3 óra. Félévenként egy házi írásbeli

dolgozat, összesen : 2. Szemelvények a görög és magyar klasszikus költészetből, különösen Tyrtaios Mimmermos, Theognis, Simonides, Anakreon, Sappho, Arkaios, Archilochos, Pindaros, Bachilides, B. Szabó Dávid, Rajnis, Révai, Virág, Kazinczy, Bacsányi, Berzsenyi, Kölcsey, Csokonai s Vörösmarty, jambikus, trochaikus, daktilikus költeményeiből. Sophokles : Antigonéja és Elektrája. A görög költészet története. Elegikus és jambikus költészet, dráma.

Tanár : *Frölich* Ottó.

VII. osztály. K. k. : Badics Ferenc dr. : Magyar irodalmi olvasókönyv III. rész ; Szilasi, Szemelvények Thukydidesből ; Schill, Görög irodalomtörténet ; Incze József : Demosthenes beszédei. Heti 3 óra. Félévenként egy házi dolgozat. Olvasmányok : Thukydides több szemelvényekben, továbbá Kazinczy, Szalay, Horváth M., Kölcsey, Kossuth, Széchenyi I. gr. és Deák F. műveiből.

Tanár : *Dobos* Ferenc dr.

VIII. osztály. K. k. : Péterfy—Gyomlay—Alexander : Szemelvények Platon és Aristoteles műveiből V. k. Schill Salamon : Görög irodalomtörténet IV. jav. k. Dr. Badics F. : Magyar irodalmi olvasókönyv, IV. kötet. Heti 2 óra. Félévenként egy írásbeli házi dolgozat. A görög bölcsészet története, Platon élete. Olvasmányok : Sokrates védekezése. Kriton, vagy a kötelességről. Gorgias. Az állam szemelvényekben. Széchenyi I. gr., Kölcsey F., Eötvös J. br. és Kemény Zs. politikai szereplése és publicistikai munkáinak ismertetése.

Tanár : *Frölich* Ottó.

VI. Német nyelv és irodalom.

III. osztály. K. k. : Orosz Alajos : Német olvasó és gyakorló könyv teljes nyelvtannal. I. rész. — Heti 4 óra. — Kéthetenként egy iskolai írásbeli dolgozat. Olvasmányok : A) Prózaiak : Die Schule, Das Haus, Das Familienleben, Der menschliche Körper, Das Jahr, Das Vaterland. B) Költőiek : Im Namen Gottes, Gott ist ewig, Mein Vaterland, Gott und die Eltern, Spruch, Die beiden

Pflüge, Mutterliebe, Der Löwe und der Fuchs. — Könyv nélkül a költői darabokat.

Tanár: *Szemlér* Ferenc.

IV. osztály. K. k.: Orosz Alajos: Német olvasó és gyakorló könyv teljes nyelvtannal. Heti 3 óra. Kéthetenként egy iskolai írásbeli dolgozat. — Prózai olvasmányok: Die Boten des Todes, Die Treue, Das wohlfeile Mittagessen, Der Greis und der Jüngling, Eine merkwürdige Abbitte, Der junge Alexander. — Költői olvasmányok: Der todte Soldat, Das Amen der Steine, Legende vom Hufeisen, Morgenlied, Gute Nacht, Der Bauer und sein Sohn. A költemények nagy részét beemléztük.

Tanár: *Szemlér* Ferenc.

V. osztály. K. k.: Orosz Alajos: Német olvasókönyv és Német stílusgyakorlatok. Heti 3 óra. Kéthetenként egy iskolai dolgozat. Olvasmányok: A) Prózaiak: Die Teufel auf der Himmelswiese, Die drei Brüder, Der kluge Sulten, Der rote Königsrichter, Die Freunde in der Not, Horatius Cocles, Mucius Scaevola, Ehre das Alter, Aristides, A denevér kétszínűsége, A vadkecske és szőlőtőke, Az oroszlán és a róka, A tölgy és a fűzfa, Az egerek gyűlése, A hét pálca, A szekercék. B) Költőiek: Die Schatzgräber, Der Szekler Landtag, Die Mutter lag im Totenschrein, Die Teilung der Erde, Die Fichte und die Palme, Der reichste Fürst, An meine Mutter, Der Wanderer in der Sägemühle. — A költemények nagy részét emléztük.

Tanár: *Szemlér* Ferenc.

VI. osztály. K. k.: Orosz Alajos: Német olvasókönyv és Német stílusgyakorlatok. Heti 3 óra. Kéthetenként egy iskolai írásbeli dolgozat. — Prózai olvasmányok: Die Schildbürger, Das schönste Recht des Königs, Die Sage von der Rosen der heiligen Elisabeth, Gottesurteile, Betrachtungen über ein Vogelnest, König Friedrich und sein Nachbar, Einer oder der andere, Die Pflanze und das Menschenherz, Das Rittertum im Mittelalter, Die Turniere, Die Jungfrau von Orleans, Die moralischen Folgen des Alkoholismus, A lovagi intézmény, A harcjátékok, A régi germánok házi élete, Demosthenes kitartása, Az elveszett tevé, Egy vízcepp vándorlása. — Költőiek: Der Sänger, Die Bürgerschaft, Schilffieder,

Frühlingslied, Der gute Kamerad, Des Sängers Fluch, Der Ring des Polykrates, Erlkönig, Der Schiffbruch, Loreley, Preis des Schöpfers. A költemények egy részét említettük.

Tanár: *Szemlér* Ferenc.

VII. osztály. K. k.: Radványi Teofil dr.: Német irodalmi olvasókönyv; Orosz Alajos: Német stílusgyakorlatok; Goethe—Weber: Hermann und Dorothea. Heti 3 óra. Havonként egy isk. írásbeli dolgozat. — Prózai olvasmányok: Die erste Blütezeit der deutschen Literatur (emlézve), Inhalt des Niebelungenliedes, Das Gudrunlied, Inhalt des Gudrunliedes, Das Kunstepos (emlézve), Die Artussage, Die Gralsage, Die Karlsage, Die bedeutendsten Dichter des höfischen Epos, Inhalt aus Parsival, Der Minnegesang, Walter von der Vogelweide, Lessing. Magyarból németre: Goethe. A Nibelungen-énekből. — Költői olvasmányok: Hermann und Dorothea, Aus dem Niebelungenliede, Gudrunliede, Walthers Dichtungen, Lessings Epigrammen und Fabeln.

Tanár: *Szemlér* Ferenc.

VIII. osztály. K. k.: Dr. Szemák István: Német olvasókönyv IV. r. Schiller—Heinrich: Wilhelm Tell. Orosz Alajos: Német stílusgyakorlatok. Heti 3 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat. — Prózai olvasmányok: Schiller, Goethe, Az újabbkori német irodalom. — Költői olvasmányok: Wilhelm Tell. Das Lied von der Glocke. Bő szemelvények Goethe, Schiller, Lenau és az újabb német írók lirájából.

Tanár: *Szemlér* Ferenc.

VII. Történelem.

III. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv: Ujházy L.: A magyar nemzet története I. rész.

Tanár: *Dobos* Ferenc dr.

IV. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv: Ujházy L.: A magyar nemzet történelme II. rész. A magyarok története a

mohácsi vesztől az 1867. évi koronázásig. Magyarország és Ausztria politikai földrajza.

Tanár : *Frölich* Ottó.

V. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv : Szölgyémi F. dr. : Egyetemes történelem I. rész. Ó-kor. A keleti népek. Görögök és rómaiak története a nyugatrómai birodalom megdülééséig.

Tanár : *Dobos* Ferenc dr.

VI. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv : Szölgyémi F. dr. : Egyetemes történelem II. rész. A középkor történelme egészen és az új-kor történelme a vesztfáliai békéig.

Tanár : *Frölich* Ottó.

VII. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv : Szölgyémi F. dr. : Egyetemes történelem III. rész. Az új-kor történelme a vesztfáliai békétől 1871-ig. A nevezetesebb államok politikai földrajza.

Tanár : *Dobos* Ferenc dr.

VIII. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv : Dr. Jászai Rezső : Magyarország oknyomozó története. A magyarok oknyomozó története a legrégibb időktől 1867-ig.

Tanár : *Frölich* Ottó.

VIII. Földrajz.

I. osztály. K. k. : a) Márki S. dr. : Földrajz I. rész. Magyarország földrajza. V. kiadás. b) Kogutowicz M. : Földrajzi atlasz III. kiadás. Heti 3 óra.

Tanár : *Kulcsár* Ferenc.

II. osztály. K. k. : Márki S. dr. : Földrajz II. rész. A föld öt része. Kogutowicz : Atlasz II. rész. Heti 3 óra.

Tanár : *Kulcsár* Ferenc.

III. osztály. K. k. : a) Márki S. dr. : Földrajz IV. kiadás. b) Kogutowicz M. : Földrajzi atlasz III. kiadás. c) Mihalovits B. : A fizikai és matematikai földrajz elemei,

Tanár : *Kulcsár* Ferenc.

IX. Természetráaj.

I. osztály. K. k. : Ormány M. dr. : Természetráaj a gimn. és réálsk. I. o. számára. Heti 2 óra.

Tanáár : *Kulcsár* Ferenc.

II. osztály. K. k. : Ormány M. dr. : Természetráaj a gimn. és réálsk. II. o. számára. Heti 2 óra.

Tanáár : *Kulcsár* Ferenc.

IV. osztály. K. k. : Roth dr.—Tőkés L. : A növénytan alapvonalai. Középiskolák felső osztályai számára, IV. javított kiadás. Heti 2 óra.

Tanáár : *Kulcsár* Ferenc.

V. osztály. K. k. : Roth—Vangel dr. : Az állattan alapvonalai. Középiskolák felső osztályai számára. V. kiadás. Heti 3 óra.

Tanáár : *Tamás* Albert.

VI. osztály. K. k. : Roth dr.—Hankó V. és Dr. Melczer G. : Ásványtan és kémia a gimnáziumok VI. osztálya számára.

Tanáár : *Kulcsár* Ferenc.

X. Természettan.

VII. osztály. K. k. : Vörös Cyrill dr. : Kiséreleti természettan II. kiadás. Heti 4 óra. Mechanika, hangtan és fénytán.

Tanáár : *Luckhaub* Gyula dr.

VIII. osztály. K. k. : Vörös Cyrill dr. : Kiséreleti természettan. II. kiadás. — Heti 4 óra. — Hőtan. Elektromosság és mágnesség. A kosmográphia elemei.

Tanáár : *Jancsó* Béla.

XI. Matematika.

Számтан I—III., algebra IV., algebra és geometria V—VIII.

I. osztály. K. k.: Gidró Bonifác: Közönséges számтан I. rész, II. kiadás. — Heti 4 óra. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen: 9. A házi dolgozatok száma: 100.

Tanár: *Luckhaub* Gyula dr.

II. osztály. K. k.: Gidró Bonifác: Közönséges számтан II. rész, II. kiadás. Heti 4 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen: 9. A házi dolgozatok száma: 120.

Tanár: *Jancsó* Béla.

III. osztály. K. k.: Gidró Bonifác: Közönséges számтан III. rész, II. kiadás. — Heti 3 óra. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen: 9. A házi dolgozatok száma: 80.

Tanár: *Luckhaub* Gyula dr.

IV. osztály. K. k.: Borosay Dávid: Algebra IV., III. kiadás. Heti 3 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen: 9. Házi dolgozatok száma: 90.

Tanár: *Jancsó* Béla.

V. osztály. K. k.: Borosay Dávid: Algebra IV. kiadás és Borosay Dávid: Geometria I. rész, II. kiadás. Heti 3 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen: 9. Házi dolgozatok száma: 35.

Tanár: *Luckhaub* Gyula dr.

VI. osztály. K. k.: Borosay Dávid: Algebra IV. kiadás és Borosay D.: Geometria II. kiadás. Heti 4 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen: 9. Házi dolgozatok száma: 70.

Tanár: *Jancsó* Béla.

VII. osztály. K. k.: Borosay Dávid: Algebra IV. kiadás. Borosay Dávid: Geometria II. rész. — Heti 3 óra. — Havon-

ként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen : 9. Házi dolgozatok száma : 40—40.

Tanár : *Luckhaub* Gyula dr.

VIII. osztály. K. k. : Borosay Dávid : Algebra IV. kiadás. Borosay D. : Geometria II. rész, II. kiadás. — Heti 2 óra. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen : 8. Házi dolgozat : 30.

Tanár : *Jancsó* Béla.

XII. Rajz.

Rajzoló geometria I—II., rajz. geom. és szabadk. rajz III—IV., görögpótló rész V—VIII.

I. osztály. K. k. : Huszka József : Rajzoló geometria. Heti 3 óra.

Tanár : *Spanyár* Pál.

II. osztály. K. k. : Huszka József : Rajzoló stereometria. Heti 3 óra.

Tanár : *Spanyár* Pál.

III. osztály. K. k. : Huszka József : Konstruktív planimetria. Heti 2 óra.

Tanár : *Spanyár* Pál.

IV. osztály. K. k. : mint a III. osztályban. Heti 2 óra.

Tanár : *Spanyár* Pál.

V. osztály. Heti 2 óra. Ismert testek s ezekből összeállított testcsoportok rajzolása természet után a látszatnak megfelelően. Különböző előadásmódok (technikák) gyakorlása. Ókori (asszir, egyiptom, görög, római) műemlékek bemutatása a képzőművészetek fejlődése szerint, a reájuk vonatkozó rövid műtörténeti magyarázatokkal kapcsolatban.

Tanár : *Spanyár* Pál.

VI. osztály. Heti 2 óra. Testcsoportok, domborművek, dísztárgyak rajzolása természet után. Középkori műemlékek : épületek,

szobrok, mozaik-, üveg- és miniatűr képek, fal- és oltárképek bemutatása és ismertetése hű reprodukciók nyomán.

Tanár: *Spanyár Pál*.

VII. osztály. Heti 2 óra. Természet köréből vett tárgyak, virágok, lepkék, bogarak, madarak és apróbb emlősállatok rajzolása és festése. Újkori műemlékek, valamint néhány modern festmény bemutatása, kérdésekkel és magyarázatokkal kísérve.

Tanár: *Spanyár Pál*.

VIII. osztály. Heti 2 óra. Állati és emberi koponyák rajzolása. Fej rajzolása főszminták és természet után. A jelesebb magyar művészek műveinek bemutatása és ismertetése a reájuk vonatkozó rövid műtörténeti és esztétikai magyarázattal kapcsolatban.

Tanár: *Spanyár Pál*.

XIII. Böleseleti előtan.

VIII. osztály. K. k.: Hajdu T. dr. és Zoltvány I. dr.: Lélektan és gondolkodástan. Heti 3 óra.

Tanár: *Frölich Ottó*.

XIV. Szépirás.

I. osztály. Heti 1 óra. — Folyó magyar írás; kis- és nagybetűk.

Tanár: *Embery Árpád*.

II. osztály. Heti 1 óra. A magyar abc nagy betűi és a német írás.

Tanár: *Jaklowszky Dénes*.

XV. Testgyakorlás.

I. osztály. Hetenkint 2 óra. *a)* Rendgyakorlatok: egyszerű katonai és tornászati alapgyakorlatok. *b)* Szabadgyakorlatok: két és 4 ütemű taggyakorlatok. *c)* Szergyakorlatok: alapgyakorlatok

függés, támasz és ugrásban. *d)* Játék: futó és labdajátékok. *e)* Verseny: mászás, ugrás, kötélhuzás és futás. *f)* Kitartó futás 1—3 percig. A rendes 2 tornaórán kívül ősszel és tavasszal egy játékdélután, mely a közeli játszótéren 3—5-ig tartatott. Korcsolyáztak, rodliztak és fürödtek.

II. osztály. Hetenkint 2 óra. *a)* Rendgyakorlatok: könnyebb katonai és tornázó rendgyakorlatok. *b)* Szabadgyakorlatok: 2—4 ütemű taggyakorlatok bottal és a nélkül. *c)* Szergyakorlatok: könnyebb gyakorlatok függés, támasz és ugrásban osztálytornázás szerint. *d)* Játék: futó és labdajátékok. *e)* Verseny: mászás, ugrás, kötélhuzás és futás. *f)* Kitartó futás 1—4 percig. A rendes 2 tornaórán kívül ősszel és tavasszal egy játékdélután, mely a közeli játszótéren 3—5 ig tartatott. Korcsolyáztak, rodliztak és fürödtek.

III. osztály. Hetenkint 2 óra. *a)* Rendgyakorlatok: nehezebb katonai és tornászati rendgyakorlatok. *b)* Szabadgyakorlatok: négy ütemű gyakorlatok bottal és anélkül. *c)* Szergyakorlatok: gyakorlatok függésben, támaszban és ugrásban osztálytornázás szerint. *d)* Játék: futó és labdajátékok. *e)* Verseny: mászás, ugrás, kötélhuzás és futás. *f)* Kitartó futás 1—5 percig. A rendes két tornaórán kívül ősszel és tavasszal egy játékdélután, mely a játszótéren 3—5-ig tartatott. Alkalmos időben a játékdélutánok alatt korcsolyáztak, rodliztak és fürödtek.

IV. osztály. Hetenkint 2 óra. *a)* Rendgyakorlatok: nehezebb katonai és tornászati rendgyakorlatok. *b)* Szabadgyakorlatok: 4—8 ütemű tagszabadgyakorlatok fa és vasbotokkal, sulyzókkal s a nélkül. *c)* Szergyakorlatok: nehezebb gyakorlatok függésben, támaszban és ugrásban. *d)* Játék: futó és labdajátékok. *e)* Verseny: mászás, ugrás, kötélhuzás és futás. *f)* Kitartó futás 1—6 percig. A rendes két tornaórán kívül ősszel és tavasszal egy játékdélután, mely 3—5-ig tartatott a játszótéren. Korcsolyáztak, rodliztak és fürödtek.

V. osztály. Hetenkint 2 óra. *a)* Rendgyakorlatok: az előírt katonai rendgyakorlatok egészben véve. *b)* Szabadgyakorlatok: 4—8 ütemű taggyakorlatok sulyzókkal, fa és vasbotokkal. *c)* Szer-

tornázás — csapattornázás szerint, tornakártyák alapján. *d)* Játék: futó és labdajátékok. *e)* Verseny: mászás, ugrás, futás és kötélhuzás. *f)* Ktartó futás 1—7 percig. A rendes két tornaórán kívül ősszel és tavasszal egy játékdélután, mely 3—5-ig a játszótéren tartatott. Korcsolyáztak, rodliztak és fürödtek.

VI. osztály. Hetenkint 2 óra. *a)* Rendgyakorlatok: az előirt katonai rendgyakorlatok egészben véve. *b)* Szabadgyakorlatok: 4—8 ütemű gyakorlatok sulyzókkal, fa és vasbotokkal. *c)* Sziertornázás: csapattornázás szerint, tornakártyák alapján; továbbá gerely- és discos-dobás és rúd-ugrás. *d)* Játék: futó és labdajátékok. *e)* Verseny: mászás, futás és kötélhuzás. *f)* Ktartó futás 1—8 percig. A rendes két tornaórán kívül ősszel és tavasszal egy játékdélután, mely 3—5-ig a játszótéren tartatott. Korcsolyáztak, rodliztak és fürödtek.

VII. osztály. Hetenkint 2 óra. *a)* Rendgyakorlatok: az előirt katonai rendgyakorlatok. *b)* Szabadgyakorlatok: 4, 8 és 12 ütemű taggyakorlatok sulyzókkal, vasbotokkal és buzogánnyal. *c)* Sziertornázás: csapattornázás szerint, tornakártyák alapján; továbbá gerely-, discos-, sulydobás és rúdugrás. *d)* Játék: futó és labdajátékok. *e)* Verseny: függeszkesedés, ugrás, futás és kötélhuzás. *f)* Ktartó futás 1—9 percig. A rendes két tornaórán kívül ősszel és tavasszal a cél-lövészetben gyakorolták a tanulók magukat. Korcsolyáztak, rodliztak és fürödtek.

VIII. osztály. Hetenkint 2 óra. *a)* Rendgyakorlatok: az előirt katonai rendgyakorlatok. *b)* Szabadgyakorlatok: 4, 6, 8 és 12 ütemű taggyakorlatok sulyzókkal, vasbottal és buzogányokkal. *c)* Sziertornázás: csapattornázás szerint, tornakártyák alapján; továbbá gerely-, discos-, sulydobás és rúdugrás. *d)* Játék: futó és labdajátékok. *e)* Verseny: függeszkesedés, ugrás, futás, kötélhuzás. *f)* Ktartó futás 1—10 percig. A rendes két tornaórán kívül ősszel és tavasszal a cél-lövészetben gyakorolták a tanulók magukat. Alkalmos időben a játékdélutánok alatt a korcsolyázást, rodlizást és fürdést gyakorolták.

Tanár: Szabó Ferenc.

Magyar írásbeli tételek a négy felső osztályban.

V. osztály. 1. Az árviz. 2. Egy székely földmivelő leírása. 3. Wesselényiné jelleme. 4. Pázmány egyéniségének erkölcsi vonásai. 5. A Budvárhoz füződő népmonda. (Isk.) 6. Zrinyi, a költő jelleme. (Isk.) 7. Az amphitheatrum leírása. 8. A márciusi ifjak. (Dicsőítő beszéd.) 9. A Daliás idők I. énekének tartalma. (Isk.)

VI. osztály. 1. Mi a különbség a próza és a költészet között? 2. Hogy olvassunk költői művet? 3. Salamon a történelemben és mondában. 4. A legenda költői szépségei. 5. Kik lehetnek eposzi hősök? (Isk.) 6. A tragikum Arany balladáiban. 7. A szülők szeretete Petőfi lírájában. 8. Shakspere Coriolanusának tragikum. 9. A művészet és erkölcs viszonya. (Isk.)

VII. osztály. 1. A kereszténység hatása a magyar nemzet erkölcsi átalakulására. 2. A protestáns-kor irodalmának mozgó eszméi. 3. Pázmány hatása korára. 4. Alapeszme és kivétel a Zrinyiászban. 5. Mikes egyénisége leveleiben. 6. Csokonay lírai költészete. 7. Tartalom és alak Berzsenyi odáiban. 8. A magyaros iskola érdemei a nemzeti érzés felébresztésében. 9. A nyelvújítás eszközei.

VIII. osztály. 1. Népies alakok Kisfaludy K. vigjátékaiban. 2. Vörösmarty erkölcsi elvei lírai költeményeiben. 3. Jósika »Abafi«-jának lelki megtisztulása. 4. A regény szerepe a reform. korszak politikai küzdelmeiben. 5. Petőfi egyénisége költeményeiben. 6. A kor hangulata Tompa elegiáiban. 7. A lelki élet rajza Arany balladáiban.

Rendkívüli tárgyak.

1. **Egészségtan.** Heti 2 óra. Tankönyv: Fodor J. dr. egészségtan.

Tanár: *Imreh* Domokos dr.

2. Mintázás. A mintázási tanfolyam a helybeli m. kir. áll. kő- és agyagipari szakiskolában folyt, Csánky József szakiskolai igazgató úr vezetése mellett. A tömeges jelentkezés miatt a tanterem tulszűföldött s talán ezért később a látogatási kedv is megcsappant. Bár a kívánt eredmény nem volt elérhető, azért még mindig kielégítőnek mondható. A tanítás heti 1 órában történt. Tananyag: A legegyszerűbb agyagkezelési eljárások s alaptan készítésétől egyszerűbb, majd fokozottan tagozottabb ornamentális részletek mintázásáig terjedt, az egyes növendékek tehetsége szerint.

A tanfolyamban résztvett tanulók névsora és osztályzata: I. osztály: Donáth László 3, Szeles Andor 3, Vas Ferenc 3, Antal János 3, Zakariás Andor 3, Csiki Zoltán 2, Orbán János 3, Kovács János 3, Borbáth Lajos 2, Demeter Balázs 3, Vajda Lajos 3, Fodor Mihály 3. II. osztály: Deák Antal 3, Donát Gyula 3, Kóbori Ernő 2, Genie János 3, Lenk Cézár 3. III. osztály: Antal Endre 3, Jakab Gáspár 3, Mártoni Gyula 3, Kocsuba Jenő 3, Mihalovics Sándor 2. IV. osztály: Balázs Dániel 2, Balázs Gábor 3, Varga József 3, Kovács Béla 3, Fazakas Ignác 3, Beke Andor 3, Lázár Lajos 3, József Lajos 3, Ambrus Gábor 3, Biró Simon 3, Szóra János 3, Miklósy István 2, Mihály Péter 2, Szabó Jenő 3, Binder János 3, Zonda Géza 3, Ughi Kálmán 2, Ujvári Árpád 3.

3. Ének. *Egyházi ének*; heti 2 óra. Unisono egyházi énekek; vezette Szabó Antal róm. kath. kántor-tanító. *Világi ének*; heti 2 óra. Az énekkarban összesen 136 tanuló vett részt s az részint mint vegyeskar, részint mint férfikar működött. Az énekkar közreműködött az intézet nyilvános ünnepélyein. Tananyag: elmélet: vonalrendszer, hangjegyek, kulcsok, módosító jelek, hangjegyek értéke, szünetjel, hangsorok; ütem: gyakorlat: két és négy szólamú énekek vegyes és férfikar.

Az énekkart vezette: *Dobó* Zoltán.

4. Zene. Heti 5 óra. Résztvett kezdő 24, haladó 18 tanuló. Tananyag: Hohmann—Bloch: Zeneiskola I., haladók részére II. kötet. Pleyel, Jansa, Mazas, duok, quartettek, quintettek.

A zenekart vezette: *Dobó* Zoltán.

VI.

Tanári kar.

1. **Tamás Albert**, világi; a főgimnázium igazgatója; okl. tanár a természetrajz-, vegytan- és tornából; tanította a természetrajzot az V. osztályban. Heti óráinak száma 3. Tanít 30 év óta.
2. **Soó Gáspár** igazgató, nyugdíjban.
3. **Bodosi Lajos** r. tanár, nyugdíjban.
4. **Daróczi János** r. tanár, nyugdíjban.
5. **Dobos Ferenc dr.**, világi; okl. tanár a történelemből és földrajzból; a történelemnek a III., V., VII., a görögpótlónak az V., VII. osztályban rendes tanára; a tanári könyvtár őre. Heti óráinak száma 15. Tanít 8 év óta.
6. **Embery Árpád**, világi; okl. tanár a latin- és görög nyelvből; tanította a VI., VII., VIII. oszt. a görögöt és I. oszt. szépírást. Heti óráinak száma 15. Tanít 27 év óta.
7. **Fazakas Gáspár**, erd. egyházmegyei áldozó pap, okl. tanár a magyar- és latin nyelvből; a IV. osztály főnöke; a magyar nyelvnek a IV., a latin nyelvnek az I., IV. és V. osztályban rendes tanára. Heti óráinak száma 22. Tanít 13 év óta.
8. **Frölich Ottó**, világi; okl. tanár a földrajzból és történelemből; IV., VI., VIII. oszt. történelem, VI., VIII. oszt. görögpótló, VIII. oszt. bölcsészet r. tanára. Heti óráinak száma 17. Tanít 9 év óta.
9. **Gáspár Balázs** r. tanár, nyugdíjban.

10. **Jaklovszky Dénes**, világi; okl. tanár a latin- és görög nyelvből, okleveles gyorsírás tanár, tartalékos m. kir. honvédhadnagy; tanította a magyar- és latin nyelvet a III., a görög nyelvet az V., a szépírást a II. osztályban; a III. osztály főnöke, a rendes tanári értekezletek jegyzője. Heti óráinak száma 16. Tanít 5 év óta.

11. **Jancsó Béla**, világi; okl. tanár a mennyiségtan és természettanból; tanította a mennyiségtant a II., IV., VI., VIII. osztályban, a természettant a VIII. osztályban. Heti óráinak száma 17. Tanít 5 év óta.

12. **Jánosy Péter** r. tanár, nyugdíjban.

13. **Kovács János**, erd. egyházmegyei áldozó pap, okl. tanár a magyar- és latin nyelvből; a VIII. oszt. főnöke, a latin nyelvnek a VI—VIII., a magyar nyelvnek a VII. és VIII. osztályban rendes tanára. Heti óráinak száma 19. Tanít 19 év óta.

14. **Kulcsár Ferenc**, világi; okl. tanár a vegytan, természetrajz és földrajzból, tanította a földrajzot az I., II. és III., a természetrajzot az I., II., IV. és VI. osztályban. A természetrajzi szertár őre. Heti óráinak száma 18. Tanít 9 év óta.

15. **Luckhaub Gyula dr.**, világi; okl. tanár a mennyiségtan és természettanból, okleveles gyorsírás tanár, a matematikának az I., III., V., VII. oszt., a természetannak a VII. osztályban rendes tanára. A VII. osztály főnöke. Heti óráinak száma 17. A természetani szertár őre. Tanít 9 év óta.

16. **Spányár Pál**, világi; okl. tanár a szabadkézi- és mér-tani rajzból, a rajzoló geometriának az I., II., III., IV., a görög-pótló szabadkézi rajznak az V., VI., VII., VIII. osztályban rendes tanára. Heti óráinak száma 18. A rajzszertár őre. Tanít 15 év óta.

17. **Szabó Ferenc**, világi; okl. tornatanár, a tornaszertár őre, tanította a tornát minden osztályban, heti 16 órában, a játékdélutánokat vezette az őszi és tavaszi hónapokban 3 csoportban, heti 6 órán. Vezette a tornaköri órákat heti 2 órában. Heti óráinak száma 26. Tanít 3 év óta.

18. Szabó János, erd. egyházmegyei áldozó pap; a vallás-tannak az I—VIII. osztályban okl. rendes tanára. A felsőbb osztályosok exhortatora. Heti óráinak száma 16. Tanít 7 év óta.

19. Szász József, világi; okl. rendes tanár a magyar- és latin nyelvből, a II. osztály főnöke, az ifjusági könyvtár őre és a módszeres értekezletek jegyzője. Tanította a latin nyelvet a II., a magyar nyelvet az I., II., V. és VI. osztályban, heti 22 órában. Tanít 6 év óta.

20. Szemlér Ferenc, világi; okl. rendes tanár a magyar- és német nyelvből; a német nyelvnek a III—VIII. osztályban rendes tanára. Heti óráinak száma 19. Tanít 15 év óta.

21. Varga Sándor r. tanár, nyugdíjban.

22. Weinmann Sándor, erd. egyházmegyei áldozó pap; okl. tanár a magyar- és német nyelvből; a lefolyt iskolai évben szabadságot élvezett.

23. Imreh Domokos dr., világi; vármegyei közkórházi igazgató főorvos; az egészségtannak a VII. osztályban okl. rendes tanára, heti 2 órában. Iskolai orvos. Tanít 11 év óta.

24. Dobó Zoltán, világi; főreáliskolai tornatanár, az ének- és zenekar vezetője. Tanít 4 év óta.

25. Szabó Antal, róm. kath. kántor-tanító; tanította az egyházi éneket, heti 2 órában.

26. Sándor István, hitoktató; görög katolikus esperes.

Intézeti alkalmazottak: Könczey István, fűtőházi- és vízvezetéki szerelő; Ilyés Alajos, Ilyés Lajos iskolaszolgák.

A tanárok társadalmi és irodalmi működése.

1. **Embery Árpád**, Udvarhelyvármegye törvényhatóságának virilis tagja; egyháztanácsos és iskolaszéki tag; az Oltáregylet igazgatósági, az erd. róm. kath. irodalmi társulatnak és az udvarhelym. gazdasági egylet választmányi, az orsz. tanáregyletnek rendes tagja; a városi tisztviselői körnek s a vármegyei vadásztársaságnak elnöke; a székelyudvarhelyi róm. kath. egyházközség státusgyűlési képviselője, volt országgyűlési képviselő. Elnöki megnyitók és alkalmi beszédek, versek mellett szabadelőadást tartott a státusi tanárok ez évi kongresszusán »A fegyelmi eljárás egy- séges tervezete« címen.

2. **Frölich Ottó**, egyháztanácsos, iskolaszéki tag. Udvarhelyvármegye törvényhatóságának és Székelyudvarhely város képviselőtestületének tagja.

3. **Kulcsár Ferenc**, m. kir. szolgálaton kívüli viszonyban levő honvédhadnagy, közgazdasági és méhészeti előadásokat tartott a vármegye több községében, továbbá az iparos önképzőkörben »A szervezet és microorganismusai« címen.

4. **Szemlér Ferenc**, egyháztanácsos, iskolaszéki tag; a székelyudvarhelyi iparos- és tanonciskola felügyelő s a tanoncvédő egyesület előkészítő bizottságának tagja. Beszédet mondott az intézetnek a jubiláris erdélyi püspök tiszteletére rendezett nyilvános ünnepélyén. Szabadelőadást tartott a székelyudvarhelyi férfiak és az intézeti ifjuság Mária-Kongregációjának ülésein, Segesvárt egy Szent-Antal estén, Temesvárt a Közművelődési est-sorozaton és Tordán az oltáregyesületi műsoros estén. Költeményeiből felolvasott a tanárok és tanítók árváinak és özvegyeinek segélyalapja javára rendezik Matinén. Prológust irt a székestehérvári óvónők első mesedélutánjához. Kisebb közlemények, cikkek jelentek meg tőle a »Brassói Ujlap«, »Fejérmegyei Napló«, »Heti Szemle«, »Szombathelyi Ujság«, »Temesvári Ujság«, »Temesvárer Zeitung« és »Udvarhelyi Híradó« c. lapokban.

5. **Tamás Albert**, Udvarhelyvármegye törvényhatóságának és Székelyudvarhely város képviselőtestületének tagja s a főgimnázium státusgyűlési képviselője; iskolaszéki tag és az egyházközség pénztárosa.

VII.

Az ifjuság érdemsorozata.

Rövidítések magyarázata: Az erkölcsi viselet jelzésénél 1 = jó, 2 = szabályszerű, 3 = kevésbé szabályszerű. Az előmenetel jelzésénél 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen.

Egyéb rövidítések: g. k. és g. kath. = görög katolikus, g. kel. = görög keleti, ev. ref. = evangélikus református, ág. ev. = ágostai evangélikus, unit = unitárius, ism. = ismétlő, m. t. = magántanuló.

I. osztály.

A tanuló neve	Vallásán	Magyar	Latin	Földrajz	Természetráaj	Számítan	Mértan	Szépíras	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Ambrus Pál	2	2	2	3	2	2	2	2	1	1	2
Antal János	2	3	3	3	3	3	2	2	1	1	3
Ádám István	2	3	3	3	3	3	3	1	1	2	3
Bakó Károly	2	3	3	3	3	2	3	2	3	1	3
5 Balázs Imre	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Barabás Antal	2	3	4	3	3	4	4	1	fm.	1	4
Barabás János	1	2	3	3	3	3	3	1	3	1	3
Bartalis József	1	2	2	2	2	2	3	1	2	1	2
Bartha Elemér	2	3	2	2	3	3	3	1	1	1	3
10 Bartha József	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
Bálint Dénes ism.	2	3	4	3	2	4	4	2	3	1	4
Bálint József	1	1	1	1	1	1	3	1	1	1	2
Binder Gyula ev. ref.	2	3	2	3	3	2	2	2	1	1	3
Borbáth Lajos	1	3	2	2	2	3	2	2	2	1	3

A tanuló neve		Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természettud.	Számítás	Mértan	Szépíráás	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
15	Both Jenő	2	4	4	4	3	4	4	3	2	2	4
	Cristiu Dániel gör. kel.	1	3	3	3	3	3	3	2	3	1	3
	Csiby Ferenc	2	3	2	2	2	2	2	2	2	1	2
	Csiky Zoltán	3	3	4	3	2	3	3	3	3	1	4
	Dániel Áron	1	2	1	3	3	3	3	2	3	1	3
20	Demeter Balázs	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3
	Donáth László	1	3	2	3	2	2	2	3	1	2	3
	Droc Szilárd gör. kel. ism.	1	3	3	3	3	4	3	1	1	2	4
	Gagy András	2	3	4	3	3	4	4	3	3	1	4
	Gál Gyula mag. t.	1	1	1	1	1	2	2	—	—	—	2
25	Geréb Péter	1	3	3	3	3	4	3	3	2	2	4
	Göller Frigyes	1	3	2	3	3	2	2	2	1	1	3
	Györffy István	2	3	3	2	2	3	2	2	2	1	3
	Jakab Pál	2	3	3	3	3	3	3	1	2	1	3
	Katona Béla	1	3	3	3	3	4	3	3	2	2	4
30	Kovács János	1	2	2	2	2	3	2	2	2	1	2
	Kovács Pál	2	3	3	2	2	3	4	1	3	1	4
	Kókay Károly ág. ev.	1	2	2	2	2	2	2	3	fm.	1	2
	Köteles Gyula	2	1	2	2	2	1	3	2	fm.	1	2
	Lántzky Sándor	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
35	Martinovits Rezső	2	3	2	2	2	2	3	2	2	1	3
	Mihály Albert	1	3	2	3	2	3	3	1	fm.	1	3
	Nagy Lajos	1	2	3	2	3	2	2	3	1	1	3
	Orbán János	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	3
	Pál Elek	1	3	3	3	2	3	3	3	3	1	3
40	Petrovay Tibor	1	1	1	1	1	1	2	1	3	1	1
	Prodán János g. kel. ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
	Puskás Lajos ism. m. t.	3	3	3	3	3	3	3	—	—	—	3
	Radu János gör. kel.	2	3	3	3	3	2	3	2	fm.	1	3
	Sándor Márton	1	3	2	3	3	3	3	1	3	1	3
45	Simó Árpád	v	i	z	s	g.	m	a	r	a	d	t
	Soó Dénes	2	3	2	3	2	3	3	1	3	1	3
	Szabó László	2	3	4	3	3	3	4	3	2	1	4
	Szász Ferenc	2	3	3	3	3	4	4	3	1	2	4
	Szeles Andor	2	3	2	3	3	3	2	2	2	1	3

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természettud.	Számítás	Mértan	Szépíráás	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
50 Tassaly László	1	3	3	3	3	3	3	2	2	1	3
Timár Gyula gör. kel.	1	4	3	3	3	4	3	1	2	1	4
Tódor Mihály	1	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Vajda Lajos	1	2	3	3	2	3	2	2	1	1	3
Vass Ferenc	1	2	2	3	2	2	3	1	2	1	3
55 Veigel Lajos ev. ref.	2	3	3	3	3	3	3	2 ^{fm.}	1	1	3
Zách László	2	3	3	3	2	3	2	2	1	2	3
Zakariás András	2	3	3	3	3	3	2	3	3	1	3

Kimaradtak: Klein István, Kovács Miklós, Pál Dénes, Tamás Endre, Tófalvi Lajos.

II. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természettan	Mennyiség	Rajzoló mértan	Szépírá	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Ajvász Kálmán	1	2	3	2	2	2	2	1	1	1	2
Asztalos Jenő	1	2	2	2	3	2	2	2	2	2	1
Ádám Károly	2	4	4	3	3	3	3	3	3	2	4
Barkóczy László	2	3	3	3	3	3	4	3	3	3	4
5 Bartha Aladár	1	2	3	3	3	3	2	1	1	1	3
Blájer Ernő	2	4	4	3	3	3	4	3	1	2	4
Bodoni Lajos	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2	3
Bokor Ferenc	1	3	3	2	2	3	3	2	fm.	1	3
Bokor János	1	2	3	2	2	3	3	2	3	1	3
10 Borbély Ferenc	1	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3
Csendőz Jenő	1	2	2	3	3	2	3	2	fm.	1	3
Deák Antal	2	3	3	3	2	3	3	3	1	1	3
Dobribán Jenő	3	4	4	3	3	3	3	3	2	2	4
Donáth Gyula	2	3	4	3	2	3	3	3	2	1	4
15 Duka András	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1
Fülöp Alajos	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1	3
Gál Gyula ism.	2	4	4	3	3	3	3	3	fm.	1	4
Gegő Sándor	1	2	3	2	2	2	2	3	2	1	2
Ghenie János gör. kel.	2	3	3	3	2	3	3	3	1	1	3
20 Góczey István	1	1	2	2	2	1	2	2	1	1	2
Grész Endre	1	4	4	3	3	3	3	3	1	1	4
Ilyés Lajos	2	3	3	2	2	3	2	2	2	1	3
Janicsek János	2	3	4	3	3	3	3	3	2	1	4
Kapdebó József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25 Kóbori Ernő	2	4	4	3	3	3	3	3	3	1	4
Kovács Dénes	2	4	4	4	3	4	3	3	3	1	4
Köteles Domokos	2	3	4	3	3	3	2	3	3	1	4
Lakatos Simon	1	2	3	3	2	3	3	2	fm.	1	3
László János	1	3	3	3	2	3	3	2	3	1	3
30 Lenk Cézár	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Losdorfer Emil	1	3	3	3	3	3	3	2	3	1	3
Losdorfer Lajos ism.	2	3	4	3	3	3	4	3	3	1	4
Lőrincz Antal	1	3	3	3	2	3	3	2	2	1	3

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természettudomány	Mennyiség	Rajzoló mérték	Szépírási	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Lukács István	2	3	4	3	3	3	4	3	3	1	4
35 Majorosi Gusztáv	2	3	3	3	3	4	4	3	1	2	4
Márton István	1	2	2	3	2	2	2	2	2	1	2
Pál Gábor	1	2	2	1	1	2	2	2	2	1	2
Rácz Albert	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1	3
Révffy Zoltán	1	1	1	2	2	1	1	1	2	1	2
40 Roboz Árpád	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1	2
Rosiovetiu Péter gör. kel.	1	2	2	3	3	3	2	2	3	1	3
Sándor László	1	2	1	2	2	2	3	3	3	1	2
Simon János ism.	1	3	3	3	2	3	3	3	3	1	3
Szabó Gábor	2	3	3	3	3	3	3	2	2	1	3
45 Szabó Lajos	1	3	3	3	2	3	2	2	2	1	3
Szolga Gábor	2	3	3	3	3	4	3	3	1	1	4
Thott György	1	2	2	3	2	2	2	2	im.	1	2
Tófalvi János	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Tragel Géza	2	3	3	2	2	2	2	2	2	1	3
50 Unghváry László	2	3	3	4	3	4	3	3	2	1	4
Waitsuk József	2	3	3	2	1	2	2	2	2	1	3

Kimaradtak: Rettegi Ferenc, Zathureczky Bálint, Zsombori Sándor.

III. Osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Német	Latin	Történelem	Földrajz	Számítás	Rajzolómérnök	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Antal Endre	2	2	3	2	3	3	3	3	1	2	3
Bartha János	2	3	3	3	3	3	3	3	1	1	3
Bardan Kornél gör. kel.	1	2	1	1	2	2	2	2	3	1	2
Bányai Miklós	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
5 Csiki János	2	4	3	4	3	2	3	3	3	1	4
Deák Ferencz ref.	1	2	3	3	2	3	3	3	3	2	3
Dobay Miklós	1	2	2	2	3	3	3	3	3	1	3
Farkas Dénes ism.	1	3	3	3	2	1	2	3	3	2	3
Fazakas Imre	1	1	1	1	1	1	2	1	fm.	1	1
10 Fülöp Albert	2	2	3	2	3	2	3	3	2	1	3
Gáspár János	2	3	3	4	4	4	3	4	3	2	4
Gondos Gyárfás	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Hajdu Kálmán	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Henter Károly ism.	1	2	3	2	3	2	3	3	3	2	3
15 Hoprich Gyula	2	3	3	4	4	3	3	3	1	1	4
Jakab Gáspár	2	3	3	3	3	3	3	4	3	2	4
Kocsuba Jenő	2	3	3	4	4	3	3	3	3	2	4
Kraumann Rezső	2	3	3	3	2	3	3	3	1	1	3
László Ferenc	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1
20 Martinovits Gerő	1	2	3	3	2	3	2	2	3	1	3
Mártonyi Gyula	1	3	1	4	3	3	3	3	2	1	4
Mártonyi Károly	1	3	1	3	2	2	3	3	2	1	3
Mihalovits Sándor	1	3	3	3	3	3	3	1	3	1	3
Miklós Károly	1	3	2	2	2	2	2	3	3	1	3
25 Molnár Imre	2	2	3	2	2	3	3	3	3	1	3
Molnár Jenő	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Ifj. Nagy István	1	3	2	3	3	3	3	3	2	2	3
Nagy István	1	2	1	2	2	2	1	1	2	1	2
Otrobán Attila	1	2	2	3	2	2	2	2	2	1	2
30 Pap József	2	3	3	2	3	3	3	3	3	1	3
Papp Endre	1	2	3	3	3	3	3	2	1	1	3
Petrovay Gyula	1	1	2	2	2	2	1	2	3	1	2

A tanuló neve	Yallástan	Magyar	Német	Latin	Történelem	Földrajz	Számítan	Rajzoló mértan	Torna	Magaviselet	Altalános osztályz
Péh József	1	3	3	4	4	3	3	3	2	1	4
Stark András	1	1	2	1	2	1	2	2	3	1	2
35 Székelyhidy Géza	1	2	3	3	1	2	3	2	3	1	3
Tamás Áron	1	1	1	1	2	2	2	1	1	1	2
Tassaly Lajos	2	2	3	4	2	3	3	3	3	1	4
Thott Endre	1	3	3	2	3	2	3	3	2	1	3
Virág Bálint	1	3	2	2	3	3	3	3	1	1	3
40 Weber András	3	3	3	3	3	3	3	4	3	1	4

Kimaradtak: Dézsi Zoltán, Szekeres Gábor, Veigel László.

IV. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Német	Latin	Történelem	Természettan	Mennyiség	Mértan	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Ajvász Árpád	1	2	3	3	2	3	3	3	3	1	3
Ambrus Domokos	2	2	3	3	3	3	2	1	fm.	1	3
Ambrus Gábor	2	2	3	3	3	3	3	1	1	1	3
Balázs Dániel	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1
5 Balázs Gábor	1	2	2	2	3	2	1	2	3	1	2
Eálint Pál	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
Beke Andor ism.	2	2	3	3	2	3	3	3	3	1	3
Berze Árpád	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1	3
Biró Péter	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2	3
10 Daróczy Dénes	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Dobay Imre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Fazakas Ignác	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2
Fábián Ferenc unit.	2	3	4	4	2	3	4	3	3	2	4
Gál László	1	2	3	2	2	2	3	3	3	1	3
15 József Lajos	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
Kókay Jenő	1	3	2	3	3	2	3	2	3	1	3
Kovács Béla	2	3	3	3	2	3	3	2	1	2	3
Kuttlik Rezső	2	4	3	4	3	3	4	3	3	1	4
László Ignác	2	3	3	3	3	3	3	2	3	1	3
20 Lázár Lajos	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	2
Macskássy László	2	3	3	3	2	3	3	3	2	1	3
Mátyás Ábel	1	1	2	1	1	2	2	2	fm.	1	2
Mihály Péter	1	2	3	3	2	3	3	3	3	1	3
Miklósi István	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2
25 Noll Jenő	1	1	1	1	1	2	1	2	2	2	2
Olasz János	2	2	3	2	2	2	2	2	2	1	2
Piacsek János	1	2	2	2	3	2	2	2	3	1	2
Pisoiu Simon gör. kel.	2	3	4	3	4	3	3	3	3	1	4
Sebestyén István	3	3	3	3	4	3	4	3	3	1	4
30 Sora János gör. kel.	2	3	3	4	4	3	3	2	3	1	4

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Német	Latin	Történelem	Természettud.	Mennyiség	Rajzoló mérték	Torna	Magaviselet	Általános osztály
Szabó Jenő ism.	2	2	3	3	2	3	3	2	2	1	3
Tózsér Béla	3	3	3	3	3	3	3	3	im.	2	3
Ughy Kálmán	3	3	3	3	3	3	4	3	2	1	4
Varga József	1	2	3	2	2	2	2	3	1	1	2
35 Vermescher Emil ág. ev. .	2	3	3	3	3	3	4	3	2	2	4
Zonda Géza	2	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3

Kimaradtak: Droc Miklós és Mihály Imre.

V. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Görög	Görögpótló irod.	Szabadkézi rajz	Német	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Baca Aurél gör. kel.	1	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	1	3
Beder Sándor ref.	2	3	3	—	2	2	3	3	2	3	3	1	3
Benedek József	2	2	3	—	2	1	3	2	3	3	3	1	3
Boander Emanuel g. kel.	1	3	2	3	—	—	3	2	1	3	3	2	3
5 Boldizsár László	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	2	1	1
Dichler Ferenc	3	3	3	—	3	2	1	3	3	3	3	1	3
Faragó Ferenc	3	3	3	—	3	3	3	3	2	3	3	1	3
Fulea Vazul gör. kel.	2	2	2	3	—	—	1	3	3	3	2	1	3
Góczey László	2	3	3	—	2	2	3	2	3	3	3	2	3
10 Grész Béla	2	3	3	—	3	1	1	3	3	2	1	1	3
Kézsmárky Ferenc	1	1	1	1	—	—	1	2	2	2	3	1	2
Noll Dezső	1	2	2	—	1	2	1	1	1	3	1	1	2
Petrovay Zoltán	1	1	1	1	—	—	1	2	2	2	3	1	2
Székelyhidny László ism.	2	3	3	—	3	2	3	3	3	4	fm.	1	4
15 Szélyes Domokos	2	2	2	3	—	—	2	2	2	2	2	1	2
Török István	1	1	2	—	1	2	2	1	2	3	1	1	2
Vass Gáspár	2	2	2	2	—	—	3	2	3	3	3	1	3
Waitsuk Pál	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Zonda József	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	1	3

VI. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Görög	Görögpótló irod.	Szabadkézi rajz	Német	Történelem	Természettud.	Mennyiségtan	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Beke András	1	1	2	2	—	—	2	1	1	1	2	1	2
Benedek Géza ism.	2	2	2	—	2	1	2	2	3	3	fm.	1	3
Binder Emil ág. ev.	1	3	3	3	—	—	3	2	3	3	2	2	3
Császár Géza ref.	2	3	3	2	—	—	3	2	1	3	3	1	3
5 Farkas János	1	1	3	—	2	3	3	2	2	3	3	1	3
Ghib Vazul gör. kel.	1	2	2	2	—	—	1	2	2	3	3	1	2
Gudra Árpád	1	2	2	—	2	3	3	2	2	3	2	1	3
Györffy Endre	3	3	3	3	—	—	3	3	3	4	3	1	4
Hauser László	3	3	4	—	3	2	3	3	3	4	2	2	4
10 Jakab Dénes	1	2	2	1	—	—	2	1	2	2	3	1	2
János Áron	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1	1
Kellner Henrik á. ev. ism.	2	3	2	2	—	—	1	2	2	2	3	1	3
Klette Vilmos	2	2	2	—	1	2	2	2	2	2	3	1	2
Krasznay Zoltán	3	3	3	—	3	2	3	3	2	2	3	1	3
15 Lux János	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Maráth József	1	1	2	—	1	1	1	1	2	2	2	1	2
Marcu Péter gör. kath.	1	3	4	3	—	—	4	4	3	4	3	1	4
Máthé Árpád	1	1	2	2	—	—	2	2	2	2	1	1	2
Piacsek Endre ism.	1	1	2	—	1	3	2	2	2	3	3	1	3
20 Piacsek Sándor ism.	2	2	2	—	2	3	2	3	2	3	3	1	3
Pillich Dezső	2	3	3	—	2	3	2	3	3	3	2	1	3
Ráduly Lajos	2	2	2	2	—	—	2	2	2	2	1	1	2
Römer Endre	2	2	2	—	1	1	2	2	1	1	3	1	2
Schiessel Albert ism.	3	3	3	—	3	3	3	2	3	3	fm.	2	3
25 Simó Zolt. ref. ism. mgt.	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	—	—	3
Szász Károly ism.	2	3	3	2	—	—	3	2	3	3	1	1	3
Tamás Antal	2	3	3	2	—	—	3	3	3	3	fm.	1	3
Tassy B. Géza	3	3	4	—	2	3	3	2	2	4	1	1	4
Tomcsa Sándor	2	2	2	—	1	1	2	1	2	2	2	1	2
Thott László	1	1	2	—	1	1	2	1	2	2	2	1	2
30 Zakariás Ignác	2	1	2	2	—	—	2	2	2	2	1	1	2

VII. osztály.

A tanuló neve	Vallásán	Magyar	Latin	Görög	Görögpótló irod.	Szabadkézi rajz	Német	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Egészségtan	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Bányay Sándor . . .	2	2	2	—	3	2	3	3	2	3	2	1	2	3
Bódi János unit. . .	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	3	1	3
Bokor Ferenc . . .	2	1	2	2	—	—	1	2	2	3	2	3	1	2
Czikmántori Endre . .	3	3	3	—	3	2	3	3	2	3	3	3	1	3
5 Dakó Sándor . . .	3	2	2	—	3	2	3	2	3	3	2	1	1	3
Dénes János . . .	1	1	2	—	2	2	1	1	2	3	2	2	1	2
Druneg András . . .	1	2	2	1	—	—	1	2	1	1	2	2	2	2
Ferenczy János . . .	2	3	3	—	3	1	3	2	2	3	3	2	2	3
Ferenczy Kálmán . . .	2	2	3	—	3	2	3	3	2	3	3	3	1	3
10 Filep Aladár unit. .	2	2	3	3	—	—	3	3	3	4	3	2	2	4
Huszár Benedek . . .	3	3	3	—	3	2	3	3	2	3	2	1	2	3
Illyés Balázs . . .	2	3	3	—	2	1	3	3	3	3	2	1	1	3
Jakab Albert . . .	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1	1	1
Jakab Dezső . . .	2	3	3	3	—	—	3	2	3	3	3	3	1	3
15 Konnerth György. ág.	3	3	3	3	—	—	1	3	3	4	3	1	2	4
Kovács József . . .	2	2	3	—	3	2	3	3	3	3	2	2	1	3
Lengyel Árpád ref. . .	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	2	3	2	3
Lőrinczy Sándor ref. .	2	3	2	3	—	—	3	3	3	4	3	3	2	4
Márton Mózes . . .	1	1	1	1	—	—	1	2	1	1	1	2	1	1
20 Metesán Vazul g. kel.	2	3	3	—	3	2	3	3	3	3	2	1	2	3
Orbán Balázs . . .	1	2	3	—	1	2	2	2	1	2	2	1	1	2
Petruta Sándor g. kat.	1	3	3	3	—	—	3	2	3	3	3	2	1	3
Szabó Gyula . . .	2	2	3	—	2	3	2	3	3	3	3	2	1	3
Szabó Imre . . .	2	3	3	—	3	3	2	3	2	3	3	3	1	3
25 Szeless Pál . . .	1	1	1	1	—	—	1	1	2	1	2	1	1	1
Szilágyi Ignác . . .	2	2	3	3	—	—	3	3	3	3	2	1	1	3
Taiermaier Emil . . .	2	3	3	—	3	3	2	2	3	3	3	3	1	3
Vinczeffy Pál . . .	1	2	2	2	—	—	2	2	1	2	2	3	1	2
Zágoni Gyula ref. . .	2	3	3	—	3	3	3	3	3	4	3	1	2	4
30 Zöld Jenő . . .	2	3	3	—	3	3	3	2	3	2	3	3	1	3

VIII. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Német	Görög v. pótló	Rajz	Történelem	Természettan	Számítás	Bölcsélet	Torna	Magaviselet	Általános osztályz.
Benedek János	2	2	3	2	2	—	2	2	2	2	2	1	2
Benedek Lajos	1	2	3	3	3	—	2	3	2	2	3	2	3
Biró Mihály	3	2	2	3	2	—	3	2	3	3	3	1	3
Borger Imre ág. ev. . .	2	3	3	1	3	1	3	3	3	3	3	1	3
5 Bőjthe László mgt. . .	1	3	3	3	3	—	3	2	2	2	—	—	3
Candea János g. kath.	1	2	2	1	1	—	1	1	1	1	fm.	1	2
Csató Aladár izr. . . .	1	2	2	1	1	3	1	3	3	2	fm.	1	3
Csergő Benedek	1	1	2	1	3	—	3	2	2	2	1	1	3
Embery István	3	2	2	2	3	—	3	3	3	3	fm.	1	3
10 Erdős Béla	3	3	3	3	2	—	2	3	3	3	fm.	2	3
Gyarmathy Lajos unit.	2	3	3	3	2	—	2	3	3	3	1	1	3
Gyurcsovetz Károlymgt	1	2	2	3	3	—	2	3	2	2	—	—	3
Hajdó Lajos	2	2	3	3	2	—	2	2	2	2	3	1	3
Józsa János	2	2	1	1	2	—	2	2	2	2	3	1	2
15 Kerestély István ref.	2	2	3	2	3	—	3	3	3	3	fm.	2	3
Kolumbán István	3	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	3
Kovács Ferenc	1	2	2	2	2	—	2	2	2	2	fm.	1	2
Lengyel László ref. . .	2	3	3	3	3	—	3	3	3	3	fm.	1	3
Máté Áron unit.	2	3	3	3	3	—	3	3	3	3	fm.	1	3
20 Mosonczky Jenő	1	2	2	2	2	—	1	1	1	1	3	1	1
Nagy Pál	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3
Paschek Viktor	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	fm.	1	2
Petrovay István	2	2	2	1	2	—	2	2	2	2	3	1	2
Péter Dénes	1	2	2	2	2	—	1	2	2	2	2	1	2
25 Révffy Andor	1	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	1	1
Sándor István	3	3	3	3	3	—	3	3	3	3	fm.	1	3
Simó Antal	2	2	3	2	2	—	2	3	3	2	1	1	3
Stotter Pál	2	3	3	1	3	2	3	3	3	3	fm.	2	3
Szabó Gábor	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	1	1	3
Szabó Károly	1	2	2	2	2	—	1	2	2	1	1	1	2
30 Szegedi József	2	1	2	2	1	3	2	3	2	3	1	1	3
Szieghart Gyula	2	3	3	2	3	—	2	2	1	2	1	1	3
Zakariás Gergely	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	fm.	1	3

VIII.

Érettségi vizsgálatok.

A tanév végén megtartott érettségi vizsgálatok írásbeli részének, mely V., 16., 17. és 19. napjain folyt le, következő tételei voltak:

1. *Magyar nyelv és irodalomból*: Széchenyi hatása korára. Jeles 6, jó 3, elégséges 23, elégtelen 1.

2. *Latin nyelv és irodalomból*: Cicero: De amicitia c. VI. (31 sor.) Jeles 4, jó 12, elégséges 17, elégtelen .

3. *Mennyiségtan*. 1. *Algebrából*: Valaki 20 éven át minden év elején pénzt tett a takarékbba, még pedig 15 évig évenként 500 K.-t, az 5 utolsó évben 1000—1000 koronát. Hány évig élvezhetne az így megtakarított pénze után 2500 korona utólagos évi járadékot ha a kamatláb $4\frac{1}{2}\%$?

2. *Geometriából*: Két hely földrajzi szélességéből (A: $52^{\circ} 30' 17''$ B: $46^{\circ} 44' 8''$) és órakülömbőségéből ($40' 35''$) határozzuk meg egymástól való távolságát. Jeles 5, jó 13, elégséges 14, elégtelen 1.

a) Érettségi vizs jelentkeztek	b) Írásb.		c) Szóbelire bocsátottak össz.		d) A szóbelin		e) Az érettségit végzett ifjak pályaválasztása																	
	minden dolgozatát legalább elégs. eredménny. készítette	írásbeli alapján ismétlő vizsgára utasított	hány lett jelesen	hány jól	hány egyszerűen	javító vizsg. utasított	szóbeli alapján ismétlő vizsgára utasított	Érettségitől végleg elutasított																
			érett					theológiai	bölcsészeti	jogi	orvosi	mérnöki	állatorvosi	katonai	gazdasági	vasuti	Egyőgyűszerészi	jegyzői	építész	kereskedelmi	alsóbb hivatalnokai	gépész	erdészeti	
								pályára készült																
33	33	—	33	3	10	12	3	4	—	4	1	7	1	2	2	3	1	3	1	—	—	—	—	—

Kiegészítő érettségi vizsgálatra jelentkezett 6 főreáliskolai érettségit tett ifju, akik közül 4 jól, 2 egyszerűen érett.

IX.

Jutalmak.

A jutalmi átalányból könyvjutalmakat kaptak :

VII. osztályból : Jakab Albert : Foerster »Élet és jellem«, Márton Mózes : Foerster »Az élet művészete«, Szeles Pál : Páll I. »Ifjusági beszédek«.

VI. osztályból : János Áron ; Foerster »Az élet művészete«, Beke András : Páll I. »Ifj. beszédek« és Maráth József : Dedek Crescens »Tu me sequere«.

V. osztályból : Boldizsár László : Foerster »Élet és jellem.«

IV. osztályból : Balázs Dániel és Dobai Imre : Kelemen »Magyar-német és német-magyar szótár«. Józsa Lajos : Páll I. »Ifj. beszédek«.

III. osztályból : Fazakas Imre, Gondos Gyárfás és László Ferencz : Schmidt József »Latin-magyar és magyar-latin szótár, Hajdu Kálmán és Molnár Jenő : Páll I. »Ifj. beszédek«.

II. osztályból : Duka András : Hankó »Universum«, Kápdebó József : Rákosi V. »A bécsi diákok«, Tófalvi János : Dr. Sebők I. »A Szaharában« és Révffy Zoltán : Rudnyánszky »Költemények«.

I. osztályból : Petrovay Tibor : Sebők »Dörmögi Dömötör utazásai«, Balázs Imre ; Krüger »Orgonaszó« c. műveket.

A tanuló ifjak szorgalmának méltatásául a következő alapítványi kamatok és egyes jötevők által felajánlott jutalmak osztattak ki :

A Bottáné-féle alapítvány 20 K kamatját Csergő Benedek VIII. oszt. tanuló nyerte el ; Dénes János VII. o. t. dicséretet érdemelt.

A Simó-féle alapítvány 5 K kamatja Szabó Károly VIII. oszt.

tanulónak, mint az alapítóval rokonságban levő jóviseletű és jó tanuló ifjunak ;

A Daniel Gáborné plankensteini »Br. Rauber Mária-féle alapítvány 16 K kamatja János Áron VI. oszt. tanulónak ;

Az 1869-ben érettségít tett és 1894-ben jubilált tanulók alapítványának 10 K kamatja, az alapítók intenciójának megfelelőleg, mint természettudományi jutalom Márton Mózes VII. oszt. tanulónak ;

Az Erdélyi István-féle alapítványnak 10 K kamatja, mint a magyar nyelvben legszebb előmenetelt tanusító székely származásu ifjunak Máthé Árpád VI. oszt. tanulónak ;

A Király Lajos-féle alapítvány 10 K kamatja Józsa János VIII. oszt. tanulónak adatott, mint olyannak, aki magyarosan ír és jó magyar dolgozatokat készített ;

A Farczady Lajos-féle alapítvány kamataiból 10—10 K Szilágyi Ignác VII., Beder Sándor V. és 20 K Benedek József V. oszt. tanulónak íteltetett oda ; előbbieknek a zenében, utóbbinak a rajzban felmutatott előmeneteleért ;

A Bálint Gábor-féle alapítvány 10 K kamatját Fazakas Imre III. oszt. tanuló nyerte el mint aki vallásos kötelmeit hiven teljesítette és jó tanuló szegény székely ifju ;

A Török Albertné Zeyk Lenke nevére tett alapítvány kamataiból 20 K Mihalovits Sándor III. o. t. mint tanári, árvagyermeknek adatott ;

A Szabó Antal-féle alapítvány 5 K kamatja Lázár Lajos IV. oszt. tanulónak adatott, mint erkölcsileg és tanulmányilag kiváló ifjunak ;

A Tamás Albertné és fia Andor emlékezetére tett alapítvány 10 K kamatját Nagy István III. oszt. tanulónak a rajzban felmutatott előmeneteleért ;

A Tamás Albert nevére tett jubiláris alapítvány kamataiból gyűjteményeiknek gondos összeállításáért 5—5 K jutalomban részesülnek Szélyes Domokos, Boander Emánuel és Faragó Ferenc V., 3—3 K Piacsek János, Miklósi István IV., 2—2 K Ghenie János és Wajtsuk József II. o. t. ;

A Székely Egyesület igazgatóságának 2 drb 20—20 K jutalmát Hajdu Kálmán III. és Mátyás Ábel IV. oszt. tanulók nyerték el ;

Persian János kereskedő úr 10 K jutalmat ajánlott fel ezen

iskolai évben is; ez József Lajos IV. oszt. tanulónak adatott;

Tamás István székelyszentkirályi plebános úr által évenként felajánlott 10 K jutalmat Kézsmárki Ferenc V. oszt. tanuló nyerte el;

Az Udvarhelymegyei takarékpénztár 100 K szavazott meg jelesebb udvarhelymegyei tanulók jutalmazására. Ebből 20—20 K jutalomban részesültek: Pál Gábor II., Gondos Gyárfás III., Balázs Dániel IV., Thott László VI. és Jakab Albert VII. oszt. tanulók.

Az Agrár takarékpénztár által felajánlott 25 K.-ból Tófalvi János II. o. t. 15 K és Balázs Imre I. o. t. 10 K jutalomban részesültek.

Tornavizsga. Évzáró tornavizsgánkat mint tavaly, úgy az idén is a tornateremben kellett megtartanunk, mert még ezideig nincsen készen a játszóterületünk. Az évvégi tornavizsga a következő sorrendben folyt le: 1. Felvonulás és Himnusz. 2. Fabotgyakorlatok zenekísérettel. 3. Svédrendszerű gyakorlatok a ribstollon. 4. Svéd fogocska. Kakasviadal. 5. Csapattorna: I. csapat magas nyújtó, II. csapat magas korlát. III. csapat svéd tornapad. IV. csapat magasugrás. V. csapat svéd uszóbak. 6. *Verseny a székelyudvarhelyi középiskolák tornász bajnokságáért. 3 intézet csapatai között nyújtó, korláton és lovon.* 7. Versenymászás rudon, függeszkedés kötélén. 8. Buzogánygyakorlatok zenekísérettel. 9. Birkózás. 10. Vivás. 11. Tornagulák. 12. Elvonulás.

Football csapatunk a helybeli középiskolák tanulóival játszott 6 mérkőzést, ebből nyert 3-at döntetlen 2, veszített 1-et, adott 19 goalt, kapott 4-et s megnyerte a helybeli középiskolák labdarugó bajnokságát. **Füleslabda** csapatunk 2 mérkőzése közül egyet nyert, egyet veszített; adott 9 goalt, kapott 7-et. **Alhletákában** is szép eredményeket értek el versenyzőink. **Vivóink** a legjobbak városunkban, amit Huszár első; Zágoni harmadik és Konnert ötödik helye a vivóversenyen eléggé igazol. Tornászaink jó képességeit a június 8-án megtartott szép eredmény eléggé bizonyítja.

Czellövészet. A honvédelmi m. kir. miniszter úr erkölcsi és anyagi támogatása az elmúlt iskolai évben is lehetővé tette, hogy az intézet V., VI., VII., VIII. o. tanulói közül az önként jelentkezők katonai kiképzésben részesüljenek. A kiképzés az egész isko-

lai éven keresztül heti 2 órában folyt le. A négy felső osztályból az év elején 71 tanuló jelentkezett, sajnos azonban, hogy az év vége felé már csak 27 tanuló vett részt a katonai kiképzésben.

A vezetést Kraucsuk János hadnagy, minthogy fontos vezénylés folytán másnemű elfoglaltatása volt átadta Kollár Sándor hadnagynak; Kollár hadnagy két hónapig tartó betegsége nem engedte meg a vezetést, átadta Máthé Gyula hadnagynak, majd ismét ő vezette Szabó Ferenc tornatanár közreműködésével az előírt és szükséges katonai gyakorlatokat.

A téli hónapokban a szobafegyverlővést, a nyári hónapokban a helybeli katonai lövöldében az éles tölténnyel való lövést gyakorolták. Junius 1-én a helybeli lövöldében megtartott versenyen befejeztük ezen tanfolyamot.

A magyar kir. honvédelmi miniszter úr mint minden évben, úgy az idén is érmekekkel és könyvekkel jutalmazta a legjobb lövőket.

A *turisztikai* szakosztály sem maradt tétlen. Tornatanár vezetése mellett 17 tanuló résztvett a kétnapos kiránduláson, melynek célja Szentkeresztbánya és a homoródalmási barlang voltak. A természeti szépségekben gazdag helyek a legszebb impressziókkal töltötték el a résztvevőket.

Jutalmak.

A versenyszámok díjazása. Mászás I—II. oszt. Majorosy Gusztáv II. o. t. (kis bronz érem). Mászás III—IV. oszt. Miklóssy István IV. o. t. (kis bronz érem). Függeszkedés a V—VII. oszt. Tassy Betz Géza (kis ezüst érem).

A megtartott intézeti tornászbajnokság győztesei: 1. Metesán Vazul VII. o. t. nagy ezüst érem). 2. Szász Károly VI. o. t. (nagy ezüst érem). 3. Zágoni Gyula VII. o. t. (nagy bronz érem).

A nmlg. m. kir. honvédelmi miniszterium ajándékából a céllovészetben elért eredményért érmekekkel és könyvjutalmat kaptak: 1. Czikmántori Endre VII. o. t. (nagy ezüst érem és könyv). 2. Dichler Ferenc V. o. t. (nagy ezüst érem). 3. Thott László VI. o. t. (nagy bronz érem és könyv). 4. Ferenczy Kálmán VII. o. t.

(nagy bronz érem). 5. Ghib Vazul VI. o. t. (nagy bronz érem). 6. Römer Endre VI. o. t. (nagy bronz érem). 7. Konnert György VII. o. t. (nagy bronz érem). 8. Zöld Jenő VII. o. t. (nagy bronz érem). 9. Huszár Benedek VII. o. t. (nagy bronz érem). 10. Marcu Péter VI. o. t.) nagy bronz érem). 11. Zágoni Gyula VII. o. t. (nagy bronz érem). 12. Ferenczy János VII. o. t. (nagy bronz érem). Könyv jutalomban részesültek: 13. Petruta Sándor VII. o. t. 14. Beke András VI. o. t. 15. Göczey László V. o. t. 16. Máthé Árpád VI. o. t. 17. Vass Gáspár V. o. t. 18. Boldizsár László V. o. t. 19. Benedek József V. o. t. 20. Grész Béla V. o. t. 21. Zakariás Ignác VI. o. t. 22. Boander Emanuel V. o. t. 23. Török István V. o. t. 24. Orbán Balázs VII. o. t. 25. Kovács József VII. o. t. 26. Fulea Vazul V. o. és Zonda Géza V. o. tanulók.

A Gyertyánffy-féle alapítvány kamatját, 1 drb 10 K aranyat Szeles Pál VII. o. t. nyerte el a tornában felmutatott előmeneteléért.

Becsek Aladár úr 10 koronát ajándékozott egy szorgalmas és jó magaviseletű tornásznak ezt Göller Frigyes I. o. t. nyerte el. Méltóságos Pál István apát-kanonok 10 koronát adományozott jutalmazási célokra.

X.

A nyilvános és magántanulókra vonatkozó statisztikai adatok.

1. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.

a) Nyilvános tanulók osztályonként		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	össze- sen
Felvétetett		60	54	43	38	19	30	30	31	305
Az iskolai év folyamán	magántanuló lett . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	önként kimaradt . . .	5	3	3	2	—	—	—	—	13
	tanács folytán kimaradt	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	kizáratott	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	betegség	következtében meghalt	—	—	—	—	—	—	—	—
	baléset		—	—	—	—	—	—	—	—
Az osztályvizsgálatról elmaradt .		1	—	—	—	—	—	—	—	1
Osztályvizsgálatot tett		54	51	40	36	19	30	30	31	291
b) Magántanulók										
Fölvétetett		2	—	—	—	—	1	—	2	5
Osztályvizsgálatot tett		2	—	—	—	—	1	—	2	5

2. A felvett nyilvános tanulók megbetegedései, igazgatói és tanárkari megrovások száma.

a) Nyilvános tanulók osztályonként				I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
Megbete- gedések	könnyű	nem	megbetegedések száma (könnyű betegségnek az 1—6 napra, su- lyosnak az en- nél hosszab- ideig tartó te- kintendő	119	118	58	30	36	22	85	45	513
	súlyos	fer- tőző		1	6	4	1	—	5	3	4	24
	A fertőző (eset- leg járványos)			—	1	—	1	—	—	—	—	—
Megro- vások	Az igazgatói		megrovások száma	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	A tanárkari			—	—	—	2	—	—	—	—	2

3. A nyilvános és magántanulók megoszlása december 31-én
kor szerint

A nyilván. és magánt. osztályonként			I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
A nyilvános és ma- gántanulók együttes létszámából decem- ber hó 31-én	9	évét már betöltötte	12	—	—	—	—	—	—	—	12
	10		20	—	—	—	—	—	—	—	20
	11		17	14	2	—	—	—	—	—	33
	12		12	24	9	—	—	—	—	—	45
	13		—	11	15	10	1	—	—	—	37
	14		—	3	11	11	6	—	—	—	31
	15		—	1	3	13	7	6	—	—	30
	16		—	—	1	2	4	7	10	—	24
	17		—	—	—	—	1	10	5	10	26
	18		—	—	—	—	—	5	12	8	25
	19		—	—	—	—	—	2	2	9	13
	20		—	—	—	—	—	1	1	1	3
	21		—	—	—	—	—	—	—	2	2
22	—	—	—	—	—	—	—	3	3		
Összesen . .			61	53	41	36	19	31	30	33	304

5. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megosztása törvényhatóságokint szülőik (gyámjuk) magyarországi állandó lakhelye szerint.

Törvényhatóság		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
Vármegek	Alsó-Fehér vm.	1	—	1	—	—	1	2	2	7
	Arad vm.	1	—	—	—	—	1	—	—	2
	Bars vm.	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	Békés vm.	1	—	—	—	—	—	—	—	1
	Bihar vm.	1	—	—	1	—	2	—	—	4
	Brassó vm.	—	—	2	1	—	—	—	—	3
	Csik vm.	2	3	—	2	2	2	2	2	15
	Fejér vm.	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	Fogaras vm.	—	—	—	—	—	—	1	—	1
	Háromszék vm.	2	4	5	1	1	1	1	3	18
	Hunyad vm.	2	—	—	—	—	1	1	—	4
	Kis-küküllő vm.	—	1	3	1	—	—	—	—	5
	Maros-Torda vm.	—	—	1	—	—	—	—	—	1
	Nagy-Küküllő vm.	1	1	—	1	2	1	1	1	8
	Nyitra vm.	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.	1	—	—	1	1	2	—	—	5
	Pozsony vm.	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Szatmár vm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Szeben vm.	4	3	1	2	3	1	3	3	20
Szolnok-Doboka vm.	—	—	—	1	—	—	—	—	1	
Torda-Aranyos vm.	—	—	2	—	—	—	—	—	2	
Udvarhely vm.	40	38	24	25	9	16	17	21	190	
Veszprém vm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Városok	Budapest székesfőváros	—	1	1	—	1	—	1	—	4
	Kolozsvár thj. v.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Nagyvárad thj. v.	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Összesen		56	51	40	36	19	31	30	33	296

6. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása a szülők (gyámjuk) foglalkozása (társ. állása) szerint.

Foglalkozás (társadalmi állás)	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
Nagybirtokos, nagybérelő (1000 kat. holdnál nagyobb birtokkal)	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Középbirt. és bérelő (100—1000 k. hold Kisbirt., kisbérelő (100 holdnál kisebb	1	2	1	—	—	2	2	—	8
Kisbirt., napszámos (kisbérelő, napsz.)	20	10	6	15	5	14	9	12	91
Egyéb őstermelő, (feles, majoros, kertész, halász)	—	—	—	—	—	—	—	5	5
Gazdasági tisztviselő	—	—	2	1	—	2	—	—	5
Egyéb gazdasági segéd szem. (cseléd)	—	8	—	—	—	—	—	—	8
Nagyiparos, bánya-nagyvállalkozó	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kisiparos, bánya-kisvállalkozó	12	5	2	3	1	6	7	3	39
Ipari vagy bányászati tisztviselő	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Egyéb ipari vagy bányászati segéd- személy (előm., segéd, munkás)	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Nagykereskedő, nagyvállalkozó	—	1	—	—	1	—	—	—	2
Kiskereskedő, kisvállalkozó	6	2	6	3	—	—	1	—	18
Keresk, vagy közlekedési tisztviselő (vasuti, posta tisztviselő)	2	1	8	—	—	—	1	3	15
Egyéb keresk. v. közl. segédszemély (altiszt, segéd, szolgál)	1	2	—	—	—	—	2	—	5
Köztisztv. (papok, tanárok, tanítók kiv) vagy közhiv.-ban alkalmazott dijnok	—	5	2	5	7	1	1	2	24
Pap	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Tanár, tanító	9	2	4	4	1	3	1	3	27
Más értelmiségi (orvos, ügyvéd, közj. v. ezeknél alkalmazott irnok)	1	4	1	—	—	2	3	—	11
Közhivatalban alkalmazott vagy más- féle értelmiségi altiszt vagy szolgál	3	2	1	—	—	—	—	3	9
Katonatiszt (honvéd, csendőrtiszt)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Katonaaltiszt (honvéd, csendőr altiszt)	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Különböző foglalkozási ágakba dol- gozó napszámos	1	—	—	—	—	—	—	—	1
Tőkés, járadékos, háztulajdonos	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nyugdíjas tisztviselő, vagy az érte- lenség körébe számítható egyén	—	3	—	—	1	1	2	—	7
Nyugdíjas altiszt, szolgál, munkás	—	—	—	1	—	—	—	2	3
Magánzó	—	1	5	4	2	—	—	—	12
Egyéb vagy ismeretlen foglalkozásu Árvaházi, szeretetházi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	56	51	40	36	19	31	30	33	296

9 A tanulásban tett részletes előmenetel.

Tantárgyak	I. osztály.					II. osztály				
	jeles	jó	elégseges	elégtelen	nem osztályoztatott	jeles	jó	elégseges	elégtelen	nem osztályoztatott
Vallástan	24	29	3	—	1	26	24	1	—	—
Magyar nyelv	3	10	41	2	1	6	12	26	7	—
Latin nyelv	3	19	27	7	1	5	8	26	12	—
Földrajz	4	12	39	1	1	4	12	33	2	—
Természetrájz	4	20	32	—	1	6	20	25	—	—
Számítan	3	15	28	10	1	5	11	31	4	—
Rajzóló geometria	2	16	34	4	1	4	15	27	5	—
Szépírás	16	24	14	—	3	7	19	25	—	—
Torna	14	17	17	—	8	12	19	15	—	5

Tantárgyak	III. osztály					IV. osztály				
	jeles	jó	elégseges	elégtelen	nem osztályoztatott	jeles	jó	elégseges	elégtelen	nem osztályoztatott
Vallástan	26	13	1	—	—	16	16	4	—	—
Magyar nyelv	8	13	18	1	—	7	13	15	1	—
Latin nyelv	8	11	14	7	—	5	9	19	3	—
Német nyelv	10	7	23	—	—	6	8	20	2	—
Történelem	5	15	16	4	—	6	14	13	2	—
Földrajz	7	12	20	1	—	—	—	—	—	—
Természetrájz	—	—	—	—	—	3	12	21	—	—
Mennyiségtan	6	8	26	—	—	6	8	17	5	—
Rajzóló mértan	7	8	22	3	—	7	11	18	—	—
Torna	6	11	21	—	2	7	9	17	—	3

Tantárgyak	V. osztály					VI. osztály				
	jeles	jó	elégseges	elégtelen	nem osztályoztatott	jeles	jó	elégseges	elégtelen	nem osztályoztatott
Vallástan	7	8	4	—	—	12	13	6	—	—
Magyar nyelv	4	5	10	—	—	8	9	14	—	—
Latin nyelv	3	6	10	—	—	1	16	11	3	—
Görög nyelv	3	1	5	—	—	2	10	3	—	—
Görögpótló irodalom	2	3	5	—	—	6	6	4	—	—
Görögpótló rajz . . .	2	6	2	—	—	3	6	7	—	—
Német nyelv	7	2	10	—	—	4	12	14	1	—
Történelem	3	7	9	—	—	6	17	7	1	—
Természetráajz	3	6	10	—	—	4	16	11	—	—
Mennyiségtan	1	4	13	1	—	3	9	15	4	—
Torna	3	3	12	—	1	6	8	12	—	—

Tantárgyak	VII. osztály					VIII. osztály				
	jeles	jó	elégseges	elégtelen	nem osztályoztatott	jeles	jó	elégseges	elégtelen	nem osztályoztatott
Vallástan	8	18	4	—	—	11	16	6	—	—
Magyar nyelv	5	10	15	—	—	3	18	12	—	—
Latin nyelv	3	6	21	—	—	2	13	18	—	—
Görög nyelv	4	2	8	—	—	2	12	9	—	—
Görögpótló irodalom	1	3	12	—	—	2	4	4	—	—
Görögpótló rajz . . .	2	9	5	—	—	1	4	5	—	—
Német nyelv	7	5	18	—	—	8	12	13	—	—
Történelem	3	10	17	—	—	6	14	13	—	—
Természettan	5	9	16	—	—	2	12	19	—	—
Mennyiségtan	4	3	19	4	—	5	11	17	—	—
Bölcséleti előtan . . .	—	—	—	—	—	5	14	14	—	—
Torna	11	8	11	—	—	9	3	7	—	14

XI.

A jövő tanév kezdetéről.

A tanulóknak a gimnáziumba való felvételére nézve a Főtanhatóság 2750—1912. sz. a. a következő határozatot hozta:

»1. A katolikus szülők érdekeinek megóvása céljából tanév elején a beiratások első és második napján csak kath. vallású tanulók vehetők fel az első s általában mindazon osztályokba, melyekbe előreláthatólag nagy lesz a jelentkezők száma.

A beiratások harmadnapján is egészen délig ezeké az elsőség.

2. Ha a jelentkezők száma előreláthatólag túlhaladná a törvényes létszámot, az egyvallásúak közül a magyar anyanyelvűek előnyben részesítendők a felvételnél, a nem magyar anyanyelvűekkel szemben, a helyiek pedig a nem helybeliekkel szemben.

3. A beiratások harmadik napjának délutánján a nem katolikus vallású helybeli jelentkezők válogatás, illetőleg vallásukra való tekintet nélkül a jelentkezés sorrendjében veendő fel.

4. Kötelező erővel nem bíró előjegyzések azonban bármikor, bárminő vallású tanulókra nézve történhetnek.

5. Kellő időben felvett és a gimn. igazgatóságnak bejelentett finevelő intézeti növendék ki nem maradhat a beirandók sorából.

6. Ezen szabályzatot a főgimn. igazgatók a szülők tájékozása végett az iskolai Értesítőben minden évben rendszeren közölik.»

Az 1913—1914. tanévi magán-, pót- és javító vizsgálatok folyó évi augusztus 29. és 30-ik napjain délelőtti 8—12 óráig fognak eszközöltetni. **A beiratások szeptember 1., 2. és 3. napjain történnek 8—12 óráig és délután 2—3 óráig.** Szeptember 4-én ünnepélyes »Veni Sancte«, a fegyelmi szabályok felolvasása s ezzel az új tanév megnyitása.

A középiskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9-ik évet betöltötte s 12 évnél nem idősebb, mely körülmény *keresztlevél*, illetőleg hiteles születési bizonyítvány alapján igazolandó. *Keresztlevél* stb. a nmélt. miniszteriumnak 1883. évi 4014. sz. a. kelt rendelete alapján minden *először beiktatandó* tanulótól okvetlenül megkövetelendő. A beiratásnál továbbá köteles minden tanuló *ujraoltási bizonyítványt* is bemutatni. Tizenkét évesnél idősebb fiu felvételéről a tanártestület határoz. Ismereteinek mértékére megköveteltetik, hogy a népiskola IV.ik osztályának tananyagában kellő jártassággal birjon. A felvételi vizsgálatnak minden a népiskolából a gimnáziumba lépő tanuló alája vetetik, ha bizonyítványt nem mutat föl.

A felsőbb osztályokba való felvétel a megelőző osztálynak sikeres végzésétől függ és vagy arról tanuskodó nyilvános iskolai *okmányok (bizonyítványok és értesítő)*, vagy ezek hiányában külön *vizsgálat alapján* történik.

Az igazgató a fölvelt tanulónak fölvételi jegyet állít ki, melylyel ez beiratás végett jelentkezik az osztályfőnöknél. A beirt tanuló a további utasításokat osztályfőnökétől kapja s köteles ennek rendeleteit pontosan követni.

A két tantárgyból elégtelen tanjegyet nyert tanuló a vizsgálat ismételhete és javíthatása végett a felsőbb tanhatósághoz folyamodhatik: a kellőleg felszerelt bélyeges folyamodvány okvetlenül az intézet igazgatóságához legfőlebb július hó 3-ig nyújtandó be.

Három vagy több tantárgyból elégtelen előmenetelt tanusított tanuló nem folyamodhatván, az osztály ismétlésére utasítatik.

Minden tanuló első felvételre személyesen és atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azoknak valamely külön megbizottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni; — az illem pedig magával hozza, hogy a szülő gyermekét személyesen vezesse azon tanárokhoz, kikre annak nevelés-oktatását bizza. Azon szülők vagy gyámok, kik nem laknak az intézet helyén, gyermekük vagy gyámfiok felvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni, kire a házi felügyeletet és a nevelésre nézve kötelességüket és jogukat átruházzák, hogy a gondviselésökre bizott tanulóokra nézve az igazgatóság értesítését elfogadhassák. *A szülők és gyámok e részben minden változtatást személyesen vagy írásban tar-*

toznak bejelenteni az igazgatónál; ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást éppen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változás történjék. Egyébiránt lakást, ellátást csak olyan helyeken szabad fogadni, melyek ecélből az igazgatóságnál előzetesen bejelentettek és tanuló elfogadására alkalmasoknak találattván, arra engedélyt nyertek.

Tandíj-szabályzat.

Az államilag segélyezett székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziumra vonatkozólag:

1. minden tanuló tartozik fizetni évenként:

a) 2 korona beiratási díjat;

b) 1 koronát az ifjúsági könyvtárba;

c) 1 koronát a tanévvégi iskolai értesítő nyomtatási költségeire;

d) az orsz. tanári nyugdíj és gyámalap javára 6 koronát.

2. A szoros értelemben vett tandíj a kath. vallásu tanulókra 40 korona, a nem kath. vallásu tanulókra nézve 60 korona.

3. Az 1. pont alatt felsorolt díjakat tartozik minden tanuló kivétel nélkül a beiratás alkalmával előzetesen befizetni; azok befizetési kötelezettsége alól senki sem mentetik fel.

A 2. pont alatt említett tandíj fizetésének kötelezettsége alól részben vagy egészben fölmentés adatik azoknak, akik kérik.

4. Azonban tandíjmentesség csakis jóviseletű, jól tanuló s szegény vagyoni viszonyok között levő ifjunak adatik.

Ehhez képest a kéreéshez csatolandó az illetőnek:

a) iskolai bizonyítványa a megelőző tanévről, amely szerint erkölcsi viselete legalább szabályszerű volt és az egyes tantárgyak közül legalább csak kettőből volt elégséges tanjegye, a többiből pedig jeles és jó;

b) a szülők vagyontalanságáról szóló bizonyítvány az illetékes politikai hatóságtól (láttamozva az illető helység lelkésze által).

Aki igazolja, hogy egyidőben három fia jár közép- vagy felsőbb iskolába (gimnázium, reáliskola, akadémia, egyetem, műegye-

tem) s ha az illető tanuló előmenetele megfelel az előbbi a) pontban foglalt követelménynek, a tandíj felének fizetésétől felmenthető egyszerű kérelmére, még ha nem is egészen szegény.

5. A tandíjmentesség mindenkor csakis egy évre szól.

6. A tandíjmentességi kérések minden *tanév elején legkésőbb szeptember hó 15-ig a főgimnázium igazgatóságához adandók be.*

Az igazgató csakis oly kéréseket fogadhat el, amelyek kellően felszerelve a 4. pont alatt kívánt feltételeknek megfelelnek.

Az igazgató a beérkezett kéréseket szeptember hónapban a tanári testület elé terjeszti, amely azokat még abban a hónapban tartandó értekezleten tárgyalás alá veszi s mindenik teljesíthetősége felől lelkiismeretes véleményt mond s azt jegyzőkönyvre veszi. Az igazgató tartozik az összes iratokat október 1-ig a főtanhatósághoz fölterjeszteni, hogy azok ügyében az igazgatótanács október havi rendes ülésében végleg határozhasson.

Fel nem szerelt avagy későbbben beadott kérések figyelembe nem vétetnek.

7. Az I. félév végén tandíjmentességüket elvesztik mindazok, akik elégtelen osztályzatot kaptak úgy, mint azok is, kiknek a rendes tantárgyak felénél többitől van elégséges osztályzatuk, vagy az erkölcsi viseletből a szabályszerűnél rosszabb jegyet kaptak.

8. A tandíj fizethető egyszerre, vagy két részben is, de *március 25-ig mulhatatlanul az egész tandíj befizetendő. Akik a jelzett határidőig a tandíjat be nem fizették, sem annak befizetési kötelezettsége alól felmentést nem nyertek, a tanulók sorából törlendők.*

A tandíjnak kellő időben való *be nem fizetése miatt kiutasított tanulókat a kiutasítás után 8 napon belül az igazgató, azon túl pedig az igazgatótanács veheti vissza kellően megokolt folyamodás alapján a tandíjnak utólagos befizetése esetén.*

9. A tandíj pontos beszedéseért az igazgató felelős, aki azt köteles az illető alapokba való beszállítás végett felelő részben mindig december hó 31-ig, felerészben pedig június hó 30-ig, a főtanhatósághoz számadás kötelezettsége mellett beküldeni.

A tandíj kezeléseért az igazgatót (vagy tandíj kezelésével megbízott tanárt) a szoros értelemben vett tandíjból 3% jutalomdíj illeti meg.

10. Ezen szabályzat az iskolai értesítőben közzéteendő.

Figyelmeztetés.

1. *Görögnyelv póllását célzó intézkedések.* Az 1900. évi XXX. törvénycikk az 1883-ik XXX. törvénycikket olyképp módosította, hogy az V. osztályba lépő tanuló választhatja a görögöt vagy az ezt helyettesítő irodalmi tanulmányt és rajzot.

Azon tanulók, kik a görögnyelvet helyettesítő tantárgyakból nyertek helyes oktatást, valamennyi püspöki szeminariumba, vagy más hittudományi iskolába minden pótló vizsgálat nélkül beléphetnek és az egyetemnek bármely szakába beiratkozhatnak és csak abban az esetben kell pótló-vizsgát tenniök a görög nyelv és irodalomból, ha az egyetemnek nyelvészeti, bölcséleti, történelmi vagy hittudományi osztályaiba kívánnak fölvétetni.

A választásnál kiemelendő ok lehet az is, hogy a tanuló mennyire erős a nyelvekben, van-e érzéke és hajlama nyelvtanuláshoz; ha gyenge a nyelvekben, különösen a latinban s nincs hajlama a nyelvtanuláshoz, akkor célszerű a görögnyelv helyett az azt helyettesítő tárgyakat választani. Megjegyzendő még, hogy később is lehet az irányt változtatni — görög helyett irodalmi tanulmányt venni vagy megfordítva — irodalmi tanulmány helyett görögöt tanulni, de átlépés, illetve fölcserélés esetén az újonnan vállasztott tárgyból az illető fölvételi vizsgát tartozik tenni, melynek díja 20 kor. Az átlépésre a tanári kar adhatja meg az engedélyt.

2. *Azon tanulók, kik finevelő intézeti alapítványért akarnak pályázni, folyamodványaikat keresztlevéllel, iskolai-, orvosi-, szégyenségi és újraoltási bizonyítvánnyal felszerelve, legkésőbb július hó 4-ig a főgimnázium igazgatóságánál benyújthatják, de az illetékes lelkészi hivatal útján is folyamodhatnak.*

3. A bizonyítványok nyilvános okmányok lévén, melyek az élet különböző körülményei között elkerülhetetlen szükségesek, azoknak gondos megőrzése különösen a szülőknek és gyámoknak

figyelmébe ajánltatik, miután a rendes iskolai bizonyítványok »másodlatait« (duplikata) csak az eredetiek elvesztét okadatoltan kimutató folyamodványra állíthatja ki az igazgatóság, ami rendszeren több időt vesz igénybe és költséggel jár. E szigor és megszorítás visszaélések elhárítására történik. Ez okból igen ajánlatos eredeti bizonyítványokat kézből ki nem adni, hanem hivatalos másodlatokat (copia) eszközölni, a kir. közjegyzőség útján hitelesíttetni, s ezeket netaláni folyamodványokhoz mellékeltül csatolni.

4. Kérjük a t. c. szülőket vagy gyámokat, hogy gyermekeik vagy gyámfiaik szemét, ha netalán szembetegségben volnának, a nagy szünidő alatt orvosilag kezeltessek; ellenkező esetben nem fognak felvételni az intézetbe.

5. A torna tanulása alól való felmentés mindig csak egy évre szól, az olyan tanuló, ki a torna alól magát mentesíteni akarja, szeptember hó 10-ig tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

6. *A kirándulási alapba (a III. osztálytól kezdve 80 fill.) és az önképzőkör alapjába (VII—VIII. oszt.) a díjak (1 kor. 40 fill.) év elején fizetendők. Ezen díjakat a beiratást végző tanárok szedik be a beiratáskor.*

7. *Óvadék címen a beiratáskor 2 korona és tintára 20 fillér fizetendő.*

8. *Pénzküldemények mindig az igazgatóságnak címezendők pl. tandíj; névre szóló küldemények nem fogadtatnak el.*

9. *A könyvkereskedő- és más üzletek tulajdonosait felkérem arra, hogy a tanulóknak hitelt ne nyujtsanak, mert az igazgatóság tartozásaikkal szemben semmiféle felelősséget nem vállal.*

XII.

Az 1913—1914. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke.

Komolyan figyelmeztetjük a tanuló ifjúságot, hogy ócska, rongált és befirkált könyveket nem szabad venni.

I. osztály.

1. Nagyobb Katekizmus. Szent-István Társulat II. kiadás — 64
2. Bartha J. dr.: Magyar nyelvt. I—II. o. VII. jav. kiadás
1911. Szent-István Társulat . . . . . 1'20
3. Prónai Antal dr.: Magyar olv., képekkel IV. kiadás.
Szent-István Társulat 1 60
4. Fodor—Székely: Liber Sexti. Szt.-Istv. Társ. II. kiad. 2 40
5. Dr. Márki S.: Földrajz gimn. és reálisk. I. f. VI. kiad.
1906. Franklin Társ. . . . . 1'60
6. Dr. Ormándi: Természetrajz gimn. és reálisk. I. o.
Franklin III. kiadás . . . . . 2—
7. Gidró Bonifác: Közöns. számtan III. kiadás . . . . 2'60
8. Huszka: Rajzoló geometria I. osztály Lempel . . . 2—
9. Imakönyv: Pokorny, Áhítat könyve.

II. osztály.

10. Pokorny Emánuel: Ó-szöv. bibl. tört. köz. isk. 1908.
Szent-István Társulat kiadása. . . . . 1'20
11. Bartha: Magyar nyelvtan, mint az I. osztályban . . . 1'20

12. Prónai Antal: Magy. olvasók. a köz. isk. II. o. sz. . . . 2:40
 13. Fodor—Székely: Liber Sexti. Szent-István Társulat . . . 2:40
 14. Dr. Márki: Földrajz II. f. A. II. és III. o. VI. kiad. Fr. 3:80
 15. Dr. Ormándi: Természetrajz II. o. Franklin 1900. . . . 2:40
 16. Gidró: Számтан, mint az I. osztályban, III. kiad. 1912. 2:60
 17. Huszka József: Rajzoló geometria II. o. sz. II. r. Lampel 1:—
 18. Imakönyv: Pokorny, Áhítat könyve.

III. osztály.

19. Pokorny: Bibliai tört. Új-szöv. Szt.-Istv. 1912. II. rész 1:20
 20. Bartha: Rendszeres magyar nyelvt. III. o. Szt.-I. T. III. k. 1:40
 21. Prónai: Magyar olv. III. o. Szt.-Istv. Társ. II. kiadás 2:80
 22. Fodor—Székely: Liber Sexti latin nyelvkönyv a III—IV.
 o. számára, II. kiadás Szt.-I, T. . . . . 4:—
 23. Orosz Alajos: Német olv. és gy. telj. nyelvt. V. kiadás 2:60
 24. Ujházy László: A magy. nemz. tört. I. r. Szt.-I. Társ. 1:40
 25. Dr. Márki: Földrajz gimn. és reálisk. II. r. Fr. VI. kiad. 3:80
 26. Dr. Márki—Mihálovics: Földrajz gimn. III. f. 1903. Fr. 1:20
 27. Gidró Bonifác: Számтан k. isk. a. o. sz. 1912. III. k. 2:60
 28. Huszka: Rajzoló mértan. Lampel III., IV. rész . . . 2:—
 29. Imakönyv: Pokorny, Áhítat könyve.

IV. osztály.

30. Pokorny L.: Róm. kath. Szertart. IX. k. 1902. Lampel 1:50
 31. Bartha J. és Prónay A.: Stilisztika IV. o. sz. III. kiad.
 1910. Szent-István Társulat 3:20
 32. Lehr Albert, Arany J.: Toldi. Költői elbesz. XIII. kiad. —:—
 33. Fodor—Székely: Liber Sexti, a középisk. III—IV. o. . . 4:—
 34. Orosz: Német olv. és gy. telj. ny. Ath. V. jav. kiad. . . 2:60
 35. Ujházy: A magyarok története IV. o. II. r. Szt.-I. T. 1:80
 36. Borossay: Algebra 1910. V. kiadás 4:20
 37. Huszka József: Rajzoló mértan. Lampel III., IV. rész 2:—

38. Tőkés Lajos: Növénytan alapv. IV. jav. kiad. 1901. . . 3:20
 39. Imakönyv: Pokorny, Áhítat könyve.

V. osztály.

40. Matuszka: Kath. ker. hittan. V. o. sz. 1904. kiadás
 Szent-István Társulat 1:60
 41. Bartha J. és Prónay A.: Rhetorika, V. o. sz. Szt.-I. T. 3:20
 42. Dr. Badics: Magyar irod. olvk. II. k. 1901. Athenaeum 2:20
 43. Dr. Csengery: Homeros Iliasa bő szemelv. Athenaeum 2:80
 44. Dr. Gyomlay: Homeros Odysseiája Athenaeum . . . 2:40
 45. Schill S.: A régi gör. irod. tört. IV. jav. kiad. Franklin 2:80
 46. Dr. Csengery: Szemelv. Ovidiusból 1900. Franklin . . 1:60
 47. Dr. Molnár: Latin stílusgyak. Baja 1902. Kollár A. . 4:—
 48. Dr. Maywald József: Görög nyelvtan V. kiad. Kókay 3:—
 49. Dr. Maywald József: Gör. gyak. és olvk. V. k. Kókay 1:80
 50. Orosz: Német olvk. a gimnáziumok V., VI. o. sz. . . 2:40
 51. Orosz: Német stílusgyakorlatok 1:60
 52. Szölgvény: Egyetemes tört. Ó-kor. Lampel 2:60
 53. Róth—Vangel: Állattan alapvön V. kiadás . . . . 4:—
 54. Borossay: Algebra V. kiadás 4:20
 55. Borossay: Geometria I. rész. 1904. Szt.-I. T. III. kiad. 2:80
 56. Imakönyv: Pokorny, Áhítat könyve.

VI. osztály.

57. Matuszka: Kath. ker. erkölctan 1:20
 58. Bartha J. és Prónay A.: Poetika a k. isk. VI. o. sz. . 3:80
 59. Dr. Badics: Magyar irod. olv. a gör. pótl. . . . . 2:—
 60. Csiky Gergely: Sophokles, Antigone. Franklin . . . 1:—
 61. Csiky—Losonczy: Sophokles, Elektra 1:20
 62. Schill S.: A régi gör. irod. tört. IV. jan. kiad. Franklin 2:80
 63. Cserép: Szemelvények. Vergil Aeneiséből. Franklin . 2:—
 64. Titi Livii ab urbe condita Lib. XXI. et XXII. Kalmár
 E. Franklin . . . . . 3:—

65. Dr. Maywald József, Görög nyelvt. VI. kiadás. Kókay 3—
 66. Dr. Maywald József, Görög gyakorló és olvasókönyv
 II. rész a VI. osztály számára V. kiadás 2:50
 67. L. Keczer G. Szemelv. Xenoph. nagyobb elb. m. Fr. 3—
 68. Dr. Boros G. Szemelv. a görög lantos költ. rem. Fr. 1:80
 69. Prónai Lajos dr. Drámai olvasmányok a középiskolák
 VI. osztálya számára (Antigone, Coriolanus, Kérők).
 Szt.-István T. 2:40
 70. Orosz Német olvasókönyv a gimn. V—VI. o. számára 2:60
 71. Szölgyémi Egyetemes történelem II. Középkor. 2:60
 72. Orosz, Német stílusgyakorlatok . . . . . 2—
 73. Dr. Roth—Hankó—Melczer Ásványtan és Chémia . . . 3:20
 74. Borossay Algebra V. kiadás 4:20
 75. Borossay geometria I. rész. III. kiadás 2:80
 76. Molnár Samu dr. Stílusgyakorlatok I—VIII. . . . . ——
 77. Luther N. Logarithmus táblák, XIV. kiadás 2:40
 78. Imakönyv: Pokorny, Áhitat könyve.

VII. osztály.

79. Aubermann Egyháztörténelem II. kiadás 2:20
 80. Prónay A. dr. Magy. irod. tört. k. isk. VII. o. olv. I. k. 3:60
 81. Badics Magy. irod. olv. III. kötet II. kiadás . . . . . 3—
 82. Schill Görög irodalom tört. VII—VIII. o. sz. IV. j. k. 2:80
 83. Szilasi Szemelv. Thukididesből, 2 térképpel, II. k. . . . 2:80
 84. Incze József Demosthenes beszédei. Franklin 1:60
 85. Holub—Kempf, C. Sall. Crispi De bello Jugurthino . . . 1:40
 86. Cic. a tanár által megjelölt beszéde.
 87. Dr. Cserép, Szemelv. Publ. Verg. Maro Aeneis Fr. III. kd. 2—
 88. Kempf, J. Szemelv. az Iliasból II. kiadás. Franklin . . . 2:80
 89. Dávid I. Herod, műv. való szemelv. IV. kiad. Lampel 1:80
 90. Weber, Goethe Herm. u. Dorothea magy. Névy L. Fr. 1—
 91. Orosz német stílusgyakorlatok . . . . . 2—
 92. Dr. Radványi, Németh olv. a VII—VIII. osztály szá-
 mára, Szent-István Társulat 3:20
 93. Szölgyémi Egyetemes történelem új-kor 2:60

94. Dr. Vörös Cyril Kísérleti természettan II. kiadás . . . 4'50
 95. Borossay Algebra 1908. V. kiadás . . . . . 4'20
 96. Borossay Geometria II. rész. II. kiadás . . . . . 2'20
 97. Luther N. Logaritmus táblák XIV. kiadás . . . . . 2'40
 98. Imakönyv : Pokorny, Áhitat könyve.

VIII. osztály.

99. Uhlarič Jenő Apologetika . . . . . 1'80
 100. Prónay A. dr. A magyar irodalom története középiskolák VIII. osztálya számára olvasókönyvvel II. köt. 4'40
 101. Schill Salamon Görög irod. tört. IV. javított kiadás . 2'80
 102. Dr. Péterffy-Gyomlay Alexander Plat. és Arist. Fr. V. k. 3.—
 103. Wirth Gyula, Szemelvények Qu. Hor. Fl. műveiből II. kiadás. Franklin . . . . . 3'50
 104. Dr. Gyomlay Szem. P. Corn. Tac. műv. Ath. III. kiad. 3'20
 105. Cserép József, Római régiség és római irodalomtörténet vázлата VI. kiadás. Franklin . . . . . 3'60
 106. Csengeri János, Sophokles Antigoneja . . . . . —.—
 107. Kempf József : Odysseia 2. kiad. . . . . 2'40
 108. Szamosi János : Szemelvények Platon műveiből Sokrates védelme és Critonja . . . . . 1'60
 109. Zsámboki Gyula, a görög művészet kiválóbb alkotásainak ismertetése. Franklin t. II. kiadás . . . . . 2'20
 110. Heinrich G. Wilh. Tell Schausp. v. Fr. Schill. I. rész 1'60
 111. Dr. Radványi, Német irod. olvasókönyv a VII—VIII. osztály számára, Szent-István Társulat . . . . . 3'20
 112. Orosz Német stílusgyakorlatok . . . . . 2'—
 113. Dr. Jászay Dezső : Magyarország oknyomozó története
 114. Dr. Vörös Cyrill Kisérl. természettan II. kiadás . . . 4'50
 115. Borossay Algebra V. kiadás . . . . . 4'20
 116. Borossay Geometria II. rész, II. kiadás . . . . . 2'20
 117. Luther N. Logaritmus táblák, XIV. kiadás . . . . . 2'40
 118. Hajdu—Zolványi, Lélektan és logika, IV. kiadás . . 2'40
 119. Imakönyv : Pokorny, Áhitat könyve.

TARTALOM.

	Oldal
Gróf Mailáth Gusztáv Károly	3
I. Adatok a főgimnázium történetéhez az 1912—13. tan- évben	12
II. Alapítványok és alapok kimutatása	23
III. A főgimnáziummal kapcsolatos Sz. Imre finevelő-intézet	29
IV. Az intézet felszerelése	35
V. A rendes tárgyak tananyaga	39
VI. Tanári kar	60
VII. Az ifjuság érdemsorozata	64
VIII. Érettségi vizsgálatok	77
IX. Jutalmak	78
X. A nyilvános és magántanulókra vonatkozó stat. adatok.	83
XI. A jövő tanév kezdetéről	92
XII. Az 1913—14. tanévben használandó tankönyvek jegyz.	98

MEMORANDUM

